

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN
TARİHSEL VE TEKNOLOJİK GELİŞİMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAYRAM ÇAĞLAR

ANABİLİM DALI: GAZETECİLİK

KOCAELİ-- 2007

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN
TARİHSEL VE TEKNOLOJİK GELİŞİMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAYRAM ÇAĞLAR

ANABİLİM DALI: GAZETECİLİK

TEZ DANIŞMANI: YRD. DOÇ.DR. KERİM KARAGÖZ

KOCAELİ – 2007

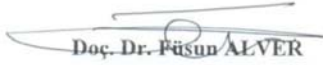
T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN
TARİHSEL VE TEKNOLOJİK GELİŞİMİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: BAYRAM ÇAĞLAR

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Kararı Tarihi ve No:26.09.2007-2007/22

Doç. Dr. Füsün ALVER

Yrd. Doç. Dr. Kerim
KARAGÖZ

Yrd. Doç. Dr. Betül
PAZARBAŞI

KOCAELİ-2007

ÖZET

Kocaeli Yerel Basını, gerek İstanbul gibi büyük bir metropole yakın olması gerekse kentin taşıdığı potansiyel bakımdan büyük önem arz etmektedir. Kentin, ülke ekonomisinin ana damarlarından birini oluşturması, ülkenin ilk kâğıt fabrikası SEKA'nın burada kurulması basın ortamı açısından belirleyici olmuştur. Öte yandan Kurtuluş Savaşımızın önderi Mustafa Kemal Atatürk'ün 1923 tarihli İzmit Basın Toplantısı'nda her ne kadar yerel basın mensupları bulunmasa da, şehirde gazetelerin ve gazetecilerin basına ilgisinin zamanla artmasını sağlamıştır. İlk gazetenin Ermeni azınlık tarafından 1863 yılında basıldığı şehirde gazeteciliğin 150 yıla yakın bir geçmişi bulunmaktadır. Taş baskıyla başlayan süreç günümüzde bilgisayar ve ofset baskı tekniklerine kadar ulaşmıştır. Kentteki gazetelerin hemen hepsi çağdaş baskı tekniği ile basılmaktadır. Yüzlerce gazeteci bu sektörden beslenmekte, ulusal basına haber servisi yapan ajanslarda çalışmaktadır. Gazetelerin gerek baskı kalitesi, gerekse okurla ilişkisi üst düzeydedir. Bu açıdan Anadolu'nun diğer şehirlerine nazaran önemli bir yerde olduğu söylenilebilir. 2000'li yılların sonuna doğru, büyük medyada yaşanan krizlerin ardından kente gelen meslekten ve okullu gazetecilerin basın ortamına verdiği destekle, gazete sayısında artış yaşanmış, haber ve mizanpaj konularında büyük bir gelişme gösterilmiştir. Bu gün İzmit merkezde Özgür Kocaeli dışındaki günlük yayınlanan gazetelerin tamamı renklidir ve kendi matbaalarında basılmaktadır. Bilgisayar teknolojisi, dijital fotoğraf ve İnternet kullanımının yaygın olduğu Kocaeli yerel basınının önü açıktır.

ABSTRACT

Local press in Kocaeli is of great importance on account of nearness to Istanbul, a metropol and having a great potentiality. The determining factors of the local press in Kocaeli are being a main point in country's economy and first ever paper plant in Turkey, SEKA was set up here. On the other hand, Press Conference in 1923 held by the great leader of modern Turkey Mustafa Kemal Atatürk in İzmit promoted the interest of newspapers and journalists in the city in press although the local press elements had not been at the conference. The first journal was published in city by Armenians in 1863; 150 years ago .We must say that the first journal was printed in archaic technology. Hundreds of journalists have been living by this sector, working in agencies servicing national press. Both publishing quality and relations with readers of the local press are on higher level. Towards end of the local 2000, professional journals came to city after having a cirisis in press world and by support giving by them number of journals increased and items and misanpage improved substantially. Today all the newspapers publishing in İzmit are colorful except for Özgür Kocaeli and they are published in their own printing-offices. We believe that local press in Kocaeli using computer technology, digital photography and internet will be improved much in the near future.

KISALTMALAR

AA:	ANADOLU AJANSI
A.G.E:	ADI GEÇEN ESER
A.G.M:	ADI GEÇEN MAKALE
AKP:	ADALET VE KALKINMA PARTİSİ
A.Ş:	ANONİM ŞİRKET
CHA:	CİHAN HABER AJANSI
CHP:	CUMHURİYET HALK PARTİSİ
DHA:	DOĞAN HABER AJANSI
DP:	DEMOKPAT PARTİ
İHA:	İHLÂS HABER AJANSI
İF:	İLETİŞİM FAKÜLTESİ
İP:	İŞÇİ PARTİSİ
KİY:	KOCAELİ İL YILLIĞI
KDM:	KOCAELİ DOKÜMANTASYON MERKEZİ
KOÜ:	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
LDP:	LİBERAL DEMOKRAT PARTİ
LTD. ŞTİ:	LİMİDET ŞİRKET
MGH:	MARMARA GÜÇBİRLİĞİ HOLDİNG
MK:	MİLLİ KÜTÜPHANE
SEKA:	SELÜLOZ VE KÂĞIT FABRİKALARI İŞLETMELERİ
TBMM:	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
TÜPRAŞ:	TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ
YAY-SAT:	YAYIN DAĞITIM VE SATIŞI
YK:	YENİ KURUŞ
YTL:	YENİ TÜRK LİRASI

ÖRNEK SAYI LİSTESİ

KOCAELİ DEMOKRAT: 402.SAYI.....	52
BİZİM KOCAELİ: 1983. SAYI.....	54
BEYAZ KOCAELİ: 63.SAYI.....	56
DEĞİŞİM 41: 23.SAYI.....	57
ÖZGÜR KOCAELİ: 5664.SAYI.....	59
KIRMIZI KOCAELİ: 11513.SAYI.....	61
BARIŞ IŞIK: 11146.SAYI.....	63
ÇAĞDAŞ KOCAELİ: 1.SAYI.....	65
DERİNCE EKSPRES: 168.SAYI.....	67
ÇAĞDAŞ DERİNCE: 2.SAYI.....	69
AZİM: 1281.SAYI.....	72
BARIŞ IŞIK: 01 Mayıs 1979 Tarihli Sayı.....	74
BİZİM ŞEHİR.....	75
DEMİRYOL: 6.SAYI.....	76
DOĞUŞ: 6225.SAYI.....	77
KOCAELİ HALK FORUM: 4 Haziran 1997 tarihli Sayı.....	78
HÜRSÖZ: 10188.SAYI.....	79
IŞIK: 1224.SAYI.....	80
KARAMÜRSEL EKSPRES: 4020.SAYI.....	81
KOCAELİ: 365.SAYI.....	82
KÖRFEZ: 7.SAYI.....	83
RESMİ KOCAELİ: 7.S.....	84
SEKA POSTASI: 200 VE 345.SAYI.....	86
SESİM DERGİSİ:.....	88
TÜRKYOLU BİZİMŞEHİR:10047.SAYI.....	90

TÜRKYOLU:300.SAYI.....	92
YAMAN:107.SAYI.....	95
YAVUZ.....	96
YENİDOĞAN:9.SAYI.....	97
YEŞİL İZMİT:17.SAYI.....	98

GRAFİKLER

ŞEKİL-1.....	101
ŞEKİL-2.....	102
ŞEKİL-3.....	103
ŞEKİL-4.....	104
ŞEKİL-5.....	105
ŞEKİL-6.....	106
ŞEKİL-7.....	107
ŞEKİL-8.....	108
ŞEKİL-9.....	109
ŞEKİL-10.....	110
ŞEKİL-11.....	111
ŞEKİL-12.....	112
ŞEKİL-13.....	113
ŞEKİL-14.....	114
ŞEKİL-15.....	115
ŞEKİL-16.....	116
ŞEKİL-17.....	117
ŞEKİL-18.....	118

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	II
KISALTMALAR.....	III
ÖRNEK SAYI LİSTESİ.....	IV-V
GRAFİKLER.....	VI
İÇİNDEKİLER.....	VII-XI
GİRİŞ.....	1

I.BÖLÜM:

TÜRKİYE’DE YEREL BASININ TARİHSEL GELİŞİMİ VE KOCAELİ YEREL BASINI

1.1.YEREL BASIN KAVRAMI.....	6
1.1.2.Türkiye’de Yerel Basının Ortaya Çıkışı.....	7
1.1.3.Kurtuluş Savaşı Döneminde Türkiye’de Yerel Basın.....	7
1.2.KOCAELİ’DE YEREL BASININ ORTAYA ÇIKIŞI.....	11
1.2.1.İlk Gazete Kocaeli.....	12
1.3.KOCAELİ’DE GEÇMİŞTE YAYINLANAN GAZETELER.....	12
1.3.1.Türkyolu.....	12
1.3.2.Hürfikir.....	12
1.3.3.Körfez.....	12
1.3.4.Marmara.....	12
1.3.5.Hürsöz.....	13
1.3.6.BizimŞehir.....	13
1.3.5.7. ‘27 Mayıs’.....	13
1.3. 8.Zafer.....	13
1.3.9.Demokrat Kocaeli.....	13
1.3.10.Büyük Dava.....	14
1.3.11.Azim.....	14
1.3.12.İstiklal.....	14
1.3.13.Kocaeli Adalet.....	14

1.3.14.Hedef.....	14
1.3.15.Seka Postası.....	15
1.3.16.Doğuş.....	15
1.3.17.Körfez.....	15
1.3.18.Işık.....	15
1.3.19.Yeni Yarımca.....	15
1.3.20.Karamürsel Postası.....	16
1.3.5.21.Sesim.....	16
1.3.22.Kocaeli.....	16
1.3.23.İzmit.....	17
1.3.24.Gölcük.....	17
1.3.25.Kocaeli Haberci.....	17
1.3.26.Anadolu Kandıra Postası (Kandıra Postası).....	17
1.4.KOCAELİ'DE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER.....	19
1.4.1.İZMİT MERKEZLİ GAZETELER.....	19
1.4.1.1.Özgür Kocaeli.....	19
1.4.1.2.Bariş Işık.....	21
1.4.1.3.Kocaeli(Kırmızı).....	22
1.4.1.4.Kocaeli Demokrat.....	25
1.4.1.5.Bizim Kocaeli.....	26
1.4.1.6.Çağdaş Kocaeli.....	27
1.4.1.7.Değişim 41.....	29
1.4.1.8.Beyaz Kocaeli.....	30
1.4.2.GEBZE'DE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER.....	31
1.4.2.1.Yeni Gebze.....	31
1.4.2.2. Gebze Demokrat.....	31
1.4.2.3. Yeni Haber.....	31
1.4.2.4. Öncü Haber.....	32
1.4.2.5. Son Deyiş.....	32
1.4.3.GÖLCÜK'TE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER.....	32
1.4.3.1.Gölcük Haber.....	32
1.4.3.2.Gölük Ortam.....	32
1.4.4.DERİNCE'DE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER.....	33

1.4.4.1. Derince Ekspres.....	33
1.4.4.2. Çağdaş Derince.....	33

II. BÖLÜM:

KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN ÖRGÜTLENMESİ VE İŞLETME YAPILARI

2.1.GAZETELERİN ŞİRKET YAPISI.....	34
2.1.1.Editöryal Yapılanma.....	37
2.1.2.Yerel Gazetelerin Haber Kaynakları.....	38
2.1.3.Yerel Gazete Çalışanlarının Sosyal Güvenceleri.....	39
2.1.4.Çalışanların Eğitim Düzeyi.....	40
2.1.5. Gazetelerin Resmi ve Özel İlan Gelirleri.....	41
2.1.6.Gazetelerdeki Haber Yazımı ve Türkçe'nin Kullanımı.....	44
2.1.6.1. Haber Yazımı ve Dil.....	40
2.1.7. Yerel Gazetelerin Ulusal Basınla İlişkileri.....	48

III. BÖLÜM:

KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN BASKI TEKNOLOJİLERİ VE İÇERİK ANALİZİ

3.1.YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER.....	50
3.1.1. Kocaeli Demokrat: 402.sayı.....	51
3.1.2. Bizim Kocaeli: 1983.sayı.....	53
3.1.3. Beyaz Kocaeli: 63.sayı.....	55
3.1.4. Değişim 41: 23.sayı.....	58
3.1.5. Özgür Kocaeli: 5664.sayı.....	60
3.1.6. Kocaeli (Kırmızı) : 11513.sayı.....	62
3.1.7. Barış Işık: 11146.sayı.....	64
3.1.8. Çağdaş Kocaeli: 1.sayı.....	66
3.1.9. Derince Ekspres: 168.sayı.....	68
3.1.10. Çağdaş Derince: 2.sayı.....	70
3.2. GEÇMİŞTE YAYINLANAN GAZETELER (ESKİ GAZETELER).....	71

3.2.1. Azim: 1281.sayı.....	71
3.2.2. Barış Işık: 01 Mayıs 1979 tarihli sayı.....	73
3.2.3. BizimŞehir:.....	75
3.2.4. Demiryol:6.sayı.....	76
3.2.5. Doğuş: 6255.sayı.....	77
3.2.6. Kocaeli Halk Forum: 4 Haziran 1997 tarihli sayı.....	78
3.2.7. Hürsöz: 10188.sayı.....	79
3.2.8. Işık: 1224.sayı.....	80
3.2.9. Karamürsel Ekspres: 4020.sayı.....	81
3.2.10. Kocaeli:365.sayı.....	82
3. 2.11. Körfez: 7.sayı.....	83
3.2.12. Resmi Kocaeli: 521.sayı.....	85
3.2.13. Seka Postası: 200. ve 345.sayılar.....	87
3.2.14. Sesim Dergisi.....	89
3.2.15. TürkYolu BizimŞehir: 10047.sayı.....	90
3.2.16. Türkyolu: 300.sayı.....	93
3.2.17. Yaman: 107.sayı.....	95
3.2.18. Yavuz:.....	96
3.2.19. Yenidoğan: 9.sayı.....	97
3.2.20. Yeşil İzmit: 17.sayı.....	98

IV. BÖLÜM:

KOCAELİ'DE GÜNÜMÜZDE YAYINLANAN GAZETELERİN OKURLA İLİŞKİSİ: ANKET ÇALIŞMASI

4.1.ANKET ÇALIŞMASININ GEREKLİLİĞİ.....	100
4.1.1. Okurun En Fazla Tercih Ettiği Gazete.....	101
4.1.2. Okur-Gazete İlişkisi.....	102
4.1.3. Yerel Gazetelerin Kent Sorunlarına İlgisi.....	103
4.1.4. Okurun Abone Eğilimi.....	104
4.1.5. Yerel Gazetelerin Gerekliliği.....	105
4.1.6. Yerel Gazetelerin Kent Siyasetine Etkisi.....	106

4.1.7. Yerel Gazetelerin İlçelerdeki Sorunlara İlgisi.....	107
4.1.8. Köşe Yazarlarının Okunma Düzeyi.....	108
4.1.9. Gazetelerdeki Türkçe Kullanımı (Okunabilirlik).....	109
4.1.10. Gazetelerin İdeolojik Yapısı.....	110
4.1.11. Haberlerin İnanırlılığı.....	111
4.1.12. İnternet Kullanımı.....	112
4.1.13. Gazetelerin Baskı Kalitesi.....	113
4.1.14. Üniversite (KOÜ) -Yerel Basın İşbirliği.....	114
4.1.15. Yerel Gazetelerin Fiyatları (satış ücretleri).....	115
4.1.16. Gazete Sayısının Artmasının Kamuoyu Yaratması Arasındaki İlişki.....	116
4.1.17. Gazete Satın Alma Alışkanlığı.....	117
4.1.18. Gazetelerin Baskı Teknolojileri ve Okurun İlgisi.....	118

V. BÖLÜM:

KOCAELİ'DEKİ (İZMİT) AZINLIK BASINI

5.1. AZINLIKLARIN (ERMENİLERİN) MATBAA FAALİYETLERİ VE YAYINLADIKLARI GAZETELER.....	119
5.1.1. Hayrenaser (Vatansever).....	121
5.1.2. Huys (Ümit).....	122
5.1.3. Pütania (Bitinya).....	122
5.1.4. Panper Bardızagyan (Bahçecik Sözcüsü).....	122
5.1.5. Kişer (Gece).....	122
5.1.6. Paros (Fener).....	122
5.1.7. Bardızag (Bahçecik).....	122
5.1.8. Meğu (Arı).....	123
5.1.9. Baykar (Mücadele).....	123
SONUÇ	124
EKLER	128
YARARLANILAN KAYNAKLAR	131

GİRİŞ

Yerel Basın; yalnızca belli bir bölgede yayımlanan ve okunan, ulusal haberlerden farklı olarak yerel haberlerin ve konuların yer aldığı gazeteler ya da genel olarak bir kasaba ya da kentte yaşayan insanları ilgilendiren haberlerin yer aldığı ve o kentte yayımlanan gazete olarak tanımlanabilir. Genel kanının aksine Türkiye’de yerel basın eski teknolojik geriliğini aşmış, ulusal basın kadar olmasa da büyük kentlerden transfer ettiği gazeteciler ve makinelerle, günümüzde önemli bir sıçrama gerçekleştirmiştir. 2000’li yıllarda yapılan araştırmalar bu konudaki kabuk değişimini ortaya koymaktadır. Yerel basın konusunda önemli araştırmalar yapan ve neredeyse Türkiye’de bu alanda tek isim olan Doç. Dr. Atilla Girgin, tüm bunlara rağmen yerel basının hala teknolojik olarak geri olduğunu belirtiyor. Girgin, yaptığı araştırmalarda şu bilgilere ulaşmış: Türkiye’de 407’si illerde, 469’u ilçelerde olmak üzere 876 yerel gazete yayımlanmaktadır. Bu gazetelerden 588’inin tirajları 1.000’den azdır. 10.000’in üzerinde tirajı bulunan yerel gazete sayısı ancak 4’tür. Bunların da 2’si Bursa’da yayımlanmaktadır. Yerel gazetelerin 24’ü 1950 yılından önce, 264’ü ise 1990 yılından sonra yayın hayatına atılmışlardır. Yerel gazetelerin 330’u günlük, 319’u ise haftada bir gün yayımlanmaktadır. Yerel gazetelerin 368’inin yüzölçümleri 0.50 m²’den küçük, 424’ünün ise 0.50-1 m² arasındadır. 342’si aile şirketi biçiminde yönetilen gazetelerin, 247’si elle, 342’si makineyle, 274’ü ise bilgisayarla dizilmektedir. 542’si tipografi yöntemiyle, 274’ü ofset tekniğiyle basılmaktadır. 146 yerel gazete bir kişi tarafından, 227 gazete ise iki kişi tarafından hazırlanmakta ve basılmaktadır.¹ Yerel gazetelerin en temel sorunu olan yetişmiş eleman konusu ortaya konulan analizlerden daha iyi anlaşılmaktadır. Kocaeli’de bu durum bir nebze olsun aşılmakla birlikte, henüz tam olarak bir basın hüviyetine kavuşmuş sayılamaz. Bu kısa bilgilerden sonra Türkiye’deki yerel basının gelişimi konusunda nelerin yaşandığına bakmak gerekmektedir. Cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, özellikle mahalli(yerel) basından Kurtuluş Savaşı yıllarında azami ölçüde yararlanmış, bu basın yayın organlarını sürekli desteklemiş, onların daha da büyüüp gelişmesini istemiştir.

¹Atilla Girgin, **Türk Basınında Yerel Gazetecilik**, 2.b., Ankara: İnkılâp Yayınevi, 2001, s.15., (www.atillagirgin.net, 27 Nisan 2007)

Kendisi de özellikle Anadolu Ajansı'nın(AA)kurulmasını sağlayarak, milli mücadele yıllarında basından faydalanmış, yaptığı işlerde mutlaka basını yanına almaya gayret etmiş, savaş yıllarında gittiği memleketlerin yerel basınıyla sık sık bir araya gelmiştir. Türkiye'nin yeni çehresini ve düşündüğü yeni toplumun özelliklerini de İzmit'te gerçekleştirdiği ve o dönem Türkiye'nin önde gelen gazetecilerinin katıldığı bir basın toplantısıyla tüm kamuoyuna tanıtmıştır.

Yerel basını 'Fazilet Adaları' olarak tanımlayan M.K. Atatürk, Cumhuriyet'in kurulduğu ilk günlerde, bu yaklaşımın örneklerini fazlasıyla göstermiştir. Yerel basın, Kurtuluş Savaşı yıllarından bu yana Türkiye'nin birçok bölgesinde önemli işlevler yerine getirmiştir. Kocaeli de bu kentlerden biridir. Cumhuriyet'in ilkelerinin belirlendiği ve tüm kamuoyuna duyurulduğu yerdir, Kocaeli. Bu açıdan bakıldığında İzmit kenti, hem ulusal basın hem de yerel basının gelişmesi ve şekillenmesi açısından önemli bir kilometre taşını oluşturmaktadır.

Gazeteciliğin veya daha doğru değimiyle yazılı basının Türkiye'de bu kadar uzun geçmişı olmasına rağmen, ülkenin tümü dikkate alındığında yerel olarak gazetelerin yapı ve dağılım bakımından gösterdiği özellikler bir hayli ilginçtir. Hâlâ dünyanın hemen hemen her ülkesinde kitleler için en etkin kitle haberleşme aracı olma özelliğini koruyan gazetelerin, Türkiye açısından oynadığı rol ve taşıdığı önem ise üzerinde durulmaya değerdir. Türkiye'de yerel olarak bazı kentlerde ve bölgelerde çıkan günlük gazete sayısı fazla ve tirajı yüksekken, diğerlerinde gazete sayısı azalmakta, tiraj düşmekte veya gazete sayısı fazla olmakla beraber düşük tiraj görülmektedir. Bir başka değişle, gazetecilik Türkiye'nin bazı bölgelerinde diğerlerine oranla daha fazla gelişmiştir. Bazı kent merkezleri özellikle, yerel olarak gazeteciliğin modern anlamda gerçekleştirildiği merkezler olmaktadır. Bunlara örnek olarak İstanbul ve İzmir'i verebiliriz. Ankara başkent olmakla birlikte, gazetecilik yönünden etkinliği olan önemli bir merkez değildir. Aslında Ankara'nın Anadolu'nun diğer kent merkezlerinden gazetecilik yönünden pek farkı bulunmamakta, yayınlanan gazetelerin tirajları diğer Anadolu kentlerine oranla biraz fazlalık göstermektedir. Türk gazetecilik tarihinde genellikle ulusal basının ya da İstanbul basınının bir yan kolu durumunda algılanmak istenen yerel basın, oluşumunu tamamlamaya çalışmaktadır. Tarihi neredeyse, Türkçe yayımlanan ilk gazete olan Takvim-i Vakayi'ye kadar dayanan yerel basın hâlâ gelişimini tamamlayamamış ve bu yönüyle bir anlamda ulusal basının kaderini paylaşmıştır. Bugün Türkiye'de ulusal bir gazetenin çektiği sıkıntılar veya

eksiklikler Anadolu basını için de geçerlidir. Bu sorunlar hiçbir zaman için birbirlerinden bağımsız olmamış ve genelde basın olarak, ulusal basın da yerel basın da sorunlarına çözüm üretmede aynı çaresizlikleri paylaşmışlardır.

Yerel basın, 18 ve 19. yüzyılda var olan gazetelerden farklı olarak daha dar bir dağıtım, yakın çevreye ilişkin daha geniş bilgi taşıyan gazeteler ülke genelindeki sorunların yanı sıra bölgesel yerel sorunların gündeme getirilip tartışıldığı alanlardır. Kitle haberleşme araçları kimi zaman kamuyu doğru yönlendirmiş kimi zaman ise çeşitli siyasi ve sermaye gruplarının denetiminde, kamunun genel kabul görmeyen bir şekilde yanlış bir yöne sürüklemeye çalışmıştır. Bu şekilde kullanılmaya açık olan kitle haberleşme araçları insanların, toplumların ve ülkelerin kaderinde önemli rol oynamıştır.

Kocaeli, Türkiye'nin en önemli sanayi şehirlerinden biridir. Bu nedenle, gerek nüfus yoğunluğu bakımından gerekse okur-yazar ve eğitilmiş, aydın kesimin oranının en yüksek olduğu kentler arasında sayılmaktadır. Kırsal kesimde ikamet edenlerle birlikte bir milyon 200 bin civarındaki nüfusuyla, ülkenin en kalabalık şehirlerinden birini oluşturmaktadır. Kent, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında önemli bir kavşak noktası olmakla birlikte, 1992 yılında Kocaeli Üniversitesi'nin kurulması ve büyük bir gelişme göstermesi, önemli bir öğrenci, akademisyen, araştırmacı yoğunluğunun oluşmasıyla birlikte farklı bir çehreye bürünmüştür. Cumhuriyet'in en büyük sanayi kuruluşları başta SEKA olmak üzere, TÜPRAŞ ve Petkim gibi (içlerinden bazıları daha sonra özelleştirilmiş ve ardından kapatılmış olsalar da), şehrin toplumsal, siyasi, ekonomik ve basın ortamının oluşmasına ve şekillenmesine büyük katkıları bulunmuştur. Özel sektörün en önemli kuruluşları da bu şehirde yer almış, sayısal olarak binlerce kişiye varan işçi sınıfının oluşmasına olanak sağlamıştır. Tüm bu kuruluşlar, sendikalar, siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, belediyeler, üniversite ve kamu ya da özel şirketler bir yandan ulusal basınla ilişkiler kurarken diğer yandan yerel basınla dirsek temasında bulunmuş, bazen ekonomik olarak desteklerken bazen de kendileri yayın organları çıkararak medya işlerine soyunmuşlardır. Kentte en uzun yayınlanan yayın organlarından biri SEKA Postası'dır. Gazete uzun yıllar yayınlanmış ve 1970'li yıllardan sonra kentin merkezi haline gelen bu kuruluş da adeta bir çekim merkezine dönüşmüştür. Şehirde yayınlanan gazetelere kâğıt satımının dışında ilan ve reklâm vererek de destek olan kuruluş 2005 yılında ne yazık ki kapatılmıştır.

Kocaeli’de yerel basın hareketinin 1848 yıllarında başladığı, ilk faaliyetlerin ise Azınlıklar yani kentte yaşayan Ermeniler tarafından yapıldığı görülmektedir. Birçok alanda olduğu gibi azınlıkların batıdaki gelişmeleri yakından takip etmesi basın konusunda da böyle bir gelişmenin yaşanmasını kaçınılmaz kılmıştır. Ermenilerin çeşitli nedenlerden dolayı kentten ayrılmasının ardından basın yayın faaliyetlerini sürdürme işini yerli halk(Türkler) ele almıştır. İlk gazete olan Kocaeli’yi yayınlamışlardır. Daha sonra diğer basın organları yerini almıştır. Fakat ilk gazetenin Osmanlı’nın son dönemlerde yayınlandığını ve bunun Osmanlıca yazıldığı edinilen bilgiler arasında yer almaktadır.

Kocaeli’de yerel basının Kurtuluş Savaşı yıllarında pek etkili olmadığını görmekteyiz. Bu döneme ilişkin elde pek fazla veri bulunmuyor. Öte yandan çalışmamızda o dönemlerde gazeteler yayınlandığı bazı kaynaklara atıfta bulunarak belirtmek istedik. Örneğin 1918 yılında yayınlandığı belirtilen gazeteler vardır; fakat Cumhuriyet’in kurulmasının ardından özellikle, 1930 yıllardan sonra kentte önemli bir yayıncılık anlayışının oluştuğunu, birden fazla gazetenin yayınlanmaya başladığını görmekteyiz. Tezin bir bölümünü ise bu tür gazeteler ayırarak, gerek tekniği gerekse gazetelerin haber anlayışını yansıtmaya çalıştık. Burada günümüzdeki gazetecilik anlayışı ile de bir karşılaştırma yapılarak, gelişime ilişkin bir sonuç çıkarma yoluna gittik.

Özellikle son yıllarda büyük bir atılım gösteren Kocaeli yerel basını, gerek gazete sayısının artması, gerekse teknik ve kadro açısından yetişmiş elaman sayısına ulaşması bizim için önemli bir göstergelyi oluşturmaktadır. Gazetelerin baskı kalitesiyle birlikte dünyada kullanılan son teknolojiye de hâkim olmaları Kocaeli basınının çok önemli bir artısını oluşturmaktadır.

Çalışma (tez) 5 bölümden oluşmaktadır. Bunlar:1. Yerel basının tarihsel gelişimi; 2. gazetelerin örgütlenmesi ve işletme yapıları; 3. gazetelerin tarihsel-teknik gelişimi ile baskı teknolojileri ve gazete analizleri; 4. gazetelerin okurla ilişkisini inceleyen bir anket çalışması ve 5. olarak da azınlık basını.

Azınlık basınıni son bölüme atarak, tezin genel muhtevasını (içeriğini) ve akışını bozmak istemedik. Fakat Azınlıkların şehirdeki basının tarihsel gelişiminde önemli bir yeri olduğunu görerek, bu konuda bilgi vermeyi bir borç bildik.

Geçmiş yıllara ilişkin 30’a yakın gazeteyi incelemeye aldık ve bunların mizanpaj, haber anlayışı ve sayfa sayılarını, kimler tarafından çıkarıldığını, dönemin siyasal ve sosyal ortamına ilişkin yansıttığı bilgileri de aktarmaya çalıştık. Günümüzde

yayınlanan gazetelere de aynı metodu uygulayarak bir form ortaya çıkarmaya çalıştık. Bunları yaparken bazı ilçelerde yayınlandığını duyduğumuz ancak edinemediğimiz günlük, haftalık hatta aylık gazetelerin var olduğu bilincindeydik. Temel amacımız İzmit merkezli günlük gazeteleri irdelemek olduğu için, tarihsel çalışmaya katkı sunmada biraz eksiklik göstermiş olabiliriz.

Bir başka konu ise gazetelerde çalışanların durumuydu ki bu konuda ulaşabildiğimiz kanalları zorlayarak bilgiler almaya çalıştık. Kocaeli’de önemli bir basın ortamı olduğunu, Gazeteciler Cemiyeti örgütünün yanı sıra Türk Basın Birliği gibi kuruluşların aktif olduğunu söylemeliyiz. Bu açıdan incelemeye değer bir konu olduğunu düşündüğümüz Kocaeli Yerel Basını’nda ortaya çıkan bilgileri kendi çapımızda tartışmayı denedik.

I.BÖLÜM

TÜRKİYE'DE YEREL BASININ TARİHSEL GELİŞİMİ VE KOCAELİ YEREL BASINI

1. 1. YEREL BASIN KAVRAMI

Yerel Basın; 18 ve 19. yüzyılda var olan gazetelerden farklı olarak daha dar bir dağıtım, yakın çevreye ilişkin daha geniş bilgi taşıyan gazeteler, ülke genelindeki sorunların yanı sıra bölgesel yerel sorunların gündeme getirilip tartışıldığı alanlardır.² Demokrasi açısından baktığımız zaman, demokrasinin sağlıklı işleminde yerel basının işlevinin önemi daha da artmaktadır. Yönetimle yöre halkının bire bir iletişimini sağlayan, karşılıklı diyalogun aracı olan, yani basının gerçek işlevini yerine getiren ve demokrasinin sağlıklı işleminde önemli yeri olan bir kurum yerel basın.³ Yerel medya deyiminden, özellikle ekonomik durumu nedeniyle fazla güçlü olmayan, yayınlarını belirli bir bölge içinde yapmak durumunda olan medyayı anlıyoruz. O ilin, ilçenin yaşam gerekleri nedeniyle yapılan, gazetecilik kurallarına uyularak yapılan bir gazetecilik söz konusu.⁴ Yerel basın her ne kadar farklı adlarla, tanımlamalarla izah edilmeye çalışılsa da genel kabul görmüş karşılığı: Ulusal basın kadar geniş çaplı olmayan, il, ilçe ve beldelerde günlük, haftalık ya da daha fazla aralıklarla çıkan, dar çevrede bölge haberlerine yer veren, yöresel gelişmeyi, sorunları ön planda tutmaya çalışan, ulusal gazeteler gibi tezgâhlarda çok bulunmayan ve biraz da ulusal basının gölgesinde kalmış basın olarak tanımlanabilir. Sadece kendi çevresiyle ilgili olaylara ilgi duyan yerel basın, siyasi, adli, mülki veya kentteki diğer kamu kuruluşlarıyla bire bir ilişkili olması bakımından haber kaynağına ulaşmada ve bunun sunumunda fazla zorluk çekmemektedir. Fakat bu kurumlardaki idarecilerin kimisi gazeteci, haberci ve habere gereği kadar değer vermediğinden kentteki yerel gazetecilik olayı kısır bir döngüye girmekte ve bu da yerel gazeteciliğin olgu olarak pek üst düzeye ulaşamamasına neden olmaktadır.

² **Basın Sözlüğü**, 1.b., İstanbul: İ.Ü. İletişim Fakültesi Yayınları, 1998, s.129.

³ Nail Güreli, “**Türkiye’de ve Almanya’da Yerel Basın’, Alman -Türk Yerel Gazetecilik Toplantısı Açılış Konuşması, 30 Eylül-01 Ekim 1999 Antalya**”, 1.b., Ankara: Konrad Adenauer Vakfı Yayınları, 2000, s.7.

⁴ Orhan Erinç, “**Yerel Basın Nedir?’ Yerel Basın Seminerleri Dizisi**”, ‘Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü web sitesi, http://www.bygem.gov.tr/SEMİNER/Erzincan_v/erzincan-4htm (25 Nisan 2007)

Bugün Anadolu’da gazetecilik mesleğini sürdürmeye çalışan gazetecilerden bazıları, ya valiyle, ya kaymakamla ya da belediye başkanıyla ilgili olumsuz gelişme sayılabilecek olayları haber yaptıkları için o kentte habercilik yapmaları kısıtlanıyor veya çalıştığı basın kuruluşu çeşitli engellemelere maruz bırakılıyor.

1.1.2. Türkiye’de Yerel Basının Ortayı Çıkışı

Türkiye’de bugün Edirne’den Ardahan’a 81 il ve yüzlerce ilçede yayınlanan 1700’ü aşkın yerel gazetenin ataları, Osmanlı döneminde eyalet sisteminden vilayet sistemine geçişle yayınlanmaya başlayan vilayet gazeteleridir.⁵ 1894’te bir nizamnameyle vilayetler oluşturulurken kentlerde birer matbaa da kurulmuştur. Genellikle devletin kırtasiye gereksinimlerinin karşılandığı bu matbaalarda, daha sonra resmi nitelikli vilayet gazeteleri çıkarılmaya başlanmıştır. Bunun ilk örneği Tuna Vilayeti’nde 1865’te Türkçe-Bulgarca olarak yayınlanmaya başlayan ‘Tuna Gazetesidir’. Uygulama giderek yayılmış ve 1897’de itibaren İstanbul dışındaki Osmanlı vilayetlerinde 29 gazete yayınlanmaya başlamıştır. Bunlardan 22’si vilayet gazetesidir. Beyrut’tan Girit’e kadar genellikle buldukları vilayetlerin adlarını taşıyan bu gazetelerin çoğu Türkçe-Arapça ya da Türkçe-Rumcadır.⁶ Tirajları 500’ü aşmayan bu gazeteler genellikle haftalık olarak çıkmış, basının İstanbul vilayetinin tekeline çıkmasına katkı sağlamış, ancak yine bir bölümü Anadolu’da yerel basının yaygınlaşması için devlet tarafından bir süre sonra kapatılmıştır.

1.1.3. Kurtuluş Savaşı Döneminde Türkiye’de Yerel Basın

Türkiye’de yerel basının halkla bütünleştiği en etkin olduğu dönem Kurtuluş Savaşı yıllardır. Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk’ün “Fazilet Adaları” olarak tanımladığı yerel gazeteler, bu dönemde hem kurtuluş hareketinin öncülüğüne yapmış hem de Anadolu’nun düşman işgali karşısında gösterdiği direnişin sesi olmuştur.

⁵ Mehmet Faraç, “‘Türkiye’de Yerel Basın’, Türkiye ve Almanya’da Yerel Basın, Alman-Türk Yerel Gazetecilik Toplantısı, 30 Eylül-01 Ekim 1999 Antalya”, 1.b., Ankara: Konrad Adenauer Vakfı Yay.,2000 s.22.

⁶ Faraç, a.g.m., s. 23.

Atatürk, mücadelesini her zaman bir yayınla desteklemiş, mesajlarını ve Anadolu insanının desteğini o dönemin olanaklarıyla yayınladığı gazetelerde duyurmuştur. Dönemin etkin gazetelerinden Sivas'taki İrade-i Milliye'nin ilk sayısındaki yazılar tamamen Atatürk'ün direktifiyle kaleme alınmıştır.⁷ Sivas Kongresi'nin üyelerinden ve Sivas'ın emektar öğretmenlerinden Rasim Hoca ile konuşan Atatürk, bir gazete çıkarmak istediğini, bunun sorumlu müdürlüğünü üzerine alacak güvenilir bir kişinin gerektiğini söylemiştir.

Gazeteyi çıkarmak için Sivas Valisi Reşit Paşa'dan izin alınır, gazetenin adı da başlık adı da yine Mustafa Kemal tarafından konulur 'İrade-i Milliye'.⁸

⁷ Yücel Özkaya, **Milli Mücadelede Atatürk ve Basın II**, 1.b.,İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi Yay., Ocak 2001, s.25.

⁸ Özkaya, **a.g.e.**, s.26.

Söz konusu dönemde Mücahede-i Milliye ve Gaye-i Milliye gazeteleri de yayınlanmaya başlanmıştır. Atatürk, 1919'ların sonlarında Ankara'ya döndüğünde kentte 'Anadolunun Sesi' gazetesinin çıkarmaya başlamıştır. 1920'de ise Meclis bahçesinde kurulan matbaada Hâkimiyet-i Milliye'yi çıkarmıştır. Atatürk'ün başyazılarını yazdığı 500 kadar gazete özel kuryelerle İstanbul'a ve Anadolu'nun diğer kentlerine gönderilmiştir. Milli Mücadele'ye önderlik eden gazeteler arasında İzmir'de Hukuk-Beşer, Ankara'da Yengi Gün, Eskişehir'de Yeni Dünya, yine aynı dönemlerde Ulusal Kurtuluş Savaşı'na destek veren gazeteler arasında Yeni Edirne, Erzurum'da Albayrak, Adana'da Yeni Adana, Balıkesir'de de Ses gazeteleri sayılabilir.⁹ Bu gazetelerden Yeni Adana (1918), Antalya(1992), Bartın(1924), Yeşil Giresun(1925), Kayseri'de Ülker(1927), Elazığ'da Turan(1930) halen yayınlarını sürdürmektedir.¹⁰ Kurtuluş Savaşı Yıllarında Kocaeli'de (İzmit) yayınlanan gazetelere ilişkin fazla bir bilgi olmamakla birlikte Valilik Dokümantasyon Merkezi'nde elde ettiğimiz o döneme ilişkin bazı gazeteler bulunmaktadır. Bunlardan biri Resmi Kocaeli Gazetesi'dir. Gazetenin elimizdeki 521 sayılı nüshasında 1918 yılında tesis edildiği (kurulduğu) belirtilmektedir. 100 paraya satılan gazetenin haftalık olduğunu ve Perşembe günleri yayımlandığını öğrenmekteyiz. Gazetenin daha çok bir devlet yayını olduğunu tespit edilirken, idari merkezinin İzmit Hükümet Konağı olduğu saptanmıştır. Resmi bir gazete olduğu her haliyle belli olan gazetenin, birinci sayfasındaki 'faydalı yazılara sahifelerimiz açıktır' ibaresi, kentin sivil hayatına yönelik haber ve yazılara da yer verdiğini düşündürmektedir. Gazetenin elimizdeki nüshası ise 1930 yılına aittir ve yıllık 100, 6 aylık 60 kuruşa abone olunabileceği belirtilmektedir. Gazetenin ilk nüshalarına ilişkin bilgilere ise ulaşılamamıştır. Kurtuluş Savaşı yıllarında Mustafa Kemal Atatürk'ün basına ve özellikle yerel basına çok önem verdiğini bilmekteyiz. Hatta Kuvvay-i Milliye aleyhine yazıları içeren İstanbul gazetelerinin Anadolu'ya gönderilmesini ve dağıtılmasının engellenmesi talimatını verdiği açık bir gerçektir. Mustafa Kemal'in, Kurtuluş Savaşı'nın önemli liderlerinden biri olan Refet Bey'e (Bele) 23 Mart 1920'çekteği telgraf dikkate değerdir.

⁹ Mehmet Faraç, "Türkiye'de Yerel Basın", Türkiye ve Almanya'da Yerel Basın, Alman-Türk Yerel Gazetecilik Toplantısı, 30 Eylül-01 Ekim 1999 Antalya", 1.b., Ankara: Konrad Adenauer Vakfı Yayınları, 2000, s.22.

¹⁰ Faraç, a.g.m., s, 23.

Telgrafta Atatürk şöyle demektedir: “Özellikle bazı İstanbul gazeteleri, Kuvvay-i Milliye’ye şiddetle karşı çıkmaktaydılar. Bu tip gazetelerin derhal toplatılması için ulusal güçler tarafından gerekli girişimlerde bulunulmalı”. Mustafa Kemal Paşa, 23 Mart 1920’de Ankara’dan, kolordulara ve Refet Bey’e çektiği telde, memleketin geleceğinin önem kazandığı bu sırada, kamuoyunun milli mücadele yanında yer alması düşünülürken, düşmanın hesabına çalışan Peyam Sabah, Serbesti, Alemdar, Bosfor, Entanet gazeteleri ile Rumca ve Ermenice yayın yapan gazetelerin Anadolu’ya sokulmamasını emretmiştir. Posta çantalarında denetim görevini yapanlar bütün bu gazeteleri toplattırarak, sonra kolordulara göndereceklerdir. ¹¹ Aynı dönemde İzmit de işgal altındadır fakat Kurtuluş Savaşı yıllarında bu mücadeleye katkı veren ya da yabancıların yanında yer alan bir yerel gazeteden söz etmek mümkün görünmüyor. En azından bizim ulaştığımız kaynaklarda bu tür bir süreli yayının o döneme ilişkin bir nüshası elimizde bulunmuyor. Fakat, bu konuda önemli araştırmalar yapan İzmitli Gazeteci Sedat Şimşek, Kocaeli Gazetesi adında bir yayının 1919 kurulduğu, İzmit’te yayımlandığı ve Müdafa-i Hukuk Cemiyeti’nin sözcüsü olduğu, haftada bir kez çıktığı, 1 Mayıs 1922’ye değin 160 sayıya kadar ulaştığı, tirajının ise 300 civarında olduğunu belirtmektedir.¹² Atatürk’ün Kurtuluş Savaşı yıllarında olmasa da kuracağı devletin niteliklerini 16 Ocak 1923 yılında Türkiye’nin, bilhassa İstanbul basınının önde gelen temsilcileriyle bir toplantı düzenleyerek siyasi çevrelere aktardığı biliniyor. İzmit yerel tarih araştırmacısı Avni Öztüre, o dönem ilişkin önemli bilgileri şu şekilde aktarıyor: “Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa 16 Ocak 1923 günü, tarihe ‘İzmit Basın Toplantısı’ olarak geçecek, İstanbul basınının önemli kalemleriyle bir toplantı gerçekleştiriyor. Bu toplantı Mustafa Kemal Paşa’nın isteğiyle yapılıyor. Toplantıda günün tartışma konuları olan çeşitli sorunlar ele alındı. Gazetecilerin kafalarındaki kuşkular dağıtıldı. Fakat toplantıdaki konular yine Mustafa Kemal Atatürk’ün ricası üzerine yayımlanmadı. Toplantıya Tevhid-i Efkâr başyazarı Velit Ebuzyiya, Vakit başyazarı Ahmet Emin Yalman, Akşam başyazarı Falih Rıfkı Atay, İleri başyazarı Suphi Nuri İleri, İkdam başyazarı Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Tanin başyazarı İsmail Müştak Mayakon ve Ahmet Adnan Adıvar gibi isimler katıldı.

¹¹Yücel Özkaya, **Milli Mücadelede Atatürk ve Basın I**, 1.b., İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi Yayınları, Ocak 2001, s.49.

¹² Sedat Şimşek, **“Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basın Tarihi 1848- 2001”**, Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2001, s.45.

Toplantının daha sonra öğrenilen içeriği ise hilafetin kaldırılması, yeni devletin başkentinin Ankara olması, Latin harflerinin benimsenmesi, mecliste parti kurulması, kadınlara seçme hakkının verilmesi gibi konulardır.”¹³ Söz konusu tarihler şimdilerde Kocaeli’deki basın çevresi ve resmi makamlar tarafından Basın Onur Günü olarak kutlanmaktadır.

1.2. KOCAELİ’DE YEREL BASININ ORTAYA ÇIKIŞI

Kocaeli’de ilk matbaa 1860’larda Akmeşe’de kurulmuştur. Mardros Mevyan tarafından kurulan matbaa, Ermeni manastırının yanında bulunuyor ve bu matbaada manastırın kitap ve evrakları basılıyordu. Akmeşe’de kurulmuş olan bu matbaadan sonra İzmit’te de Maryan adlı bir kişi tarafından bir başka matbaa daha kurulmuştur. Taşbaskı olan bu matbaa, 1.Dünya Savaşı yıllarında mutasarrıflığa geçmiştir. Üç kişiyle çalışan taşbaskı makinede, Kocaeli’nin ilk gazetesi çıkarılmıştır. *Kocaeli* adlı bu gazete 1933’e kadar yayın hayatını sürdürmüştür.¹⁴

1.2.1. İlk Gazete ‘Kocaeli’

Kurtuluş Savaşı öncesinde, mutasarrıflık(valilik) yazı işleri müdürü Tefvik Bey’in yönetiminde yayınlanan haftalık Kocaeli Gazetesi çoğunlukla renkli kâğıda basılıyordu. Gazete bir süre Muhasebe-i Hususiye Müdürü Remzi Bey’in, sonraları ise Bedri Bey’in yönetiminde yayımını sürdürmüştür. Mutasarrıflık (valilik) haberlerini, tayinleri, şehir haberlerini yayımlayan gazete, mutasarrıflık (valilik) binasının yanmasıyla bütün koleksiyonunu da kaybetmiştir. İşgal yıllarında Yenicuma Camii yanında bulunan ve daha sonraları çocuk kütüphanesi olarak kullanılan binaya taşınmış, bir süre de burada yayımını sürdürmüş, Yunan işgali üzerine faaliyetini durdurmuştur. Kocaeli Gazetesi, Kurtuluş Savaşı’ndan sonra, sırasıyla özel kalem müdürü Raşit Bey, başkâtip Hilmi Bey, daha sonra Haydar Bey yönetiminde yeniden yayınlanmış, 1933’e kadar yayın hayatında kalmıştır.¹⁵

¹³ Avni Öztüre, “Nicomedia Yöresindeki Yeni Bulgularla İzmit Tarihi”, 2.b., İstanbul: Çeltüt Matbaacılık Koll.Şti.,1981., s.199-200.

¹⁴ **Kocaeli Valiliği 2003 İl Yıllığı**, s.172.

¹⁵ 2003 İl Yıllığı, **a.g.e.**, s.172.

1.3. KOCAELİ'DE GEÇMİŞTE YAYINLANAN GAZETELER

1.3.1. Türkyolu Gazetesi

1921'de Türk Ocakları'nın organı olarak yayın hayatına başlamıştır. Tevfik Noyan, eczacı Behçet Diker, Mustafa Hulusi, Ali Rasih, Sıtkı Özer ve Rıfat Yüce'nin kurduğu bir şirket tarafından haftalık olarak çıkarılan Türkyolu 1923'te şirketin dağılmasıyla Rıfat Yüce'ye geçmiş bir dönem parti yayın organı olarak hayatını sürdürmüştür. Bir süre haftada iki kez çıkan gazete 1943'te günlük olarak yayınlanmaya başlamış, 1965'te 'Bizim Şehir' adlı bir başka gazeteyle birleşerek 'Türkyolu Bizimşehir' adını almıştır.¹⁶

1.3.2. Hür Fikir

Kılıçoğlu Hakkı Bey tarafından 1923'te haftalık olarak yayına başlayan gazete, 8 yıl yayın hayatını sürdürmüş ve Kılıçoğlu Hakkı Bey'in milletvekili seçilmesiyle 1931'de kapanmıştır.¹⁷

1.3.3. Körfez

Avukat Sedat Pek ve Cevdet Yakup Baykal tarafından 1938'de İzmit'in ilk entertiple dizilen gazetesi olarak yayın hayatına başladı. Haftada iki kez yayınlanan ve İstanbul'da Tan Matbaası'nda basılan gazete 39.sayısından sonra yayın hayatını durdurmuştur.¹⁸

1.3.4. Marmara

Dr. Hasan Ömer Erim ve Cevdet Baykal tarafından 1939'da kurulmuştur. Haftada iki kez çıkan Marmara Gazetesi, ortaklarının artması üzerine bir süre Meliha Aksel, Avni Öztüre ve Saim Aşkın tarafından yönetilmiş ve 1941'de kapanmıştır.¹⁹

¹⁶ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.172.

¹⁷ a.g.e., s.173.

¹⁸ a.g.e., s.173.

¹⁹ a.g.e. s. 173.

1.3.5. Hürsöz

1948’de Selahattin Telser tarafından kurulmuştur. İlk sayısı 22 Eylül 1949 yılında çıkmıştır. Önceleri haftalık olarak yayınlanan gazete kısa süre sonra günlük yayınlanmaya başlamış ve 51.yılıni doldurduktan sonra 2000 yılında yayın hayatına son vermiştir.²⁰

1.3.6. Bizimşehir

Avni Öztüre, Naci Girgin, Saim Aşkın, Metin Yüce ve Feridun Özbay tarafından 1951’de yayınlanmaya başlamıştır. Önceleri 15 günde bir olarak yayınlanan gazete bir süre sonra haftalığa dönmüş, daha sonra da Saim Aşkın ve Feridun Özbay’ın sahipliklerinde günlük olarak yayınlanmıştır. Bizimşehir 1965’te Türk Yolu gazetesiyle birleşerek ‘Türkyolu Bizimşehir’ adını almıştır. Bu adla gazete 1960’ta kısa bir süre yayınlanmış ve 1961 yılının sonunda kapanmıştır.²¹

1.3.7. ‘27 Mayıs’

İrfan Balkı’nın sahipliği ve yönetiminde 1960’ta kısa bir süre yayınlanmış ve 1961 sonunda kapanmıştır.²²

1.3.8. Zafer

27 Mayıs Gazetesi’nin ardından yine İrfan Balkı tarafından çıkarılan Zafer Gazetesi, kısa bir süre sonra 1962 yılında yayın hayatına son vermiştir.²³

1.3.9. Demokrat Kocaeli

wSüreyya Sofuoğlu yönetiminde bir şirket tarafından yayınlanmış, daha sonra Yeni Kocaeli adını almış ve bu adla 1950’lerden 1960’ın sonuna kadar yayın hayatını sürdürmüştür.²⁴

²⁰ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.173

²¹ a.g.e., s.173.

²² a.g.e., s.173.

²³ a.g.e., s.173.

²⁴ a.g.e., s.173.

1.3.10. Büyük Dava

Aytol Telser ve Yusuf Çamuroğlu tarafından 1962’de haftalık ve büyük boy olarak yayınlanmış 1965’te kapanmıştır.²⁵

1.3.11. Azim

1950’li yıllarda Fikri Dora ve Birsen Özkaya tarafından yayınlanmıştır. Günlük olarak çıkan Azim Gazetesi yayın hayatına 1971 yılında son vermiştir.²⁶

1.3.12. İstiklal

İstiklal, önceleri Hereke’de haftalık olarak yayınlanmıştır. Fahri Üstündağ ve Şükrü Özdemir tarafından çıkarılan gazete 1961’den sonra İzmit’e nakledilerek günlük olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. Fahri Üstündağ’ın ölümü üzerine gazetenin yayınlanmasına sona verilmiştir.²⁷

1.3.13. Kocaeli Adalet

Nusret Çoker ve Orhan Salih Gürelli’nin sahipliğı ve yönetiminde haftalık olarak 1970’te İzmit’te çıkarılmış kısa bir sonra kapanmıştır.²⁸

1.3.14. Hedef

İhsan Basın tarafından 1956’hta haftalık ve günlük olarak yayınlanan gazete, entertip zorunluluğı getirilmesi üzerine 1958’de kapanmıştır.²⁹

²⁵ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s. 173.

²⁶ a.g.e., s.173.

²⁷ a.g.e., s.173.

²⁸ a.g.e., s.173.

²⁹ a.g.e., s.173.

1.3.15. SEKA Postası

SEKA Genel Müdürlüğü'nün yayın organı olarak 1954 yılında yayınlanmaya başlamıştır. Naci Girgin'in yönetiminde 15 günlük olarak yayımlanan, işletme haberleri ve kâğıtçılık konularının yanı sıra kültür sanat olaylarına da yer veren gazete, uzun bir süre yayın hayatını sürdürmüştür.³⁰

1.3.16. Doğuş

İlk sayısı Gölcük'te 2 Mayıs 1961'de yayınlanmıştır. Birsen Özkaya tarafından günlük olarak çıkarılan gazete 1991 yılında kapanmıştır.³¹

1.3.17. Körfez:

Şükrü Özdemir'in sahipliğinde Gebze'de yayınlanmıştır.³²

1.3.18. Işık

Sesim Şirketi tarafından 1971'de yayınlanmaya başlamıştır. 29 Ekim 1972'de isim değişikliği yapmış ve 3 Ekim 1978'de Barış Gazetesi ile birleşmiştir.³³

1.3.19. Yeni Yarımca

Ender Aşkın tarafından 1969'da Yarımca'da yayınlanmaya başlayan ve bir köy gazetesi olarak oldukça ilgi çeken Yeni Yarımca, hisselerinin el değiştirmesi sonucunda 1976 yılında yayınına son vermiştir.³⁴

³⁰ 2003 İl Yıllığı, a.g.e, s. 173

³¹ a.g.e., s.173.

³² a.g.e., s.173.

³³ a.g.e., s.173.

³⁴ a.g.e., s.173

1.3.20. Karamürsel Postası

Karamürsel Postası 1964'te ilçede küçük boy (tabloid) ve günlük olarak Ferhan Kalyon tarafından yayınlanmıştır. Ölümünden sonra oğlu Hasan Kalyon tarafından devralınan ve uzun bir süre yayın hayatını sürdüren gazete 1994 yılında kapanmıştır.³⁵ İsmail Fedai'nin yazı işleri müdürü, Suat Biroğlu'nun 146.sayıdan itibaren idare müdürü, Mehmet Günaydın'ın 6.sayıdan itibaren köyler istihbarat şefi olduğu gazetede, başyazıların M. Gürsu tarafından yazıldığı görülmektedir. İnönü Caddesi Kalyon Pasajı no: 29/4 Karamürsel adresinden idare edilen ve Kalyon matbaasında basılan gazetenin ilk sayısının 40x56 boyutunda, iki yaprak, 2.sayıdan 182.sayıya kadar olanların ise tek yaprak, 5 sütun olarak hazırlandığı saptanmıştır. Karamürsel Ekspres'in 31 Aralık 1991 yılına kadar olan sayıları biraz eksiklikle arşivlerde bulunmaktadır.³⁶

1.3.21. Sesim Dergisi

1968 yılının sonlarında Avukat Turgut Kayı, Doktor Rıdvan Atay, İbrahim Küçükörs ve Şefik Güler'in kurduğu şirket tarafından tipo baskı tekniğiyle 57 cm genişliğine, 82 cm uzunluğunda ve 4 sayfa olarak çıkarılan dergi, ekonomik nedenlerle yayın hayatına son vermek zorunda kalmıştır.³⁷

1.3.22. Kocaeli

1973'de Ender Aşkın tarafından haftalık siyah-beyaz ve 6 sayfa olarak çıkarılmıştır. Gazete 1975'te yayın hayatına veda etmiştir.³⁸

³⁵ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.173

³⁶ Sedat Şimşek, "Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basın Tarihi 1848-2001", Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2001, s.108.

³⁷ Kocaeli Valiliği 2003 Kocaeli İl Yıllığı, s.173.

³⁸ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.173.

1.3.23. İzmit

Saim Aşkın tarafından 3 Ağustos 1971 tarihinde siyah-beyaz ve 4 sayfa olarak çıkarılmaya başlanmıştır. Gazetenin ömrü ancak bir yıl kadar sürebilmiştir. ³⁹

1.3.24. Gölcük

1962 yılında Ahmet Kelebeklioğlu tarafından pedallı makineyle basılarak yayın hayatına sokulan Gölcük Gazetesi'nin ömrü ancak 1 yıl kadar sürmüş, 1963 yılında kapanmak zorunda kalmıştır. ⁴⁰

1.3.25. Kocaeli Haberci

1999 yılında Sedat Efe tarafından kurulan gazetenin yazı işleri müdürlüğünü Eyüp Gencer üstlenmiştir. 8 sayfa ve siyah-beyaz olarak yayınlanan gazete, 2001 yılının sonuna doğru yayın hayatına son vermiştir. ⁴¹

1.3.26. Anadolu Kandıra Postası (Kandıra Postası)

İlk sayısı 10 Eylül 1963 tarihinde yayınlanan ve haftada iki defa çıkan (Salı ve Cuma) 'siyasi, iktisadi, sosyal, milliyetçi gazete'. Daha sonra 'tarafsız siyasi gazete' olarak sloganını değiştiren Kandıra Postası'nın sahipliğini Hikmet Filiz'in yaptığı görülmektedir. 28.5x40.5 ölçülerinde, tek yaprak ve 5 sütun olarak yayınlanan gazetenin mesul müdürü Hüsamettin Bakan olup, 15 kuruşa satılmaktadır. Gazetenin yıllık abone bedeli 45, altı aylığı 22,5 lira, ilanların santimi ise 10 liradır. Basıldığı yer belli olmayan gazetenin 3.sayısında 'Kandıra Postası Matbaası' ilanı bulunmaktadır.

⁴⁰ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.174.

⁴¹ a.g.e., s.174.

Önce, Türkocağı Caddesi 15 numarada faaliyet gösteren daha sonra, Kandıra Belediye Sarayı altı no:4'te çalışmalarını sürdürmüştür. Gazetenin yazar kadrosunda Adnan Filiz ve Çağatay imzalarına rastlanılmaktadır. Gazetenin elde bulunan en son nüshası ise 21 Şubat 1970 tarihine aittir. ⁴²

⁴² Sedat Şimşek, “Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basın Tarihi 1848-2001”, Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, İstanbul : 2001, s.107.

1.4. KOCAELİ'DE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER

1.4.1. İZMİT MERKEZLİ GAZETELER

Kocaeli’de, özellikle İzmit merkezli olmak üzere birden fazla yerel gazete yayınlanmaktadır. Bu süreç son yıllarda da daha hızlı gelişmiş, yeni gazeteler son birkaç yıl içinde kentin yayın hayatına girmiştir. Kocaeli Valiliği’nin yayınladığı il yıllığından elde edilen bilgiler 2003’e kadar olan süreyi kapsamaktadır. Örneğin 2001 yılının sonuna doğru yayınlanan Bizim Kocaeli, 2006’da yayınlanmaya başlayan Kocaeli Demokrat, yine 2005’te haftalık olarak yayınlanmaya başlanan Beyaz Kocaeli ve son olarak da 2007 yılında İzmit yayınlanmaya başlanan fakat bölgesel bir tarzda çizgi oturtmaya çalışan Çağdaş Kocaeli Gazetesi’ne yer verilmemiştir. Bu çalışmada öncelikle, resmi bir yayın ve güvenilir bir kaynak olduğundan ‘2003 Kocaeli İl Yıllığının’ verileri esas alınmıştır. Eksik kalan kesimlere yönelik bilgiler ise diğer kaynaklardan güncelleştirme yoluna gidilerek verilmeye çalışılmıştır.

1.4.1.1.Özgür Kocaeli

1975’te Kocaeli’ye ilk ofset gazeteyi getiren Dünder Çiğit’in kurduğu Koga Gazetecilik Ticaret Anonim Şirketi (A.Ş.) tarafından 1991 yılında yayın hayatına başlamıştır. Yerel gazetecilik konusunda deneyimli bir ekibini yönetimindeki gazete kısa sürede büyük aşama kaydederek, ilde en çok okunan gazete konuma gelmiştir.⁴³ 12 sayfa olarak yayınlanan gazete her gün 4 sayfa spor eki vermektedir. Hafta sonları ekleri de veren gazete özellikle pazar günleri magazin ve şehir hayatına ilişkin verdiği haberler ve üniversite çevresinden akademisyenlerin yazdığı makalelerle sayfa sayısını artmakta, bu sayı 8’e çıkmaktadır. Bunun yanı sıra kente, özel günlerde özel sayılar ve ekler yayınlamakta, gazetenin sayfa sayısı daha da artmaktadır. Dünder Çiğit’in (1933–1991) kurucusu olduğu Özgür Kocaeli’nin, imtiyaz sahipliğini Cevat Çetin (1947–1999) yapmıştır. Gazetede başta İsmet Çiğit olmak üzere şair Ruşen Hakkı ve Ruhan Odabaş, Nahit Çiğit, Ahmet Serimer, Ali Gündoğdu, Tanju Cılızoğlu, Faruk Dinçer gibi isimler köşe yazarlığı yapmaktadır.

⁴³ Kocaeli Valiliği 2003 Kocaeli İl Yıllığı, s.174.

Genel Müdürlüğünü Nazif Çanakçılı, Genel Yayın Müdürlüğünü İsmet Çiğit'in yürüttüğü gazetede, Hazım Özbey Müessese Müdürlüğü yapmaktadır. Metin Karan Yayın Koordinatörü, Yazı İşleri Müdürü Ahmet Serimer, Haber Koordinatörü Ali Gündoğdu, Haber Müdürü Murat Yoldaş, Teknik Müdür Hikmet Kalemci ve Spor Müdürü ise Hayrettin Albayrak'tır. Gazete'ye ilişkin bilgiler 2003 yılına ait olduğu için bu konudaki son değişiklikleri vermek daha uygun düşmektedir. Özgür Kocaeli Gazetesi'nin idari yapısında ve yazı işleri kadrosunda uzun süre bir değişiklik olmadığı gözlenirken, birkaç görevde yeni yapılanmaya gidilmiştir. 30 Mart 2007 tarihli ve 5664 sayılı gazetenin Genel Müdürlüğü'nü Nazif Çanakçılı, Genel Yayın Müdürlüğünü İsmet Çiğit, Müessese Müdürlüğünü Hazım Özbay ve Reklâm Müdürlüğünü ise Nahit Çiğit yapmaktadır. Yayın Koordinatörü Metin Karan, Yazı İşleri Müdürü Ahmet Serimer, Haber Koordinatörü Ali Gündoğdu, Spor Müdürü Hayrettin Albayrak, Teknik Müdür Ahmet Yapıcı ve Baskı Sorumlusu Erdal Arıoğlu'dur. Gazete Karabaş Mahallesi Cebesoy Sokak, No:12 İzmit adresinden yönetilmektedir. Özgür Kocaeli kendi matbaasında basılmaktadır. Şu anda gazete 12 sayfalık ana gazete ve hafta içi 4, hafta sonu 8 sayfalık ek vermektedir. Bazen bu sayfaların sayısı artmaktadır. 'Özgür Spor' ekiyle birlikte, aynı ekte kentin sosyal yaşamına ilişkin haberler yer almaktadır. Gazetenin geniş irdemesinin ileriki bölümlerde yapacağımız için şimdilik burada fazla ayrıntıya girmiyoruz. Sadece yayın hayatını sürdüren gazetelere ilişkin ön bilgi olarak burada bir iki ayrıntıya girmiş olduk. 56x36 boyutlarındaki Özgür Kocaeli Gazetesi'nin birinci sayfasında özellikle güncel konulara yer verilmektedir. Haber devam sayfasıyla sıcak ve taze haberler okurun bilgisine sunulmaktadır. 35 Yeni Kuruşa(YK) satılan gazetenin tirajının 8-10 bin civarında olduğu bildirilmektedir. Özgür Kocaeli'nin kendine özgü bir mizanpaj tekniği bulunmamakla birlikte, sayfa düzenlerinde eski dönemlerden kalma bir anlayışın hakim olduğu gözlenmektedir. Haberlerde kullanılan fotoğrafların baskısı da kentteki diğer gazeteler oranla daha kötüdür. Şehir haberleri adı altında sayfalar yapan gazetenin, ekonomi, kültür sanat vb. sayfa başlıkları bulunmamaktadır. Gazetenin satışlarının genelde bayiler üzerinden olduğu, bunlara ek olarak da bir miktar abonesinin bulunduğu saptanmıştır. Gazetenin 6 aylık abone ücretinin 65, 1 yıllık ücretinin ise 130 Yeni Türk Lirası (YTL) olduğu öğrenilmiştir.

Ofset baskı tekniğiyle basılan gazetenin kendi matbaa tesisleri bulunmaktadır. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ile yapılan bir anlaşma gereği, belediyenin yaptığı çalışmalarını duyuran bir gazeteyi de tesislerinde basan Özgür Kocaeli Matbaası dışarıdan (piyasadan) baskı işleri de almaktadır. Künyesinde ilçe temsilciliklerini ilişkin bilgi bulunmamasıyla birlikte, doğal muhabirlik yöntemiyle Kocaeli'nin ücra köşelerindeki haberleri elde edebilmektedir. Gazetenin internet sayfasının adresi ise www.ozgurkoceli.com.tr'dir.

1.4.1.2. Barış Işık

Gazete, Barış Ofset Gazetecilik Matbaacılık Ticaret ve A.Ş. tarafından yayınlanmaktadır. Kuruluş tarihi 1972 olan gazetenin imtiyaz sahipliğini Kenan Akman, sorumlu yazı işleri müdürlüğünü Basın Konseyi Yönetim Kurulu Üyesi Sadun Çetin yapmaktadır. Murahhas azası Hayati Terzi, Genel Müdür Necdet Balcı ve Spor Müdürü Orhan Balcı'dır. Barış Işık gazetesi 29 yıldır yayın hayatını sürdüren günlük bağımsız siyasi bir gazetedir. Yayın hayatına ofset baskı tekniğiyle başlayan gazete, halen tipo basım tekniğiyle yayınlanmaktadır.⁴⁴ 56x36 ebatlarındaki Barış Gazetesi'ne ilişkin yukarıda verilen bilgiler Kocaeli İl Yıllığının 2003 verileriyle sınırlıdır, bu yüzden son birkaç yıl içindeki yeni bilgiler içermemektedir. Gazete, bundan bir süre önce Sadun Çetin ve eşi Ebru Küçükaydın Çetin tarafından satın alınmış, Kenan Akman ve Necdet Balcı'nın söz konusu yayınlara bir ilgisi kalmamıştır. Hayati Terzi'nin ise gazeteye küçük bir ortaklığı bulunmaktadır. Gazetenin el değiştirmesi sonrası, hem mizanpajında hem de sayfa sayısında büyük değişiklik olmuş, siyah-beyaz ve tipo tekniğiyle basılan gazete, renkli ve ofset baskı tekniğine geçmiştir. Birinci ve son sayfasıyla, spor ekinin birinci ve son sayfaları renkli yayınlanan gazete, Sinerji Basım Yayın ve İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin ofset baskı makinelerinde hazırlanmaktadır. Bugün gazete spor ekiyle birlikte toplam 20 sayfa yayınlamaktadır. 30 Yeni Kuruluş'a(YK) satılan gazetenin akşam satışları önemli bir yekûnu oluşturmaktadır. 1000 civarında bayi satışı bulunan gazetenin hatırı sayılır abone sayısı da oluşmuş durumda. Gazeteye 6 aylık abone 54,75, bir yıllığının ise 109,50 YTL olduğu belirtilmektedir.

⁴⁴ 2003 İl Yıllığı, a.g.e, s.34

Güncel, haber devam, ekonomi ve şehir hayatına ilişkin magazin sayfaları bulunan gazete, www.kocaelibaris.com.tr adlı İnternet adresinden de okurlarına ulaşmaktadır. Gazetenin İnternet üzerinden önemli bir okurunun bulunduğu belirtilmektedir. Özellikle ‘Ajans Biz’ başlıklı köşede kentteki medyadaki gelişmeleri irdeleyen yazıların büyük ilgi topladığı ifade edilmektedir. Diğer yandan gazetenin künyesinde 34 yıllık geçmişi olduğu açıklanırken, mirasına sahip çıktığı da gözlenmektedir. Genel Yayın Müdürlüğünü Sadun Çetin’in yaptığı Barış Işık’ın, Yazı İşleri Müdürlüğünü ise eşi Ebru Küçükaydın Çetin, İstihbarat Şefliğini ise Erdem Dursun yürütmektedir. Gazete İnönü Caddesi Köseoğlu Pasajı Zemin katta faaliyet göstermektedir. Barış Işık Gazetesi 11 binli sayılara ulaşmış köklü bir yayındır. Gazetenin ilk yayınlandığı tarihten bu yana olan sayıları hemen hemen muhafaza edilmiştir.

1.4.1.3. Kocaeli (Kırmızı)

Halk arasında logosunun renginden dolayı ‘Kırmız Kocaeli’ diye adlandırılan gazete, (Özgür Kocaeli’ye de ‘Mavi’ dendiğini hatırlatmak gerekmektedir) Kocaeli Gazetecilik ve Yayın A.Ş. tarafından 16 Mayıs 1974’te kurulmuştur. Merhum gazeteci Dünder Çiğit öncülüğündeki bir grup İzmitlinin kurduğu Kocaeli Gazetesi’nin, şirket sözleşmesi 2 Şubat 1977’de onaylanmıştır. Kurucuları arasında Haldun Simavi, Necati Zincirkıran, Dünder Çiğit, Tanzer Ünal, Mehmet Efe ve Cevat Çetin gibi o dönemin basında önde gelen isimleri yer almıştır.⁴⁵ Gazetenin kuruluşuna ve teknik altyapısına ilişkin bilgiler Nuri İnuğur’un Türk Basın Tarihi adlı ders kitabında şu şekilde yer almaktadır: “Veb Ofset’in 1976’larda İzmit’te çıkardığı Kocaeli Gazetesi, bir bölge gazetesi olup Gebze, Hereke, Tütünçiftlik, Yarımca, Derince, Kandıra, Gölcük, Değirmendere, Ereğli, Karamürsel ve Adapazarı’nda okuyuculara ulaşmaktadır”.⁴⁶ 1991’de gazetenin çoğunluk hisselerine sahip olan Tanzer Ünal’ın imtiyaz sahibi ve yönetim kurulu başkanlığı ile Kocaeli gazetesi yeni bir atılım dönemine girmiştir.

⁴⁵ 2003 İl Yıllığı, a.g.e, s.174.

⁴⁶ Nuri İnuğur, **Türk Basın Tarihi**, 1.b.,İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları No:37, 1992, s.467.

Bu dönemde, gazetenin ofset hazırlığı için en ileri teknoloji ile bilgi işlem servisi oluşturulmuştur. Gazete, Hollanda'dan ithal edilen 6 üniteli ofset baskı makinesi ile çağın teknolojisini yakalamıştır. Kocaeli Ofset Matbaa Tesisleri de bölgenin en büyük parkına sahip bir tesis haline gelmiştir. Böylelikle kartvizitten kitaba ve günlük gazeteye kadar her türlü baskının yapıldığı bir kompleks oluşmuştur. 56x36 ebatlarındaki gazete her gün 12 sayfalık ana gazete ve 4 sayfalık spor ekiyle (tarafar isimli) yayımlanmakta, periyodik sektör ekleriyle de önemli bir hizmet vermektedir. Gazetenin her yıl düzenlediği ve Kocaeli'nin değişik kesimlerinden temsilcilerin oluşturduğu 'Doruktakiler' seçimi, yılın başarılı kişilerini bir araya toplayarak ödüllendirmektedir. Kocaeli Gazetesi ve matbaasında bugün 100'den fazla personel çalışmaktadır. Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erkan Ünal, Erkan Nigiz ve Hüseyin Kolaylı murahhas üye, Güngör Arslan yönetim kurulu üyesi olarak çalışmaktadır.⁴⁷ Yukarıdaki bilgiler geçtiğimiz yıllara ilişkindir. 2 Nisan 2007 tarihli ve 11 bin 513 sayılı Kocaeli Gazetesi'nin künyesindeki bilgiler ise şu şekildedir: Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Erkan Ünal, Murahhas Üye ve Genel Yayın Müdürü Erkan Nigiz, Yayın Koordinatörü Mine Güler, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Barış Başak, Haber Koordinatörü Tamer Çeliker, İstihbarat Şefi Bülent Ekinci, Spor Servisi Müdürü Hakan Yağcıoğlu, Reklam Müdürü Nurettin Kolaylı ve Matbaa Müdürü Sedat Efe. Gazete Şehabettin Bilgisu Caddesi No:6 İzmit adresinden yönetilmektedir. Kocaeli Gazetesi, haberlerinin yüzde 80'ini İnternet'te yayımlamaktadır. İnternet'te yayınlanan ilk Kocaeli gazetesi olma unvanını da elinde bulunduran gazetenin günlük satışının 1500 civarında olduğu saptanırken, netteki tıklanma oranının ise bu rakamın iki katı olduğu belirtilmektedir. 35 Yeni Kuruş'tan satılan Kocaeli Gazetesi'nin tirajının yarısı kadar aboneli olduğu tespit edilmiştir. Diğer yerel gazetelerin abone ücretlendirilmesi künyede yer alırken, 'Kocaeli'de böyle bir bilgiye rastlanılmamıştır. Gazetede, son yıllarda İzmit merkezli günlük gazetelerin artmasıyla büyük bir personel hareketliliği yaşanmıştır. Yukarıdaki veriler de epey eskimiştir. Örneğin Yönetim Kurulu Üyesi olarak verilen Güngör Arslan, Ağustos 2001'de Bizim Kocaeli Gazetesi'ni kurmuştur. Bu süreçte Kırmızı Kocaeli'nin yazı işleri kadrosundan birçok personel de Bizim Kocaeli'ye geçmiştir.

⁴⁷ Kocaeli Valiliği 2001 Kocaeli İl Yıllığı, s.174.

Kentin önemli yazarlarını bünyesinde barındıran gazetenin, Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü yapan Barış Başak, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunudur; gazetenin yazı işleri kadrosunun ise genelde üniversite mezunları tarafından oluşturulduğu dikkati çekmektedir. Muhabir kadrolarının ise daha çok lise ve meslek yüksek okulu ile ‘alaylı’ diye tabir edilen kesimlerden oluştuğu saptanmıştır. Gazetede Erkan Nigiz, Galip Ataman, Erkan Ünal, Nurettin Kolaylı, Tamer Çeliker ve Barış Başak gibi isimler sürekli köşe yazıları yazmaktadırlar. Yer yer kentin ileri gelenlerine ve alanlarında uzman olan meslek sahibi kişilere de köşe yazdırılarak halkı bilgilendirme yoluna gidilmektedir. 2 Nisan 2007 tarihli Kocaeli Gazetesi’ndeki bilgilere göre yazılmıştır. Örneğin ‘Uzman Gözüyle’ adlı köşede Yeminli Mali Müşavir Ramis Savaş’ın “Mali Tatil Kanunu” başlık bir yazısı yer almaktadır. Kentin diğer gazetelerinde de aynı uygulama göze çarpmaktadır. Örneğin sağlıkla ilgili konularda başta Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden öğretim üyeleri olmak üzere kentteki diğer sağlık kuruluşlarından doktorlar köşe yazıları yazabilmektedir.

Gazetenin Kocaeli Valiliği karşısındaki 5 katlı bir binası bulunmaktadır. Aynı zamanda Marmara Güç Birliği Holding’in(MGH) de sahibi olan Tanzer Ünal, hem gazeteyi hem de holdingi buradan idare etmektedir. Kentteki diğer gazetelerden farklı olarak, bir holding gazetesi olma özelliği taşıdığı ifade edilen Kocaeli Gazetesi’nin siyasal net bir çizgisi olmadığı, ancak daha çok merkez sağ görüşlere yer verdiği ileri sürülmektedir.

1.4.1.4. Kocaeli Demokrat

‘Gazetecilikte Bağımsızlık ve Güven’ sloganıyla yayınlanan Kocaeli Demokrat Gazetesi 2005 yılında okurlarına merhaba demiştir. Başlangıçta tabloid biçimiyle bir yerel gazeteden daha çok Fransa’da yayınlanan *Le Monde*’u andıran gazetenin istenilen tiraja ulaşamaması nedeniyle çarşaf boyutlarda yayınlanmasına geçilirken, siyah-beyaz hali de terk edilmiştir. Gazete 16 sayfa, birinci ve son sayfaları renkli olarak yayınlanmaktadır. Gazetenin 402 sayılı nüshasının künyesine bakıldığında, sahibinin Sinerji Basım Yayın ve İletişim A.Ş. olduğu kaydedilmektedir. 56x36 ebatlarında ve Genel Yayın Yönetmenliğini Ufuk Saka’nın icra ettiği Kocaeli Demokrat’ın Yayın Koordinatörlüğünü Adem Turgut, Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü Cengiz Çınar, İstihbarat Şefliğini Cemalettin Öztürk, Görsel Yönetmenliğini M. Ersin İnsan, Spor Müdürlüğünü Serap Önalın yapmaktadır. Gazetenin künyesinde sayfalarının ve aynı zamanda haberlerin redaktörlüğünü üstlenen editörlerin isimleri de yer almaktadır. Bu isimler şu şekilde sıralanmıştır: Serdar Aksu, Erdin Ağadede, Seher Önalın, Ergün Demir ve İrfan Haskul.

İstiklal Caddesi Çeltik Geçidi No:4 Tepecik Mahallesi-İzmit adresinde merkezi bulunan gazete kendi matbaasında basılmaktadır. 16 Sayfalık ana gazetenin yanı sıra 4 sayfalık spor eki veren gazete, hafta sonları ‘demokrat Pazar’ adı altında 32 sayfalık bir dergi, ayrıca gazete üniversiteye yönelik ‘demokrat Üniversite’ adı altında ayda bir yayınlanan bir başka dergiyi de okurlarıyla buluşturmaktadır. Gebze, Gölcük ve Derince gibi ilçelerde temsilcilikleri bulunan gazetede 100’e yakın personel çalışmaktadır. Spor müdürünün bayan olmasıyla dikkat çeken Kocaeli Demokrat Gazetesi, daha çok sol yelpazede yayın yaparak kentin aydın, öğrenci ve emek cephesinde bulunan kişilerinin ilgisini çekmeyi hedeflediği belirtilmektedir. Kocaeli Demokrat Gazetesi’nin İnternet’te web sitesi bulunmaktadır. Gazetenin sayfalarının taranması ve ardından siteye konulmasıyla gerçekleştirilen web sayfasında güncellemede sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir.

Genelde eski sayılarının yer aldığı İnternet sayfalarında önemli bir ‘tıklanma’ oranı olduğu saptanmamıştır. Gazetenin günlük satışının ise 1000 bin civarında olduğu tespit edilmiştir. Gazete satışlarını artırmak için evlere ve işyerlerine ücretsiz gazete dağıtma işlemini sürdürmektedir. Özellikle ulusal basının ve İslami referanslı gazetelerin

denediği bu yöntemin sonuçlarının ise olumlu olduğu belirtilirken, abone sayısında gözle görülür bir artış olduğu vurgulanmaktadır.

1.4.1.5. Bizim Kocaeli

Etik Gazetecilik A.ř. tarafından yayınlanan gazete 2001 yılı Ağustos ayında kurulmuştur. Kocaeli (Kırmızı) Gazetesi'nden ayrılan bir grup gazetecinin bir araya gelerek kurdukları gazetenin ilk genel yayın müdürü Güngör Arslan'dır. Arslan'ın hala bu görevi yürüttüğü gözlenirken, Yayın Koordinatörlüğünü Serpil olak, Yazı İşleri Müdürlüğünü Azime Telli, Müessesese Müdürlüğünü zkan Azak, Reklâm Müdürlüğünü Glden Dal, Spor Müdürlüğünü Yiğit Barış stlenirken, Haber Merkezini Murat Ulaşan yönetmektedir. Matbaa Sorumluluğu ise Ramazan Topal'dadır.

'Kocaeli'nin En Kaliteli Gazetesi' sloganıyla çıkan gazete kendi matbaasında basılmaktadır. 16 sayfalık ana gazete, 4 sayfalık spor ekiyle toplam 20 sayfa olarak yayınlanan gazete 56x36 ebatlarındadır. Gazetenin dönem dönem, kente ilişkin ekler de vererek, okur sayısını artırmayı hedeflediği gözlenmektedir. Yayınlandığı ilk dönemlerde ilçe sayfaları düzenleyerek, Kocaeli'nin hemen her köşesindeki olan biteni okurlarına ulaştırmak isteyen gazetenin, bunu 1 yıl sonra terk ettiği tespit edilmiştir. Birinci ve son sayfalarıyla, spor sayfasının bir ve son sayfası renkli yayınlanan gazetenin Internet sayfası ise gazetenin birinci sayfasından oluşmaktadır. Internet'te yayınlanan günlük sayılarda haberlerin devamını vermeyen gazetenin, bu yolla bayii satışlarını yükseltmeyi hedeflediği sanılmaktadır. Gazetenin ilk web sitesinde tüm haberleri görmek mmknden, zamanla bu uygulamadan vazgeçildiği tespit edilmiştir. Güncel, ekonomi, politika, gündem, kentten, haber devam, renkli hayatlar (magazin) gibi özel sayfaları bulunan gazetenin günlük, taze ve sıcak gelişmeleri birinci sayfadan, haberin ayrıntılarını ise 10.cu devam sayfasına aktardığı saptanmıştır. Diğer kent gazeteleri gibi Bizim Kocaeli Gazetesi de uzak ilçelerde temsilcilikler kurmuştur. Bu temsilcilikler Karamürsel, Körfez ve Kandıra ilçelerinde bulunmaktadır. İzmit merkezli gazetelerin temel sorunu olan Gebze'de fazla tiraja ulaşamama durumu Bizim Kocaeli Gazetesi için de geçerlidir. Yaptığımız araştırma ve gazete yöneticileriyle görüşmelerimizde Gebze'nin İzmit merkezli gazetelere yönelik bir beklentisinin bulunmadığı bu yüzden satışın gerçekleştirilemediği belirtilmektedirler. Bizim Kocaeli

Gazetesi Genel Yayın Müdürü Güngör Arslan'la ve görüştüğümüz diğer gazetelerin yöneticileri aynı sorunu gündeme getirmişlerdir.

1.4.1.6. Çağdaş Kocaeli

56x36 ebadındaki Çağdaş Kocaeli Gazetesi, Mustafa Kemal Atatürk'ün, Türkiye'nin önde gelen gazetecileriyle 16 Ocak 1923 tarihinde İzmit düzenlediği basın toplantısına atıfta bulunarak aynı tarihte, yani 16 Ocak 2007'de kentin yayın hayatına girmiştir. Bu tarih kentteki gazeteciler tarafından her yıl 'Kocaeli (İzmit) Basın Onur Günü' olarak kutlanmaktadır.

Gazete, Çağdaş Kocaeli Gazetecilik Matbaacılık Nakliye ve Dağıtım Ticaret Limited Şirketi (LTD.ŞTİ) tarafından çıkarılmaktadır. Yönetim Kurulu Başkanlığını Nurettin Sağsöz'ün yürüttüğü şirketin Medya Grup Koordinatörlüğünü, bir süre önce Kocaeli Gazetesi'nden ayrılan kentin önemli siyaset ve gazeteci isimlerinden biri olan Mustafa Küpçü yapmıştır. Küpçü, tez yazım çalışmalarımız sırasında Çağdaş Kocaeli'den ayrılmış, Barış Gazetesi'ne geçerek burada köşe yazıları yazmaya başlamıştır. Yine Kocaeli Gazetesi'nden ayrılarak Çağdaş'ın oluşum aşamasında yer alan Turgay Şahbenderoğlu ise Genel Yayın Yönetmenliğini üstlenmiştir. Yazı İşleri Müdürü birçok gazetenin editörlüğünü üstlenmiş Turhan Berzah, Haber Koordinatörü Kadri Cinkarataş, Spor Koordinatörü Bedri Dölkeleş, Grafik Tasarım Mansur Yılmaz ve Reklâm Müdürlüğünü Özlem Elmas yapmaktadır. İnönü Caddesi No:91 İzmit adresinden yönetilmekte olan gazete Dergâh Ofset'te yani kendi matbaalarında basılmaktadır. 24 üniteli baskı yapan makine parkına sahip olan gazetenin baskı tesislerinde hemen her türlü baskı işleri kısa zamanda yapılabilir. 16 ana sayfadan oluşan gazetenin 4 sayfalık Çağdaş Şampiyon adı altında bir de spor gazetesi yayınlamaktadır. Bu gazete ek olma özelliği taşımaktadır ve ana gazeteyle birlikte satılmaktadır. Gazetenin temel hedefinin bölgesel yayın yapmak olduğu belirtilirken, kendine temel olarak Kocaeli ve Sakarya'yı (Adapazarı) aldığı belirtilmektedir. Ulusal basınla bölge haberleri konusunda yarışarak yeni açılım içindeki olduklarını belirten gazete yöneticileri, 'Kocaeli'den Dünyaya' sloganını benimsediklerini ifade etmektedirler. Diğer gazeteler gibi akşam satışlarına öncelik vermeyen gazetenin baskı saatleri ise kentteki yerel basından farklılık arz etmektedir. Gazetenin bağlanma zamanını akşam saat 22.00–24.00 arasına alan gazete, kentte olan ve diğer gazeteler

tarafından yayımlanamayan haberleri vererek tirajını ve etkisini artırmak istemektedir. Aktüel sayfası bulunan gazetenin ülkede, bölgede ve kentteki magazin alanındaki olayları haber yaptığı gözlenirken, diğer sayfaların isimleri şöyledir: Güncel, politika, ekonomi, gündem, sağlık, yurttan-dünyadan ve sanat.

Internet'te de yayınlanan gazetenin web sitesinin yapım aşamasında olduğu belirtilerek, her gün yeni bir tarz denendiği gözlenmektedir. Gazetede köşe yazarlığı yapan tüm kalemlerin internet adresleri köşe yazılarının yanında bulunmaktadır. Gazetede yaklaşık baskı tesislerindeki elemanlarla birlikte 100'ün üzerinde personel çalışmaktadır. Gazetenin muhabir kadrosunun çoğunluğunu diğer gazetelerde olduğu gibi kentteki gazetelerde bir dönem çalışmış olan gazeteciler (muhabirler) oluşturmaktadır. Çağdaş Kocaeli'nin yazı işleri müdürlüğünü yürüten Turhan Berzah, kentteki İletişim Fakültesi mezunu okullu gazetecilerden biridir. Gazete, İzmit merkezli diğer gazetelerden farklı olarak ilçe sayfası yapmak yerine, ilçe gazeteleri çıkarmaktadır. Aşağıda vereceğimiz *Çağdaş Derince* bunlardan biridir. Kocaeli'nin diğer ilçelerine yönelik bu tür uygulamaya gireceklerini belirten gazete yönetimi, bunun kentteki tekelleşmeyle bir ilgisinin bulunmadığını ileri sürmektedirler. Gazetenin tirajının YAY-SAT Kocaeli Baş Bayiliği'nin 12-19 Mart 2007 tarihli tiraj raporuna göre 500 civarında olduğu saptanmıştır. Gazete kiraladığı binanın altında bulunan ekmek fırınıyla işbirliğine gittiği, her ekmek alana bir gazete verildiği bilgisine ulaşılmıştır.

1.4.1.7. Değişim 41

'Haftalık Siyasi Gazete' ibaresiyle yayımlanan gazetenin sahibi ve yayın yönetmeni kentin tanınmış gazetecilerinden Tanju Cılızoğlu'dur. Gazeteden daha çok bir dergi çizgisinde olan Değişim 41'in tabloid (küçük gazete 36x28) boyda yayımlanması ise onun farklı bir özelliğini yansıtmaktadır. Yerel sorunlardan daha çok, ülke genelindeki politikalara yakın duran gazetenin ilk hali ise Bizim Kocaeli Gazetesi'yle verilen 'Bizim Dergi' dir. Dergi gazetenin eki olarak verildiği sürede sanat dünyasına ilişkin bilgileri içerirken, 23.'cü sayıya kadar yaşamayı başarmıştır. Elimizdeki 1 Nisan 2007 tarihli gazetenin incelemesi yapıldığında ise, sayfa sayısının 24 olduğu, sinema, spor, satranç, eğitim, portreler, üniversite, dış politika, haber ve karikatür sayfaları düzenlediği tespit edilmiştir. Alanlarında uzman bilim adamı ve sivil toplum kuruluşlarının önde gelen isimlerinin görüşlerine yer verilen gazetede, laiklik konusu üzerinde durulan yazılar ve haberler çoğunluktadır. Gazetenin logosu ise Türkiye haritası üzerine yazılmıştır.

Değişim 41'in yayın danışmanlığını Cihat Altınyuva, yazı işleri müdürlüğünü Seda Pamukçu, haber yönetmenliğini Can Drahor, istihbarat şefliğini Sevdener Çagan, ekonomi editörlüğünü Feridun Adıyaman, kültür sanat editörlüğünü Mahir İrfan Benli, dış politika editörlüğünü Kocaeli Üniversitesi'nden Prof. Dr. Samir Salha, spor editörlüğünü yine Kocaeli Üniversitesi'nden (KOÜ) Prof. Dr. Yavuz Taşkiran, görsel tasarım yönetmenliğini Emel Yazıcı, reklam ve idari yönetmenliğini Gökhan Bilir, basın ve halkla ilişkiler sorumluluğunu Metin Düzgün ve hukuk işlerinin sorumluluğunu ise Dr. Banu Yılmaz ve Dr. İlter Yılmaz üstlenmiş durumdadır. Gazetenin Kocaeli ilçeleri arasında sadece Gebze'de temsilciliği bulunmaktadır. Yurt içi abonelik fiyatı yıllık 60 YTL olan Değişim 41'in, yurt dışı fiyatı ise 200 Dolardır(\$). Gazete Sinerji Basın Yayın ve İletişim Hizmetleri A.Ş.'de basılmaktadır, yönetim yeri ise İstiklal Caddesi, Karabaş Mahallesi, Temizel Apartmanı No.176, Kat-1'dir.

1.4.1.8. Beyaz Kocaeli

2005 yılında kurulan gazetenin imtiyaz sahipliği ve yazı işleri müdürlüğünü Şenol Çiçek yapmaktadır. Haftalık olarak yayınlanan ve 'Halkın Gazetesi' sloganıyla okurlarıyla buluşan gazetenin birinci ve son sayfaları renkli, toplam 12 sayfadır. 56x36 ebatlarındaki (çarşaf-büyük boy) gazetenin genel yayın yönetmenliğini Murat Deniz, haber müdürlüğünü Yaşar Ellialtı, bilgi-işlem servisi sorumluluklarını Abdullah Duman ve Cesur Timur, sayfa editörlüğünü Uğur Engin, İnternet sayfasını Semih Öner yapmaktadır. Gazetenin yayın kurulunda, kentın siyasetinde önemli yer edinmiş ve bir dönem Liberal Demokrat Parti(LDP) Kocaeli İl Başkanlığı da yapmış iş adamı Kamil Türkoğlu'nun yanı sıra Arif Yaman, Mehmet Şahin, Nurdan Kılıçkaya, Serkan Baştar ve Galip İlhaner gibi isimler bulunmaktadır. Kemalpaşa Mahallesi Eski Demiryolu Caddesi, Eski Postane Sok. Kat.1 No.11'den idare edilen gazete, Dost Ajans Reklam ve Tanıtım Hizmetleri tarafından basılmaktadır. Gazetenin bir yıllık abone bedeli 13 YTL, 6 aylık abone bedeli ise 6 YTL 65 kuruştur. Beyaz Kocaeli'nin sayfalarında en az ikisinin ilçelerden gelen haberlere ayırdığı gözlenirken, Gölcük ilçede temsilciliği bulunan gazeteler arasında yer almaktadır. 25 Yeni Kuruşa(YK) satılan ve haftalık periyodu olma karakteri nedeniyle ülke genelindeki sorunlara yönelik haber anlayışını taşıdığını tespit ettiğimiz gazetenin, daha çok İzmit merkezli bir yaklaşım sergilediğini söylemek yanlış olmaz. Örneğin ülkede uzun süre tartışma konusu olan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, PKK lideri Abdullah Öcalan'a 'sayın' ifadesini kullanması, 6-13 Nisan 2007 tarihli gazetenin birinci sayfasında haber analiz şeklinde verilerek, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının, Başbakan hakkında verdiği takipsizlik kararını manşete taşımıştır. Bu açıdan bakıldığında gazetenin ulusal bir konuyu birinci sayfadan ve manşet olarak vermesi, yayın politikası açısından dikkate değerdir.

1.4.2. GEBZE'DE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER

Kocaeli'deki basın ortamına, ilçelerdeki yayınlanan gazeteleri de ekleyince önemli bir medya gücünün varlığından söz edilebilir. Özellikle Gebze, şehir merkezine uzaklığı nedeniyle adeta bağımsız bir il gibi hareket edebilmekte, kendilerine özgü sorunlarına yine kendilerinin yayınladığı gazetelerle yanıt aramaktadırlar. Bu gazetelerin hemen hemen hepsi Gebze okuruna yönelik olmasıyla dikkat çekmektedir. Gebze'de yayınlanan gazeteler şunlardır:

1.4.2.1. Yeni Gebze

23 Mart 1985 tarihinde yayın hayatına giren gazetenin sahibi ve yazı işleri müdürü İsmail Kahraman'dır. Özellikle Gebze'nin sorunlarını irdeleyen gazete günlük, siyah-beyaz ve 8 sayfa olarak yayınlanmaktadır.⁴⁸

1.4.2.2. Gebze Demokrat

Sahibi ve yazı işleri müdürlüğünü Saadet Demirkol'un yürüttüğü gazete, 14 Temmuz 1986'da yayın hayatına girmiştir. Siyah-beyaz yayınlanan gazete 8 sayfa olarak çıkıyor.⁴⁹

1.4.2.3. Yeni Haber

İsmail Kadı'nın sahibi olduğu gazete, 6 Mart 2000'de yayın hayatına girmiştir. Günlük olarak sekiz sayfa ve siyah-beyaz olarak yayınlanan gazetenin yazı işleri müdürlüğünü ise Ersin Tabak yürütmektedir.⁵⁰

⁴⁸ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.174.

⁴⁹ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.174.

⁵⁰ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.174

1.4.2.4. Öncü Haber

Yüksel Ercan'ın sahibi ve yazı işleri müdürlüğünü yürüttüğü gazetenin ilk sayısı 13 Mart 1998 çıkmıştır. Siyah-beyaz ve sekiz sayfa çıkarılan gazete günlük olarak yayımlanmaktadır.⁵¹

1.4.2.5. Son Deyiş

1997'de Pi Ajans tarafından çıkarılan gazete aylık, siyasi ve aktüel dergi formatında ve siyah-beyaz yayımlanmaktadır. Yayın hayatını 48 sayfa olarak sürdüren derginin yazı işleri müdürlüğünü ise Cengiz Yüceak yürütmektedir.⁵²

1.4.3.GÖLCÜK'TE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER

1.4.3.1. Gölcük Haber

5 Mayıs 1986 tarihinde yayın hayatına merhaba diyen gazete bir ilçe gazetesi özelliğine sahiptir. Sahibi Nurettin Şenemre, yazı işleri müdürlüğünü ise Nebiye Azak yürütmektedir. Gazete günlük olarak, 8 sayfa ve siyah-beyaz yayımlanmaktadır.⁵³

1.4.3.2. Gölcük Ortam

Osman Kalkan'ın sahibi olduğu gazetenin yazı işleri müdürlüğünü Lokman Kalkan yapmaktadır. 19 Şubat 1994 kurulan gazete günlük, 8 sayfa ve siyah-beyaz olarak yayımlanmaktadır.⁵⁴

⁵¹ 2003 İl Yıllığı, a.g.e., s.174.

⁵² a.g.e., s.174.

⁵³ a.g.e., s.174.

⁵⁴ a.g.e., s.174.

1.4.4. DERİNCE'DE YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER

1.4.4.1. Derince Ekspres

2002 yılında kurulan gazete haftalık olarak yayınlanmaktadır ve 56x36 ebatlarındadır. Mavi logoyla çıkan gazete daha sonra el değiştirmiş ilk ve son sayfaları renkli olarak yayınlanmaya başlanmıştır. El değiştirmesi sonrası mavi logo yerini Kırmızı renge bırakmıştır. Gazete'nin sahibi Gez-Kav Basın Yayın İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi Adına Haldun Gezer'dir. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürlüğünü ise Haluk Gezer yapmaktadır. Derince Ekspres'in genel yayın müdürlüğünü Lokman Tarım, sorumlu yazı işleri müdürlüğünü ise Melek Kuşçu yürütmektedir. Gazete, Kocaeli Gazetecilik ve Yayın A.Ş tesislerinde basılmaktadır. Kendi matbaası bulunmamaktadır. Derince'de önemli bir okur kitlesine sahip olan gazetenin haftalık tirajının 3 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. 50 YK' ya satılan gazetenin yönetim yerinin ve hazırlık aşamalarının yapıldığı adres ise Hafız Hasan Yılmaz Caddesi. No:72 Derince'dir. İlçedeki siyasi, toplumsal ve ekonomik olayları sayfalarına taşıyan Derince Ekspres, kentin ileri gelen isimlerine köşe yazarlığı yaptırmaktadır. 01 Nisan 2007 tarihli Derince Ekspres Gazetesi'nin, 168.sayısı incelendiğinde yukarıdaki bilgilere ulaşılmaktadır.

1.4.4.2. Çağdaş Derince

25 YK'ya satılan gazetenin logosu eflatun zemin üzerine beyaz renklidir. Çarşaf boyda yayınlanan gazetenin ebatları 56x36'dır ve 16 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Derince ilçenin sorunlarını irdeleyen gazetenin mizanpajı ve haber anlayışı Çağdaş Kocaeli'yle hemen hemen aynıdır. Çağdaş Derince, Sares Radyo ve Reklam Gazetecilik Matbaacılık Yayıncılık ve Dağıtım Tic. ve A.Ş. tarafından çıkarılmaktadır ve imtiyaz sahipliğini Nurettin Sağsöz yapmaktadır. Yayın yönetmeni Nihat Kavcı, sorumlu yazı işleri müdürü Aynur Bilgin, istihbarat ve haber bölüm şefliğini Yağmur Ömerağaoğlu üstlenmiştir. Haber müdürlüğünü İlyas Ulusoy'un yaptığı gazetenin, sayfa düzenlemesi Burcu Çokatar'ca yürütülmektedir. 27 Mart 2007 tarihli Çağdaş Derince Gazetesi'nin 2.sayısı incelenmiş ve söz konusu bu bilgiler elde edilmiştir.

II. BÖLÜM

KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN ÖRGÜTLENMESİ VE İŞLETME YAPILARI

2.1. YEREL GAZETELERİN ŞİRKET YAPISI

Yerel gazete, yöresindeki olaylara ağırlık veren, bölgesinin kalkınması için çaba harcayan yayın organıdır. Bu organların ulusal bütünlüğü korunmasına katkı sağlamak gibi görevleri vardır. Bu gazeteler devletle vatandaş arasında bir köprü görevi görürken, kamu görevlileri ve hizmetlerinin denetlenmesinde etkin birer unsurdurlar. İşte bu gazetelerin büyük bir bölümü genellikle aile gazeteleridir. Babadan oğla miras olarak geçmiştir. Bir bölümü ise yüksek teknolojiyle yayınlanan ve kimi zaman ulusal gazetelerle yarışan, sırtlarını holdinglere dayamış yayın organlarıdır.⁵⁵

Aile şirketi, ailenin geçimini sağlamak ve / veya mirasın dağılmasını önlemek amacıyla kurulan, ailenin geçimini sağlayan kişi tarafından yönetilen ve pozisyonlarının büyük kısmının aile bireyleri tarafından doldurulduğu şirkettir. Genellikle yönetiminde ve kontrolünde tek bir ailenin egemen olduğu bir yapıya sahiptir, karar alımlarında aile bireyleri etkilidir ve aileden en az iki nesil şirkette istihdam edilir. Genellikle aileden en az iki nesil şirket yönetiminde bulunur. Eşler, kardeşler ve anne / baba ile çocuk arasındaki ortaklıklar aile şirketi tanımına girer.⁵⁶ Türkiye genelindeki yerel gazeteler, uzun yıllardan beri küçük bir matbaa etrafında şekillenen, geleneksel aile ekonomisine uygun bir ekonomik örgütlenmeyle faaliyet göstermektedir. Kocaeli'deki yerel gazeteler de bu tür işletmelere özgü bir yapıdadır. Yarım asırlık geçmişi olan yerel gazetelerde babadan oğula geçen bir meslek anlayışının takipçileri olduklarını görmekteyiz. 1970'li yıllarda ulusal (genel) basın için de böylesi bir durum söz konusuydu. Örneğin Simavi Ailesi, Karacanlar gibi gazetecilik mesleğini aile şirketi şeklinde sürdüren gruplar vardı. Yerel gazeteler ise hala bu aşamadadır denilebilir.

⁵⁵ Mehmet Faraç, “‘Türkiye’de Yerel Basın’, Türkiye ve Almanya’da Yerel Basın, Alman-Türk Yerel Gazetecilik Toplantısı”, Antalya, Konrad Adenauer Vakfı Yayınları, 1999, s.26.

⁵⁶ İnsan Kaynakları, “<http://www.insankaynaklari.com>”/ikdotnet/icerikdetay.aspx?KayitNo=5815(25 Nisan 2007)

Yerel gazetelerde, son birkaç yıldaki gelişmeler sayılmazsa, ekonomik durumu iyi olan şahısların öncülüğünde kurulmaktaydı ve söz konusu yayınlar o kişinin adıyla anılır olmuştur.

Fakat zamanla bu anlayış değişti ve şirketleşmeye gitmenin, kurumsallaşmanın önemli olduğu kanısına varıldı. Kocaeli'deki yerel basın hareketlenmesiyle yayınlanan gazeteler, radyolar, televizyonlar ve dergi formatındaki diğer yayınların geleneksel yapıda olduğunu görmekteyiz.

Kocaeli'nin en çok satan gazetesi **Özgür Kocaeli**'nin şu andaki yönetici kadrosu, kurucusu Dünder Çiğit'in oğulları olan İsmet ve Nahit Çiğit'dir. Gazetenin tüm şekline, yayınlanacak haberlere, sayfa düzenlemelerine varan kadar genel yayın müdürlüğünü üstlenen İsmet Çiğit karar vermektedir. Gazete şirket örgütlenmesi gerçekleştirmiş, Anonim Şirket şeklinde faaliyet göstermektedir. Bir genel müdürü bulunan şirketin, müessese müdürlüğünü üstlenen ve şirketlerde olması zorunlu kadroları tahsis etmiştir. Gazeteye personel alımından, ilan ve reklâm verecek kurum ve kuruluşlarla irtibatı aslında gazetenin başındaki kişi karar vermesine karşın, reklâm müdürlükleri tesis edilerek, kurumlaşma doğrultusunda hareket ettikleri gözlenmiştir. Yerel gazeteler taşra yayın organları oldukları için, ilişkiler birinci elden ve hatır gönül anlayışı temelinde gelişmektedir. Reklâm müdürlüğü gibi kavramların daha çok göstermelik olduğu ifade edilebilir. Kentteki diğer gazetelerin de tek adam yönetiminde olduğu tezi ileri sürülebilir. Bazı yayın organları birden fazla kişinin ortaklığı ile kurulmuş olmasına karşın, aslında genel yayın müdürlüğünü yapan aynı zamanda o gazetenin sahibidir.

Barış Işık Gazetesi'nde ise durum pek farklı değildir. Gazeteyi, bir süre önce Kenan Akman ve Necdet Balcı gibi kentin ileri gelen siyaset ve iş adamlarından satın alan ve şu anda genel yayın yönetmenliğini üstlenen Sadun Çetin ve eşi Ebru Küçükaydın Çetin yönetmektedir. Daha çok bir aile gazetesi olan Barış Işık'ta matbaa çalışanlarıyla birlikte 50'ye yakın personel istihdam edilmektedir. Anonim Şirket bünyesinde faaliyet gösteren Barış Işık'ın bir genel müdürü ya da müessese müdürünün olmadığı saptanmıştır. Profesyonel bir kurumsal havadan uzak olan gazetede tüm diğer yerel basın organlarında olduğu gibi birincil ilişkiler hâkimdir. Gazete sahibinin (patronun) personeliyle birlikte çalıştığı bir yayın organıdır.

Bizim Kocaeli Gazetesi'nin kurumsallaşmaya çalışıp profesyonel bir şirket yönetimini hayata geçirmeye çalıştığı gözlemlenmektedir. Anonim Şirket şeklindeki bir sermaye yapısına sahip olan Bizim Kocaeli Gazetesi'nin Müessese Müdürlüğünü Özkan Azak yürütmektedir. Yerel gazetelerin kurucuları genelde yayın müdürlüklerini üstlendikleri için aynı zamanda hem çalışanı hem de patronu olduklarını söyleyebiliriz. Gazetenin imtiyaz sahipliğinde isim bulunmamakla birlikte Güngör Arslan'ın gazetenin ekonomik gelirleriyle birlikte personel alımlarına kadar birçok konuyla ilgilendiği tespit edilmiştir.

Kocaeli Demokrat Gazetesi'nin künyesindeki şirket profiline bakıldığında ise diğer kent gazetelerinde farklı ve bir yapılanmanın olduğunu görmekteyiz. Gazete AŞ şeklinde bir sermaye yapısına sahiptir. İşletme müdürü bulunan gazetenin, hukuk danışmanı da yasal süreçleri takip ederek karşılaşılan hukuki sorunlara yönelik çözüm üretmektedir.

Değişim 41 Gazetesi'nin künyesine bakıldığında ise imtiyaz sahipliği ve yayın yönetmenliğinin tek isimde toplandığını görmekteyiz. Tanju Cılızoğlu'nun sahipliğindeki gazetenin bir şirket şeklinde örgütlenmediğini ve faaliyet göstermediğini söyleyebiliriz. Gazetenin Basın ve Halkla İlişkiler gibi kurumsallaşmanın temel taşlarından biri olan departmanının bulunması ise bu alanda önemli adımlar attığının bir görüntüsü olarak kabul edilebilir.

Kocaeli Gazetesi kentin en eski gazetelerinde biri olması ve bir holdingin bünyesinde yer almasından dolayı kurumsallaşmasını en üst düzeye çıkarmış yayın organıdır denilebilir. İmtiyaz sahipliğini Marmara Güçbirliği Holding'in (MGH) Yönetim Kurulu Başkanı M. Tanzer Ünal'ın yaptığı gazete 'AŞ' şeklinde faaliyet göstermektedir. Şirketin yönetim kurulu başkanlığını ise Tanzer Ünal'ın oğlu olan Erkan Ünal yapmaktadır. Bu uygulama ulusal gazetelerde de görülmektedir. Örneğin, Türkiye'nin en büyük medya kuruluşlarından biri olan Doğan Medya Grubu'nun en üstünde Aydın Doğan'ın kızı Arzuhan Doğan Yalçındağ bulunmaktadır. Kocaeli Gazetesi'nin dahil olduğu şirketin Murahhas Üyeliğini ve genel yayın müdürlüğünü ise Erkan Nigiz yapmaktadır. Gazetenin kurumsallığı gereği, personel alımı ve diğer ekonomik gelir giderleri söz konusu şirket tarafından yürütülmektedir. Kentteki diğer gazetelerden farklı olarak Tanzer Ünal'ın gazetenin yayın faaliyetlerine önemli bir müdahalesinin olmadığı belirtilmektedir.

2.1.1.Editöryal Yapılanma

Medya örgütlerinde karar alma işlevini görenler, kendi iktidar konumlarını korumaya çalışmalarından ötürü doğal olarak bir tutuculuk barındırır. Bunlar kültürel çizginin sunduğunu genelde kabul ederek en güvenli yolu izlerler.⁵⁷ Amerikalı medya eleştirmeni Gitlin'e ait tanımlamadan hareket ederek, Kocaeli'deki basın yayın organlarında editöryal bağımsızlık sorununu değerlendirmek gerekmektedir. Dünya genelindeki ve ülkemizdeki medyanın en temel sorunlarından biri olan 'editöryal bağımsızlık' konusu, yerel medya için de geçerlidir. Yerel gazeteler bu önemli konuda köşeye daha fazla sıkışmış durumda denilebilir. Çünkü habere muhatap olan kesimle birincil ilişkileri söz konusudur. Bu yüzden yerel gazetelerin yöneticileri ve yazı işleri kadroları, hem kendi iktidarlarını hem de habere konu oluşturan kesimlerin buldukları mevkiileri tehlikeye atmak istemezler. Son zamanlarda önemli bir yazı işleri kadrosu oluşsa ve iletişim fakültesi mezunu gazetecilerin yerel basında çalışmaya başlasa da bu durum geleneksel yerel gazete formatı üzerinde fazla bir değişiklik yapabilmiş değildir. Gerek gazetelerin mutfak kısımlarında (yazı işleri) gerekse patronajın kentle olan ilişkileri, bazı haberlerin oto sansür yöntemiyle görülmemesine neden olabilmektedir. Kocaeli'de basın ortamındaki rekabetin kaliteyi ve haberciliğin niteliğini değiştirdiği gözleniyor olsa da, bir gazetenin gördüğü ve herkes tarafından bilinen 'yolsuzluk' haberini bir diğeri es geçebilmektedir. Örneğin Özgür Kocaeli Gazetesi yönetiminin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ne haftalık bir gazete hazırlayarak kendi gazetenin tesislerinde basılması, kentteki diğer yerel gazeteler tarafından sorun edilmiştir. Büyükşehir Belediyesi ile girilen bu ticari ilişki, saygı duyulan böyle bir gazetenin tarafsız yayıncılığına gölge düşürdüğü ileri sürülmüştür. Bu tür yorumlar, Kocaeli Gazeteciler Cemiyeti yöneticileri ve Türk Basın Birliği Kocaeli Şubesi'ndeki gazetecilerden gelmiştir. Bizim Kocaeli Gazetesi'nden Güngör Arslan ile Özgür Kocaeli'den İsmet Çiğit arasındaki 'Pazartesi Yazıları' karşılıklı bu tür suçlamalarla doludur. Diğer yandan Kocaeli'de yayın yönetmenleri aynı zamanda gazetenin sahibi olduğu için, yazı işlerindeki editörlerin ve gazetelerde köşe yazarlığı yapan aydınların, söz konusu yayının çizgisinde önemli bir inisiyatif sahibi olduğu söylenmez.

⁵⁷ Mehmet Küçük, **Medya, İktidar, İdeoloji**, (Derleme-çeviri), 1. Baskı, Ankara: Ark Yayınevi, Nisan 1994, s.236.

2.1.2. Yerel Gazetelerin Haber Kaynakları

Türkiye’de yerel gazetelerin hemen hepsinde olduğu gibi, Kocaeli’deki yerel gazetelerde ve daha genel ifadeyle yerel medyasında gazeteler ve bültenler, kendi muhabirlerinin yaptıkları haberlerle hazırlanır. Fakat bunların dışında, yerel gazetelerin başka haber kaynakları da bulunmaktadır.

Bunlar şehir merkezi ve ilçelerdeki kamu kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütleri ve siyasi partilerdir. Bu kurumların basın ve halkla ilişkiler birimlerinin haber merkezleri tarafından gazetelere gönderilen haberler (bilgiler-basın bültenleri), kurumu tanıtıcı ya da o kurumun düzenlediği bir etkinliği duyurmak şeklindedir. Kocaeli’de başta Valilik olmak üzere, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve kentin siyasetine yön veren siyasal partiler, dernekler etkinliklerini haber halinde Internet vasıtasıyla ya da elden teslim yöntemiyle gazetelere ve yayın kuruluşlarına ulaştırırlar. Özellikle teknolojinin gelişmesi Internet’in yaygın bir şekilde kullanılmasını beraberinde getirmiş, haberlerin yayın kuruluşlarına daha hızlı ve hazır halde gönderilmesine olanak sağlamıştır. Bu açıdan bakıldığında, yerel gazetelerin üzerindeki muhabir yükünün de hafifletildiği saptanmıştır. Yerel medya konusunda araştırma yapan akademisyenler, gazetelerin haber konusunda sıkıntı çekmeyeceklerini vurgulamaktadırlar. Yerel medya için, bulunduğu kentin kamu yönetimi ciddi bir haber konusudur. Kentin, ekonomisi, tüm ekonomik gelişmeler, o kentteki herhangi bir ürünün ekilmesi, biçilmesi haber konusudur. Güvenlik ve hukuksal konular, eğitim ve öğretim kurumlarına ilişkin konular, varsa eğer en yakın üniversite, halk ve çevre sağlığına ilişkin konular, sosyal yardım kuruluşlarına ilişkin konular, spor ve kültür-sanat olaylarının her biri yerel medyanın haber konularıdır.⁵⁸ Anadolu Ajansı’nın(AA) Kocaeli (İzmit) Bürosu’nun da yerel gazetelere yönelik haber servisi yapmasıyla birlikte, birçok gelişmeyi anında abonelerine geçmesi, yerel gazeteleri daha da güçlendirmiştir. Doğan Haber Ajansı (DHA), İhlâs Haber Ajansı (İHA), Yeni Dünya Haber Ajansı (YDH), Cihan Haber Ajansı (CHA) gibi haber kuruluşlarının kentteki temsilcilikleri de yerel gazetelere haber servisi yapmakta, yerel gazeteler de birçok gelişmeyi bu ajanslardan alabilmektedir.

⁵⁸ Ali Murat Vural, “‘Yerel Basın ve Kamuoyu’, Yerel Televizyonculukta Meslek İçi Eğitim, Yerel Basın Eğitim Seminerleri Dizisi:16”, 1.b., Erdini Basım ve Yayınevi, Yalova: 2003, s.105.

İzmit merkezli gazetelerin, şehre uzak ilçeler ve beldelerdeki haber olabilecek nitelikteki olaylara erişememesi söz konusudur. Bu nedenle söz konusu yerlerdeki haberleri, orada yayınlanan ilçe ya da belde gazetelerinden ya da bölgede temas halinde buldukları biriyle kurulan 'doğal muhabirlik' vasıtasıyla elde edebilmektedirler.

2.4. Yerel Gazete Çalışanlarının Sosyal Güvenceleri

Gazetecilik mesleği nihayetinde bir iştir ve gazeteci söz konusu medya kuruluşlarında çalışan ve hayatını icra ettiği mesleğe bağlı olarak kazanan, geçimini bu işten sağlayan kişidir. Anadolu'da 800'e yakın iri ufaklı gazetelerde, sigortalı, sigortasız çalışan binlerce meslek aşığı insan vardır. Bu insanlar çalıştıkları gazetelerden geçimlerini dört dörtlük sağlayacak bir parayı hiçbir zaman alamazlar.⁵⁹

Kocaeli medyası da Türkiye'deki diğer büyük ve küçük basın kuruluşlarında olduğu gibi sorunlar ve uygulamalarla karşı karşıyadır. Türkiye'de gazeteciliğin bir meslek olarak kabul edilip, çalışanlarını da sosyal güvence altına alınması ve bu alanda düzenlemelerin yapılması 1960'lı yıllara dayanır. 13 Haziran 1952 tarihinde kabul edilen ve 1961 yılında yeniden düzenlenen İş Kanunu'nu 212. maddesine göre gazetecinin tarifi ve hakları hakkında düzenleme şu şekilde yapılmıştır: "Bu Kanun hükümleri Türkiye'de yayınlanan gazete ve mevkutelerle haber ve fotoğraf ajanslarında her türlü fikir ve sanat işlerinde çalışan ve İş Kanunu'ndaki "işçi" tarifi şümulü haricinde kalan kimselerle bunların işverenleri hakkında uygulanır. Bu Kanunun şümulüne giren fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlara gazeteci denir."⁶⁰ Söz konusu tanımlamaya uyararak kendilerine gazeteci denilecek gazeteci sayısı kentte pek fazla değildir. Özellikle, İş Kanunu'nu 212. maddesine göre gazeteci sayılabilmek için sarı basın kartı sahibi olmak gerekmektedir. 2005 yılı verilerine göre Kocaeli'de 17 muhabir, 5 müdür ve 1 müşavirin sarı basın kartı sahibi olduğu bilinmektedir.⁶¹

⁵⁹Oğuz Uçar, "Anadolu Basınındaki Zorluklar", **Yerel Basında Gazetecilerin Tanımı, İşlevi Çalışma Koşulları ve Sorunları**", Yerel Basın Eğitim Seminerleri Dizisi:1, Konrad Adenauer Vakfı ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Ortak Yayını, İstanbul: Erdini Basım ve Yayınevi, Ekim 1997, s.33.
⁶⁰Çalışma ve Sos. Güv.Bakanlığı, "http://www.csgeb.gov.tr/mevzuat/5953_basin_is_kanunu.htm",(25 Nisan 2007).

⁶¹Burcu Kaya, **Basın Kartı Yönetmeliği Bağlamında Türkiye'de Gazeteciler ve Basını Temsil Edenler**, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, 2005, s.35.

Diğer yandan, Kocaeli’deki basın kuruluşlarında çalışanların büyük bir kısmının 4857 Sayılı İş Kanunu’nun öngördüğü tarzda bir sosyal güvencesinin olduğu saptanmıştır. Sigorta primlerinin yüksek olması nedeniyle, 212. maddeye bağlı olarak personel çalıştırmanın ağır külfeti büyük medya kuruluşlarının kaçındığı bir tutumdur. Bu anlayış yerel medyada da geçerlidir. Fakat son zamanlarda Kocaeli medyasının çalışanlarını ‘gazeteci’ statüsüne uygun bir iş akdi yapma eğiliminin bulunduğu ileri sürülebilir. Örneğin Bizim Kocaeli Gazetesi’nin haber merkezi ve yazı işlerinde çalışanların 212. maddeden sigortalandığı saptanmıştır. Diğer birkaç gazete için de çalışanlarını bu tür sosyal güvenlik şemsiyesi altına alma taraftarı olduğu belirtilebilir. İLde yayınlanan gazetelerde aile şirketi tarzı bir işletme yapısı bulunduğundan, sosyal güvence açısından pek sağlıklı bilgilere ulaşmak mümkün olamamaktadır. Bu nedenle çalışan sigortalı sayısında tam verilere ulaşma konusunda çeşitli engeller bulunmaktadır. Yerel medyanın kentteki kamu ve kuruluşlarıyla birincil ilişkiler içinde olması bu konudaki yasal zorlamaların ise biraz esnek bir hal almasını beraberinde getirmektedir. Kentteki 10’dan fazla medya kuruluşunda 1000’e yakın personelin çalıştığı düşünülürse, bu sayının önemli bir kısmının 212.maddenin kapsamı dışında kaldığı görülmektedir. Yaygın basın kuruluşlarında olduğu gibi kentteki gazeteler (medya) arasında personel geçişinin ve transferlerinin yoğun olduğu, bu yüzden de çalışanlarının sosyal güvenceleri konusunda gazete sahiplerinin istekliği olmadığı belirtilmektedir.

2.5. Çalışanların Eğitim Düzeyi

Türkiye’de üniversite sayılarının son yıllarda artmasına paralel olarak, üniversite mezunu aydın bir kesimin oluştuğu gözlenmektedir. Kocaeli medyasında da üniversite mezunu personeli bünyesinde çalıştırmaya özen göstermektedir. Özellikle yazı işleri ve editöryal hazırlıkta (sayfa hazırlanmasında) akademik eğitim almış bir kesim çalışmaktadır. Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi’yle kurulan ilişkiler neticesinde, akademik anlamda eğitim almış personelin yerel medyada çalışanlar arasına girdiğini söylenebilir. Fakat gazetenin muhabirlerinin büyük bir kısmının lise veya o düzeyde eğitim veren okullardan mezun oldukları, ayrıca meslek yüksek okullarının halkla ilişkiler veya fotoğrafçılık bölümlerinden gelen öğrencilerin de medya kuruluşlarında önemli bir ağırlığının olduğunu söylenebilir.

Kocaeli medyasının yazı işleri ve haber merkezindeki çalışanlarının eğitim durumu

Üniversite Mezunu

Lise Mezunu ve Diğer Okullar

Kocaeli(kırmızı):	5	13
Bizim Kocaeli:	6	11
Kocaeli Demokrat:	5	12
Barış Işık:	4	10
Çağdaş Kocaeli:	5	14
Özgür Kocaeli:	4	9
Beyaz Kocaeli:	2	5
Değişim 41:	3	4
TV 41:	7	5
Kocaeli TV:	8	9

2.6. Kocaeli'deki Yerel Gazetelerin Resmi ve Özel İlan Gelirleri

Türkiye'deki medya kuruluşları ekonomik hayatlarını idame ettirebilmek (sürdürmek) ve çalışanlarının maaşlarını ödeyebilmek için önemli oranda gelir sağlamak zorundadır. Gerek yaygın, gerekse yerel medyadaki bu kurumların kaynaklarının en önemlisini ilan ve reklâm gelirleri oluşturmaktadır. Yerel basınla ilgili seminerlerde bu konuya değinilerek, birçok yerel iş adamının söz konusu ilan ve reklâmların gelirlerinden yararlanabilmek için gazete çıkardığı (yayınladığı) bile ileri sürülmektedir. Türkische Allgemeine Zeitung Temsilcisi Matthias Weimer bu konuya ilişkin şöyle bir yorum yapmaktadır: “Türkiye’de gazete çıkaran gazeteci, gazete sahibinin az olduğunu duydum. Genelde gazeteyi çıkaranlar iş adamları ya kömürcü ya inşaat sektörü ile uğraşıyor ya da başka bir ek işi var. İşte bu tür patronlar diğer işlerini yürütünler diye kendi çevre ve politik görüşünü halka empoze ediyor. Sonra da başka türlü iş ilişkileri içine giriyor.”⁶²

⁶² Matthias Weimer, “‘Almanya’da Yerel ve Bölgesel Basım’, **Yerel Basında Gazetecinin Tanımı, İşlevi Çalışma Koşulları ve Sorunları**”, Yerel Basım Eğitim Seminerleri Dizisi:1, İstanbul: Konrad Adenauer Vakfı ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, Erdini Basım ve Yayınevi, 2–3 Ekim 1997, s.172

Alman gazetecinin sözünü ettiği basındaki bu ilişkilerin Kocaeli'deki yerel medyada da var olduğu ileri sürülebilir. Örneğin Marmara Güç Birliği Holding (MGH) aynı zamanda Kocaeli (Kırmızı) Gazetesi'ni yayınlarken, inşaat sektöründe de kentte önemli ihalelerde yer aldığı tespit edilmiştir. Gazetenin sahibi emekli bir Almanca öğretmenidir. Daha sonra kurduğu inşaat şirketi ve holdingle Kocaeli Üniversitesi'nin Umuttepe Yerleşkesi'nde birkaç fakültenin inşaat ihalelerini almıştır.

Basın İlan Kurumu Genel Müdürü Erkan Cillov katıldığı yerel basın seminerlerinde söz konusu basın ilanlarına ilişkin önemli saptamalar bulunuyor. Bu konuşmalarda ilan verilme sürecini ve kanundaki gelişmeleri ve değişiklikleri anlatarak çeşitli bilgiler veriyor: Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte 1960 yılına kadar resmi ilanların uygulanması, serbest uygulama dönemi, Maarif Cemiyeti'nin aracılık yaptığı dönem, basın birliği dönemi ve resmi ilanlar şirketinin genişleme dönemi olarak uygulanmıştır. Bu dönemlerde hükümetlerle, gazetelerin sık sık karşı karşıya gelmesi, ilanların dağıtımında yaşanan sorunlar olayın köklü çözüme kavuşturulmasını gerekli kılmış ve 1961 yılında özel ilan ve reklâmların, özel hukuk, resmi ilan ve reklâmların da kamu hukuku esaslarına göre düzenlenmesi prensibinden hareket edilerek 195 Sayılı Kanun çıkartılmıştır. Basın İlan Kurumu teşkiline dâhil olan 195 sayılı Kanun'un 31'inci maddesi ve yine bu kanuna dayanılarak çıkartılan 67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 3'üncü ve 7'nci maddelerinde belirtilen görev ayrımına göre resmi ilan ve reklâmlar, anılan ilan ve reklâmları yayınlama hakkına haiz gazetelerde Basın İlan Kurum ve valilikler aracılığıyla yayımlanmaktadır.⁶³

⁶³ Ertan Cillov, “Yerel Medya Eğitim Semineri”, 13–14 Nisan 2006 Adana, Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü web sitesi, “http://www.byegm.gov.tr/seminerler/adana-xii/adana_20.htm” (25 Nisan 2007)

Basın İlan Kurumu'nun Kocaeli'de şubesinin bulunmaması nedeniyle, söz konusu resmi ilanların basın kuruluşları arasında dağıtılmasını Valilik üstlenmiştir. Türkiye'nin öteki illerindeki durum ise farklı değildir. Kocaeli'deki gazetelerin tiraj durumlarına bakılırsa yaşamlarının mümkün olmadığı, ayakta kalmasını sağlayan önemli ayaklardan birinin resmi ilanlar oluşturduğu söylenilebilir.

Basın İlan Kurumu'na göre bir gazetenin resmi ilandan yararlanması için bazı şartları yerine getirmesi gerekmektedir. Kurum tarafından 15 Şubat 1977 yılında çıkarılan 67 sayılı genel kurul kararına göre resmi ilan yayınlamaya hak kazanabilmek için, İstanbul'da çıkan gazetelerinin en az 5 bin, Ankara ve İzmir'de çıkan gazetelerin ise 3 bin satmaları, sayfalarının yüz ölçümü toplamının 1.35 metre kareden aşağı olmaması, dizgi ve tertip tekniğine özen gösterilmesi gerekmektedir.⁶⁴ Basın İlan Kurumu genel kurul kararında gazetelerin vasıfları bölümünde, gazetelerin içeriğinin yüzölçümüne, satış reklâmlarından çalıştırmaları gereken kişilere kadar çeşitli maddeler belirlenmiştir.⁶⁵ Kocaeli'de Basın İlan Kurumu'nun şubesi bulunmadığından söz konusu ilanların Valilik tarafından düzenlenerek basın kuruluşlarına verildiğinden söz etmiştik. 2006 yılında söz konusu ilanlarla ilgili çıkarılan bir yasayla, resmi ilan almak isteyen gazetelerin Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde olması zorunluluğu getirildi. Kocaeli'de sayfa sayısı 12'nin üzerinde olan Özgür Kocaeli, Bizim Kocaeli, Çağdaş Kocaeli, Kocaeli Demokrat, Kocaeli, Barış Işık, Beyaz Kocaeli gibi gazetelerin aylık resmi ilan gelirlerinin 25 bin YTL olduğu belirtilmektedir. Kocaeli Valiliğinden edinilen bilgiye göre, kentteki resmi ilan gelirlerinin yıllık bedelinin ise 1,5 milyon YTL olduğu ifade edilmiştir. Resmi ilan gelirlerinden faydalanabilmek için gazetelerin en az bir yıl periyoduna bağlı olarak yayın hayatını sürdürmesi zorunluluğu vardır, bu husus Basın İlan Kurumu'nca da belirtilmektedir. Adı geçen gazetelerin özel ilan gelirlerinden kesin bir rakama ulaşmamakla birlikte, önemli bir yekün tuttuğu tespit edilmiştir. Tam sayfa ilanların yanı sıra, yarım sayfa, 4'te bir sayfa oranlarında özel ilanlar alan gazetelere, kentte faaliyet gösteren hemen her kuruluşun reklâm verdiği saptanmıştır. CantimxSütun şeklinde hesaplanan reklâm alanı satın alma işleminde her gazete kendine fiyatını uygulamaktadır.

⁶⁴ Nuri İnuğur, **Türk Basın Tarihi**, 1.Baskı, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları No:37, 1992, s.498.

⁶⁵ İnuğur, **a.g.e.**, s.500.

2.7. Yerel Gazetelerde Haber Yazımı ve Türkçe'nin Kullanımı

2.7.1. Haber, Haber Yazımı ve Dil

Haber, medyanın hayatını sürdürmesine yarayan temel olgudur. Haberle ilgili belirtilmesi gereken diğer bir husus haberde bazı suallerin (soruların) cevaplarının yer alması gerekliliğidir. Buna göre haberde; Ne, Nerede, Nasıl, Ne zaman, Neden ve Kim sorularının cevapları yer almalıdır. 5N, 1K kuralı olarak da ifade edilen bu kurallar göre, haber metninde olayın ne olduğu, nerde, ne zaman, neden ve nasıl meydana geldiği gibi soruların cevapları bulunmalıdır.⁶⁶ Haberde, haberin temel ilkeleri olarak da nitelendirilen bir takım özellikler bulunmalıdır; zamanlılık, yakınlık, önemlilik, sonuç ve insanın ilgisini çekmek gibi.⁶⁷ Haber metni yalın, bilinen, anlaşılır sözcükler içeren, girift olmayan tümcelerden oluşmalıdır. Gereksiz sözcük kullanımı - her zaman kötüdür- haber metninde çekilmez. Oysa yazarken bunun tersi geçerlidir, olduğunca az satırla, olduğunca çok bilgi iletmek temel hedeftir. Eş deyişle gereksiz ifadelerden olanaklar dahilinde uzak durulmalıdır. 'X, yaptığı konuşmada(başka nerede olabilir ki?)'⁶⁸ Haberin temel ilkeleri evrenseldir. Bu yüzden dünya genelindeki ilkeler, ülkemizdeki ulusal ve yerel basın için geçerli temel kurallardır. İnsanların yaşamları, onların sıkıntıları, üzüntüleri, sevgileri, başarıları, başarısızlıkları kısaca yaşamın kendisiyle ilgili tüm konular haber değeri taşımaktadır.⁶⁹

Kocaeli basını haber yazımı ve haberin temel özelliklerine bağlıdır. Şehirdeki gazetelerin özellikle günlük yayınların birinci ve devam sayfalarında o güne ait haberler işlenmektedir. Tazelik ve güncellik esaslarını bağlı kalınmaktadır. Fakat bunun dışındaki sayfalar genellikle yedekli çalışıldığından tazelik ve esprisinin dışında sayılabilir. Son yıllarda gazetelerde ve özellikle televizyon haberciliğinden İletişim Fakültelerinde öğretilen haber yazma kurallarından epey sapma olduğu gözlenmektedir. Bu açıdan bakıldığında kentteki yerel medyada haber yazımı konusunda klasik tarzın(ters piramit) hâkim olduğunu söyleyebiliriz.

⁶⁶ Metin Işık, **İletişimden Kitle İletişimine**, 1.Baskı, Konya: Mikro Yayınları, 2000, s.61.

⁶⁷ Işık, **a.g.e.**, s.62.

⁶⁸ Wolf Schneider ve Paul-Josef Raue, **Gazetecinin El Kitabı**, Çev.Işık Aygün, 1.b.,Ankara: Konrad Adenauer Vakfı Yayınları, 2000, s.53.

⁶⁹ Bülent Çaplı, **Medya ve Etik**, 1.Baskı, Ankara: İmge Kitabevi, 2002, s.78.

Kocaeli'deki basın yayın kuruluşlarında, özellikle yazılı basında Türkçenin kullanımına ilişkin önemli sorunların bulunmadığına vurgu yapmak gerekir. Yazı ve imla kuralları hemen hemen her yazılı basın-yayın organın dikkat etmesi gereken temel bir olgudur. Toplum, konuştuğu dili daha doğru kullanmaya yönelten gerçek aygıtların başında gazeteler ve televizyon kuruluşları gelmektedir.

Kocaeli'de yerel medya kuruluşlarının bu konuda titiz davrandıkları, buna rağmen bazen gerekli özeni yeterince göstermedikleri belirtilebilir. Gerek muhabir kadrosunun eğitim düzeyinin Türkçe'yi kullanma noktasındaki eksiklikleri, gerekse yazar ve editör kadrolarına oranla sayfa sayılarının bir yerel gazete için fazla olması nedeniyle, az sayıda editör ve redaktörle çalışmanın getirdiği zorluklar, imla konusunda önemli hataların yaşanmasına neden olmaktadır.

Kocaeli Üniversite Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Hasan Kolcu'nun hazırladığı 'Kent Kültüründe Dil Kirlenmesi' isimli çalışmada şehirdeki yerel basının imla ve yazım kuralları konusunda önemli eksiklerinin bulunduğu saptanmaktadır. "Bu alandaki araştırma üç aylık zaman diliminde yapılan yayımların incelenmesiyle oluşturulmuştur. Yerel basımımızda- bunu içtenlikle ve rahatlıkla söyleyebiliriz- dilimiz karşısında ciddi bir duyarlılığın varlığı belirlenmiştir. Ancak, bütün bu duyarlılığa rağmen, yerel basımımızda Türk Dilinin yanlış kullanımı da yok değildir." ⁷⁰ Söz konusu çalışmada o dönemlerde yayınlanan ve yayın hayatını hala devam ettiren Bizim Kocaeli, Kocaeli, Özgür Kocaeli gazetelerinin dili kullanmada yaptığı hatalara temas edilmiştir. Gazetelerin özellikle köşe yazarlarının yazılarında pek dikkatli olmadığı ortaya çıkarken, şehrin önemli simaları olarak kabul edilen kişilerin Türkçe'yi kullanmada epey eksiklerinin bulunduğu belirlenmiştir. Yerel basının temel sorunlarından biri olarak göze çarpan 'hatır-gönül işi' temelinde yazar kadrosu oluşturmanın getirdiği sorunların bu tür sonuçlara neden olduğu söylenebilir. Örneğin **Bizim Kocaeli** Gazetesi köşe yazarlarından Savaş Poyraz'ın, 'Savaş'ın Yeri' adlı köşesinde şu tür yazım hataları bulunduğu belirlenmiştir:

⁷⁰ Hasan Kolcu, **Kent Kültüründe Dil Kirlenmesi**, 1.b, İzmit: Kocaeli Üniversitesi Yayınları No:139, Nisan 2004, s.33.

Sıkta olmasa kazaya uğrayan arabalarını... (yanlış) (1 Mart 2003)⁷¹

‘Sık olmasa da kaza yaptıkları arabalarını...’ (doğru)

‘Kaldırımlar yapımı için her yer kazılıyor.’ (yanlış) (9 Mart 2003)

‘Kaldırım yapmak için her yer kazılıyor.’(doğru)⁷²

‘En çokta biz...’(yanlış) (28 Mart 2003)

‘En çok da biz...’(doğru)⁷³

Gazetenin özellikle spor sayfalarında önemli bir imla sorununun yaşandığı ortaya çıkmaktadır:

‘Kocaelispor ortadamı kalacak?’(yanlış)(26 Nisan 200-Spor Aktif)

‘Kocaelispor ortada mı kalacak?’(doğru)⁷⁴

‘Hikmet Erenkaya’da aday olmayacağını açıkladı.’(yanlış) (24 Nisan 2003-Spor Aktif)

‘Hikmet Erenkaya da aday olmayacağını açıkladı.’(doğru)⁷⁵

Kocaeli Gazetesi:

‘Ve, Lider Erdoğan’(yanlış) (3 Mart 2003)

‘Ve, lider Erdoğan’(doğru)⁷⁶

‘Halkın bu otobüslerden en çok şikâyetçi olduğu konu seferlerin zamanında muntazaman yapılmadığı.’(yanlış) (23 Mart 2003-Keskin Viraj)

‘Halkın bu otobüslerden en çok yakındığı konu; seferlerin zamanında yapılmamasındandır.’ (doğru)⁷⁷

‘Yahu anlıyamadım gitti’(yanlış)

‘Yahu anlayamadım gitti’(doğru)⁷⁸

‘Rauf Denктаş aleyhine acımasızca iftiralar atıldı.’(yanlış) (2 Mayıs 2003)

‘Rauf Denктаş’a acımasızca iftiralar atıldı.’(doğru)⁷⁹

⁷¹ Kolcu, a.ge., s.33.

⁷² a.g.e., s.33.

⁷³ a.g.e., s.33.

⁷⁴ a.g.e., s.30.

⁷⁵ a.g.e.,s.30.

⁷⁶ a.g.e., s.36.

⁷⁸ a.g.e., s.37.

⁷⁷ a.g.e., s.37.

⁷⁸ a.g.e., s.37.

⁷⁹ a.g.e, s.,37.

Özgür Kocaeli:

‘Hükümet 100 gün’ü aştı’(yanlış) (4 Mart 2003-Başkent Notları)

‘Hükümet 100 günü aştı’(doğru) ⁸⁰

‘Sevsenizde sevemesenizde ne yapayım, bu böyle.’ (yanlış)(13 Mart 2003 - Acısıyla Tatlısıyla)

‘Sevseniz de sevmeseniz de ne yapayım, bu böyle.’(doğru) ⁸¹

Kocaeli basınında Türkçe’nin ne derece doğru kullanıldığını Kocaeli Üniversitesi’ndeki akademisyenlerin yaptıkları çalışmalardan öğrendiğimiz gibi, günlük gazetelerin takip edilmesi halinde yukarıdakilere benzer ‘imla’ hatalarının yapıldığını kolayca söyleyebiliriz. Özellikle fotoğraf altı yazıları ve habere konu olan şahıs isimleri konusunda yapılan yanlışlar, yerel basının en temel yazım sorunlarını oluşturmaktadır. Dil konusunda yeterli eğitim almamış kimselerin muhabirlik ve haber toplama görevinde yer alması, eğitilmiş eleman sorununu yerel basının en can alıcı noktasını oluşturduğu belirtilebilir. Habercilik konusunda fazla deneyimi olmayan personelin çalışması yerel gazetelerde karşılaşılan en tipik sorundur. Yeni Gebze Gazetesi Sahibi İsmail Kahraman, söz konusu eleman sıkıntısı konusunda önemli tespitlerde bulunmaktadır: “Anadolu’daki yayıncıların en büyük sorunu yetişmiş eleman gücü. Gebze İş ve İşçi Bulma Kurumu’na (Türkiye İş Kurumu) başvuruyoruz, bin 500 bekleyen işsiz var, iş arıyor. Her gün gazetemize ilan basıyoruz, yayıncı, muhabir, gazeteci arıyoruz; maalesef bir kişi başvurmuyor. En büyük sıkıntımız bu. Anadolu’da maalesef toplumdan dışlanmış, okuldan atılmış, birileri ile kavgalı insanlarla çalışmak zorundayız. Çünkü eleman bulamıyoruz. Gebze’de 4 gazeteyiz, kavgamız gürültümüz yok. Ama maalesef Türkiye’nin birçok yerinde hatta ilimiz Kocaeli’de insanlar birbirlerini öldürürcesine gırtlığına basmaya çalışıyor. Gazeteler arasında büyük kavga var. Biz bunu aştık, kısmen de olsa çıraklık eğitim merkezleri ile anlaşarak matbaalarda çalışan insanları teknik olarak eğitmek için kurslar vermeye çalışıyoruz.”⁸²

⁸⁰ Kolcu, a.g.e., s.40

⁸¹ Kolcu, a.g.e.,s.40

⁸² İsmail Kahraman, “Anadolu Basınındaki Zorluklar’, Yerel Basında Gazetecinin Tanımı, İşlevi, Çalışma Koşulları ve Sorunları”, Yerel Basın Eğitim Seminerleri Dizisi:1, 2-3 Ekim 1997 İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Konrad Adenauer Vakfı Yay., Erdini Basımevi, s.49.

2.8. Kocaeli'deki Yerel Gazetelerin Ulusal Basınla İlişkileri

Türkiye'nin medya merkezi İstanbul'a yakınlığı nedeniyle Kocaeli (İzmit) basını, uzun süre ulusal basının gölgesinde kalmıştır. Hatta SEKA gibi önemli bir kuruluşun, yani gazetelere kağıt satan devlet tesisinin varlığı bile, kentte önemli bir basın ortamının oluşmasına ön ayak olamamıştır. Kentteki yerel gazetelerin artışı ve kalite bazında da kendilerini aşması şu son birkaç yıldaki gelişmelerdir. Bu nedenle, İstanbul basını kendi art bölgesi olarak gördüğü İzmit'te başta bir dönemlerin önemli gazetesi Günaydın'la ortak bir yayın kurma yoluna gitmiştir. Kocaeli Gazetesi böyle bir ortaklığın ürünüdür.⁸³ Bu çalışmalar teknolojik açıdan gazetenin daha kaliteli ve seri basılmasını sağlamıştır, yine bu sayede kentteki gazeteler veb ofset baskı tekniğiyle tanışmıştır. Ulusal basınla gerek yazar düzeyinde dayanışma açısından gerekse bilgi alış verişi temelinde büyük ilerlemeler gerçekleştirildiği saptanmıştır. Örneğin Kocaeli Demokrat Gazetesi'nin ilk sayılarına Cumhuriyet Gazetesi yazarlarından Aydın Engin, Oral Çalışlar gibi önde gelen isimler makale, ünlü çizer Musa Kart ise haftada bir gün karikatürlerini göndermekteydi. Fakat ilerleyen dönemlerde bu uygulamanın sürmediği görülmüştür. Kentteki yerel gazetelerde çalışan bazı muhabirlerin, ulusal basına temsilcilik yaptığı, kendilerinden istenilen haberleri ulusal basına servis ettikleri bilinmektedir. Örneğin Özgür Kocaeli Gazetesi'nde çalışan Abbas Çakar, aynı zamanda Sabah Gazetesi'nin bağlı olduğu Merkez Grubu'nun kentteki temsilcisidir. Bu muhabirlere servise soktukları haberler karşılığında prim temelinde ücret ödenmektedir. Özellikle haber ajanslarının temsilcileri, genelde yerel basın çalışanlarından oluşmaktadır. Söz konusu temsilci muhabirlere ilişkin bilgiler Kocaeli Gazeteciler Cemiyeti ve Türk Basın Birliği Kocaeli Şubesi'nin verilerine göre. Birçok muhabir aynı zamanda ulusal basının temsilcisi durumundadır. Murat Yoldaş; Milli Gazete, Cemalettin Kaplan; NTV, Cenap Elmas; Star Grubu. Örneğin Doğan Grubu'nun 'D Yerel' projesi bazında hayat geçirdiği televizyonlardan 'Kocaeli D' kente getirdiği olumlu hava özellikle teknoloji ve televizyonculuk konusunda önemli gelişmelerin yaşanmasına neden oldu. TV 41 bu sayede kendini geliştirdi ve TV yayıncılığının esaslarına göre rakibiyle yarışını duruma geldi.

⁸³ Nuri İnuğur, **Türk Basın Tarihi**, 1.b., İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, No:37, s.467.

Duayen gazeteci Nezih Demirkent, ömrü son gelişmeleri yakından takip etmeye yetmese de, yerel basınla ilgili katıldığı seminerlerde önemli noktalar değinerek çeşitli uyarılarda bulunuyordu: “Bazı sermaye gruplarının son yıllarda hemen hemen her şehirde televizyona, gazeteye, radyoya sahip olmak istedikleri görülüyor. Bu da ciddi bir takım sorunlar yaratıyor. Bunun en büyük boyutu ulusal gazete ve televizyonlara karşı çıkacak gücün de yerel medyada olması lazım. Yerle medya güçsüz kaldığı müddetçe de hepimizin şikâyet ettiği, ulusal meydanının çarpıklığı Türkiye’de var olmayı sürdürür”.⁸⁴

Ulusal basının özellikle bölgelere veya şehirlere yönelik verdiği ekler de ise yine yerel basında çalışan muhabirlerin önemli desteği söz konusudur. Örneğin Posta Gazetesi, bu günlerde (Mayıs 2007) 8 sayfalık ‘Kocaeli Posta’ adında bir ek vermektedir. Bu ekte yayımlanan haberlerin birçoğu, yerel gazetelerden alınan haberlerden oluşmaktadır. Bir dönem Hürriyet Gazetesi ‘Marmara’ eki vererek kentte gazete satışlarını artırma yöntemi denediye de söz konusu eki hazırlamayı kısa bir süre sonra terk etmiştir. Burada duayen Nezih Demirkent’in 2000’li yıllarda yaptığı çözümleme başvurmak konunu aydınlatılması açısından önemlidir: Yerel gazetelerin zaman içinde güçlendiğini ifade eden Nezih Demirkent, şehirlerarası baskı yapılma döneminin sona erdiğini belirtmiştir. Büyük gazetelerin yerel baskılara önem verdiğini vurgulayan Demirkent, ulusal yayınların haberin yanı sıra ilan olarak da o şehre hâkim olmaya çalıştıklarına dikkat çekmektedir.⁸⁵

Fakat bu stratejinin Kocaeli’de pek tutmadığını belirtmek gerekmektedir. Çünkü büyük gazetelerin özellikle Hürriyet’in denediği bu yöntem pek başarılı olamamıştır. Ulusal yayın bazında kentte en fazla tirajı olan gazetenin Milliyet olduğu belirtilmektedir. Bunu Hürriyet ve Posta gazeteleri takip etmektedir. Yerel gazetelerin birçoğundan daha fazla satışı olan ulusal gazeteler, özellikle Kocaelispor’a ilişkin verdikleri haberlerle dikkatleri üzerlerine toplamaktadırlar. Örneğin Kocaelispor’un yapacağı flaş bir transferi, ulusal spor gazeteleri yerel basından daha önce okuyucuya duyurabilmektedir. Yerel gazetelerin kentteki dağıtım işlemini YAY-SAT üstlenmiştir, yerel basın bu açıdan ulusal dağıtım kuruluşlarına tabidir.

⁸⁴Nezih Demirkent, **Yerel Basın Üzerine Konuşmalar**, 2.b., İstanbul: Erdini Basım ve Yayınevi, 2003, s.172-173

⁸⁵Nezih Demirkent, **Medya Medya**, 1.b., İstanbul: Dünya Gazetesi Yayınları, Temmuz 2000,s.403.

III. BÖLÜM:

KOCAELİ'DEKİ YEREL GAZETELERİN BASKI TEKNOLOJİLERİ VE İÇERİK ANALİZİ

3.1.YAYIN HAYATINI SÜRDÜREN GAZETELER

Kocaeli’de yerel medyanın son birkaç yılda büyük bir atılım içine girdiği, bunun hem kaliteyi hem de habercilik anlayışını geliştirdiği görülmektedir. Bu bakımdan bu bölümde gazetelerin içerik analizini yaparak, gelişmelerin nasıl şekillendiği konusunda örnekler vererek anlatılmaya çalışılmıştır. Son yıllarda kent hayatına giren ve baskı kalitesiyle albenisini yükselten gazetelerin, haber, sayfa yapısı, fotoğraf kullanımı, köşe yazarlarının gündeme ilişkin değerlendirmelerine değinilmiştir. Kocaeli Demokrat, Bizim Kocaeli, Kırmızı Kocaeli, Barış Işık, Değişim 41, Beyaz Kocaeli, Özgür Kocaeli, Çağdaş Kocaeli, Çağdaş Derince ve Derince Ekspres gazeteleri günümüzde kentte en fazla okunan gazeteler olduğu için bölümün ilk kısmında bu yayınların içerik analizleri yapılmıştır. İkinci kısmında ise, eski dönemde yayınlanan gazetelere ilişkin aynı metotla bir değerlendirme yapılarak, karşılaştırma fırsatı elde edilmiştir.

İçerik, mizanpaj ve haber analizi yapılan gazetelerin genelde tek sayıları üzerinde incelemede bulunulmuştur. Bunun bir takım sorunlar yaratacağı ortadır, fakat her şeye rağmen bilgi vermesi açısından ve konunun sınırlılığı nedeniyle de böyle yaklaşımın zorunlu olduğu düşüncesindeyiz. Aksi halde tezin hacminin fazlaca şişeceği ve gereksiz tekrarları içereceği düşünülmüştür.

Analiz yapılırken, esas alınan metot İletişim Fakülteleri’nde okutulan ‘Gazete Yayınlama Tekniği’ derslerindeki bilgiler ve son dönemdeki mizanpaj ve haber anlayışıdır. Bu nedenle metodun yarı bilimsel olduğu ileri sürülebilir. Buna rağmen, eldeki bilgi ve olanaklarla bu çözümlenmelerin yapılmasının tezin genel çizgisi açısından önemli görülmektedir.

3.1.1. Kocaeli Demokrat: 21 Mart 2007 tarihli 402. sayı

‘Gazetecilikte Bağımsızlık ve Güven’ sloganıyla yayınlanan Kocaeli Demokrat Gazetesi 2005 yılında okurlarına merhaba demiştir. Başlangıçta tabloid biçimiyle bir yerel gazeteden daha çok Fransa’da yayımlanan *Le Monde*’u andıran gazetenin daha sonra çarşaf boyutlarda yayınlanmaya geçilerek, siyah-beyaz hali de terk edilmiştir. 56x36 ebatlarında 8 sütun, birinci ve son sayfaları renkli olarak yayınlanmaktadır. Gazetenin 402 sayılı nüshası incelendiğinde 16 sayfa olduğu görülmektedir. Ana gazetenin yanı sıra 4 sayfalık spor eki veren gazete, hafta sonları ‘Demokrat Pazar’ adı altında 32 sayfalık bir dergi, ayrıca gazete üniversiteye yönelik ‘demokrat Üniversite’ adı altında ayda bir yayınlanan bir başka dergiyi de okurlarıyla buluşturmaktadır.

Gazetenin günlük haberleri birinci sayfasından anons ederek, devamını iç sayfalara dağıttığı görülmektedir. Birinci sayfadaki manşet haber, gazetenin logosunun hemen altında yer almaktadır. Logonun yanına kulak diye tabir edilen boşluk alana, reklam aldığı görülen gazetenin yine birinci sayfanın alt kısımlarına küçük ilanlar alarak, bu alanların haber yerine reklam doğrultusunda kullandığı saptanmıştır. Gazetenin 402. Sayısı incelendiğinde başyazarının dünya gündemine ilişkin konuyu irdelediği Amerika Birleşik Devletleri’nin (ABD) Irak’a yönelik gerçekleştirdiği operasyona ilişkin bilgileri içeren bir yazı kaleme aldığı görülmektedir.

Gazetenin manşeti susuzluk sorununu işlerken, birinci sayfanın geneli kentle ilgili sorunları irdeleyen bir biçimde hazırlandığı saptanmıştır. Emek dünyasına ilişkin haberlerin birinci sayfadan verilmesi, gazetenin seslendiği hedef kitlenin kimler olduğu konusunda bizlere bilgi vermektedir. Kocaeli Demokrat’ta sendikalar, işçilerin sorunları gibi emek cephesini ilgilendiren konular genelde işlenerek, bu kesimin sesi olduğu izlenimini doğurmaktadır. Biçimsel olarak gazete; söz konusu sayısında birinci sayfada iki fotoğraf kullanarak, daha çok haber vermeyi hedeflemiştir. Böylece kendine özgü bir sayfa düzeni tarzı oluşturma yoluna gitmiştir. Ayrıca birinci sayfadan şehrin sosyal ve eğlence hayatına dair haberlere de yer vererek bu haberin anonsunu ilk sayfada fotoğraflı olarak yayımlamıştır.

Kocaeli Demokrat

21 Mart 2007, Çarşamba

Güvençte Boğusuzluk ve Güven

Fiyat: 30 Ykr

Barajın yüzde 60'ı dolu

Yuvacık Barajı'nın yüzde 60'ı doldu. Ancak yaz aylarının kurak geçecek olması, kenti yeniden susuzluk tehlikesiyle karşı karşıya bırakabilir

3,2 MİLYON METREKÜP KENTİN su ihtiyacını karşılayan Yuvacık Barajında seviyeleri yükselmeye başladı. Baraj, son dönemlerde yağın yağmur ve kar sayesinde yeniden dolmaya başladı. Dün itibarıyla barajda, 3,2 milyon metreküp su bulunuyordu. Yani diğer bir ifadeyle, Yuvacık Barajının su an yüzde 60'ı dolu.

TEHLİKE SÜRÜYOR ANCAK, baraj dolmasına rağmen susuzluk tehlikesi devam ediyor. Kapasitesi 5,2 milyon metreküp olan barajdan, kente günlük olarak verilen su miktarı 300 bin metreküp. Yaz aylarının kurak geçeceği düşünüldüğünde, Yuvacık Barajı su ihtiyacını karşılamada yeniden yetersiz kalabilir.

FELAKET OLMAZ Öte yandan İSU Genel Müdürü İbrahim Bayram, kentin yeniden susuz kalmaması için ehlîl arayışlar içerisinde olduklarını belirterek, "Herkesin duymadığı felaket olmayacak. Bu kenti, bir daha susuz bırakmayacağız" dedi. ■ Cemalettin ÖZTÜRK'ün haberi 16. sayfa

Yuvacık Barajı'ndaki bu görüntü küçük fotoğrafta zeminde kaldı. Dün geçen son fotoğrafta ise, barajdaki su miktarının barajın bir kısmını doldurduğunu gösteriyor.

Etkili yağışlar geliyor

İlimizin içinde bulunduğu kuzey-batı kesimi, önümüzdeki 5 gün boyunca etkili yağış altında olacak. YUVACIK Barajında bu gelişme yaşanırken, bir sevindirici haber de Devlet Meteoroloji Müdürlüğü'nden geldi. Meteoroloji Müdürlüğü'nün haftalık hava tahmin raporuna göre, ilimiz önümüzdeki 5 gün boyunca etkili yağışlara sahne olacak.

TÜPRAŞ'ta işveren yeni teklif verdi

PETROL-İS Sendikası ve TÜPRAŞ işvereni arasında anlaşma sağlanmazsa yavaş yavaş işten çıkarma riski karşı karşıya olacakları ifade edilmiştir. ■ Haberi 8. sayfa

Valiliğin Nevruz kutlaması bugün

NEVRUZ bugün Valilikçe düzenlenen bir dizi etkinliklerle kutlanacak. Kutlamalar kapsamında, panel ve alışveriş etkinliği yapılacaktır. Nevruz alışveriş Pazarı, alanında saat 14.30'da yapılacak. ■ Haberi 7. sayfa

La Casa bugün açılıyor

BÜYÜKSEHRİR ile yaşanan anlaşmazlık yüzünden Bursa Plaza'daki yerinden çıkartılan La Casa Bar, Şahinbeyin Bilgiyurdu'daki yeni mekanında, yeni anlayışla bugün kapılarını açılıyor. ■ Haberi 16. sayfa

Boylesi de var

Ağaç hırsızları iş başındaydı

BÜYÜKSEHRİR Belediyesi tarafından Yahya Kavayıcı'nın ağaçlarından 70 tanesi, kimliği belirsiz kişiler tarafından çaldı. ■ Haberi 3. sayfa

A-4 sanıklarından 5'i tutuklandı

İLİMİZDE ve İstanbul'da düzenlenen operasyonlarda A-4 tipi patlayıcıyla yakalanan 12 kişiden 5'i, "terör örgütüne üye olmak" suçundan tutuklandı. ■ Haberi 3. sayfa

Saraybahçe'den tarih turu

SARAYBAHÇE Belediyesi Elektronik Kent Müzesi'nin sonuna, ilmi de vatandaşlara İmit tarihi hini geliştirerek anlatacak. Yeni tur, İmit'in dönüşümünü tanımlayacaktır. ■ Haberi 16. sayfa

Haritalar...

ABD Irak'ta tutunmuş. Çok uzak olan bir tarih. Vatandaşlarımızın çok daha fazla bilmesi gerekiyor. Türkiye'nin karar vermesi büyük bir zorluk olacaktır. Haritaların hazırlanması için çalışmalar başlatıldı. Haritaların hazırlanması için çalışmalar başlatıldı. Haritaların hazırlanması için çalışmalar başlatıldı. ■ Haberi 3. sayfa

Emekli-Sen'e Avrupa desteği

Sosyal Haklar Avrupa Komisyonu, Polonya ile ilgili daha önce aldıkları kararı örnek göstererek Emekli-Sen'in kapatılmasını doğru bulmadığını belirtti

KAPATMA DOĞRU DEĞİL DSK'ın başkanı Yılmaz Karakurt, "Emekli-Sen'in kapatılması doğru değildir" dedi. Karakurt, "Emekli-Sen'in kapatılması doğru değildir" dedi. Karakurt, "Emekli-Sen'in kapatılması doğru değildir" dedi. ■ Haberi 10. sayfa

POLONYA KARARI ÖRNEK SOSYAL Haklar Avrupa Komisyonu'nun Polonya ile ilgili kararı örnek alan Emekli-Sen Kocaeli Şube Başkanı Semih Yılmaz, "Yargıtayın kararına yönelik itiraz dilekçelerinde Sosyal Haklar Avrupa Komisyonu'nun kararına yer verdiğimiz" dedi. ■ Haberi 8. sayfa

Kocaeli Devlet Hastanesi Onkoloji Ünitesi'nin resmi açılışını bakanlar Osman Pepe ve Vecdi Gönül birlikte yaptılar.

Onkoloji'ye resmi açılış

Uzun süredir hasta kabul eden Kocaeli Devlet Hastanesi Onkoloji Ünitesi, bakanlar Vecdi Gönül ve Osman Pepe'nin de katıldığı bir törenle resmen hizmete girdi. **Ford Otosan'a bakanlı temel atma töreni** ESKİ hizmet binası inşaatının Okul'unun yerine yapılan Ford Otosan İkiköy'de Okul'unun temel atma töreni yapıldı. ■ Haberi 10. sayfa

'Otoyolları sattırmayız'

Bayındır ve İskan Bakanları Faruk Nafiz Özkan'ın otoyolların satışına ilişkin açıklamaları üzerine, "Otoyolları sattırmayacağız" dedi. ■ Haberi 9. sayfa

Trakya'da bugün anlaşma olabilir

GREVDE 133. GÜN UZUNCUYUKTEKİ Trakya Sanayiye Birleşik Metal-İş Sendikası'nın üyesi 133 işçinin başlattığı grev 133. gününü doldururken, Şube Başkanı Ahmet Durak bugünki toplantıda umutlu olduklarını belirtti. ■ Haberi 10. sayfa

3.1.2.Bizim Kocaeli: 01 Nisan 2007 tarihli 1983. sayı

‘Kocaeli’nin En Kaliteli Gazetesi’ sloganıyla çıkan gazete kendi matbaasında basılıyor ve 16 sayfalık ana gazete, 4 sayfalık spor ekiyle toplam 20 sayfa olarak yayınlanıyor. 56x36 ebatlarındaki gazetenin dönem dönem, kente ilişkin ekler de vererek okur sayısını artırmayı hedeflediği gözleniyor. Gazetenin ilk web sitesinde tüm haberleri görmek mümkünken, zamanla bu uygulamadan vazgeçildiği tespit edilmiştir. Güncel, ekonomi, politika, gündem, kentten, haber devam, renkli hayatlar (magazin) gibi özel sayfaları bulunan gazetenin günlük, taze ve sıcak gelişmeleri birinci sayfadan, haberin ayrıntılarını ise 10.cu devam sayfasına aktardığı saptanmıştır. Gazetenin birinci sayfasında bol fotoğraf kullandığı göze çarparken, genelde kentte gelişen politik olayları irdelediği görülmektedir. Gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Güngör Arslan’ın ilk sayfa sol alt köşede gündeme ilişkin köşe yazısının anonsu ve giriş kısmı bulunmaktadır. Yazar manşete taşınan habere ilişkin değil de bir başka kent sorununa dair yazı kaleme almıştır. Haber analiz tarzı köşe yazılarının fazla yer almadığını saptadığımız gazetenin manşetinde yerel gazetelerde pek alışık olmadığımız yarı çıplak dans eden kadın fotoğrafı kullanılarak bu tür konularda bir tabusunun bulunmadığı imajını vermektedir. Gazete logosunun yanına reklam olarak, diğer gazetelerde olduğu gibi birinci sayfasının belli kısımlarını reklam alanı olarak kullanılmasına izin vermektedir. 1 Nisan 2007 sayısını incelediğimiz gazetenin özellikle kentteki ticari ve yerel derneklere yönelik haberleri birinci sayfasına taşıyarak bu konuda duyarlılığını ortaya koyduğu saptanmaktadır. İç sayfalarda yazılar kaleme alan köşe yazarlarının ilk sayfadan anonsu daha önceki sayılarda verilmesinin aksine uzun bir süreden beri bunu terk ettiği görülmektedir. Günlük olmayan haberleri diğer sayfalara taşıyarak bunların ilk sayfadan duyurup hangi sayfada yer aldığını belirtmektedir. Gazetenin en alt kesiminde telefon numaraları ve web sitesinin adresinin bulunduğu, bu yolla okurla direk iletişim kurmayı amaçladığı belirtilebilir. Gazetenin geneline hakim olan biçimsel (mizanpaj) tarzı şu şekildedir: Başlık, alt başlık; yani haberin ne olduğunu ifade eden ilk spot, ardından ara başlıklar ve spotlar. Gazetenin iç sayfalarındaki haberlerde ise mutlaka fotoğraf kullanılarak, haberin okur üzerinde etkisini artırma yöntemine gidilmiştir. Fotoğraf altları yazılarak, habere ilişkin bilgiler genişletilmiş şahısların isimleri ayrıca not edilmiştir.

Karaosmanoğlu ile Sirmen açılıştta birbirlerine girdi

Ünlülerin ayakkabıcısı olarak bilinen Erol Odabaşı'nın sahibi olduğu Erol Kundura'nın açılışına, Sefa Sirmen ile İbrahim Karaosmanoğlu arasında yaşanan tartışma damgasını vurdu

Erol Odabaşı'nın sahibi olduğu Erol Kundura'nın açılışına, Sefa Sirmen ile İbrahim Karaosmanoğlu arasında yaşanan tartışma damgasını vurdu. Odabaşı, Sirmen'in açılışta kendisini ayakkabıcısı olarak tanıttığını iddia etti. Sirmen ise bu iddiaları reddetti ve Odabaşı'nın açılışta kendisini ayakkabıcısı olarak tanıttığını iddia ettiğini söyledi.

Sıkın Öneren Prens Süper Çerçevesi
Sıkın Öneren Prens Süper Çerçevesi, Kocaeli'de düzenlenen açılışta, Sefa Sirmen ile İbrahim Karaosmanoğlu arasında yaşanan tartışma damgasını vurdu. Öneren, Sirmen'in açılışta kendisini ayakkabıcısı olarak tanıttığını iddia ettiğini söyledi.

Y. Nuri Öztürk: Siyasetçilerin sorumluluğudur
Halkın beklentilerini karşılamak için siyasetçilerin sorumluluğudur. Öztürk, siyasetçilerin halkın beklentilerini karşılamak için sorumluluklarını yerine getirmesi gerektiğini söyledi.

İKM'de 2. Çolak dönemi

İzmit Kurumları Birliği (İKM) 2. Çolak dönemi başladı. Kurumlar, Çolak'ın başkanlığında çalışmalarını sürdürüyor.

İç yarıncılık gene de ağır!
İç yarıncılık gene de ağır! İKM'nin 2. Çolak dönemi başladı. Kurumlar, Çolak'ın başkanlığında çalışmalarını sürdürüyor.

Civelek hakkında başka suç duyuruları da var

Civelek hakkında başka suç duyuruları da var. Civelek, başka suçlarla da gündeme geldi.

Genel mecliste karar
Genel mecliste karar. Civelek hakkında başka suç duyuruları da var. Civelek, başka suçlarla da gündeme geldi.

Kazanmışlar Devlet Hastanesi'nde yaparlar
Kazanmışlar Devlet Hastanesi'nde yaparlar. Hastaneler, kazanmışların tedavi edilmesini sağlıyor.

İzmitliler'de Poyraz kazandı

İzmitliler'de Poyraz kazandı. Poyraz, seçimlerde başarıyla sonuçlandı.

İzmitliler'de Poyraz kazandı
İzmitliler'de Poyraz kazandı. Poyraz, seçimlerde başarıyla sonuçlandı.

Yeni Başkan Sözer de soykış

Yeni Başkan Sözer de soykış. Sözer, başkanlık görevini devraldı.

Kazandı! Sözer de soykış
Kazandı! Sözer de soykış. Sözer, başkanlık görevini devraldı.

ÜCRETSİZ
Kocaeli Gazetesi, her hafta ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

3.1.3. Beyaz Kocaeli: 6–13 Nisan 2007 tarihli 63. sayı

2005 yılında kurulan ve haftalık olarak yayınlanan ve ‘Halkın Gazetesi’ sloganıyla okurlarıyla buluşan gazetenin birinci ve son sayfaları renkli, toplam 12 sayfadır. 56x36 ebatlarındaki (çarşaf-büyük boy), 25 Yeni Kuruşa (YK) satılan ve haftalık periyodu olma karakteri nedeniyle ülke genelindeki sorunlara yönelik haber anlayışını taşıdığını tespit ettiğimiz gazetenin, daha çok İzmit merkezli bir yaklaşım sergilediğini söylemek yanlış olmaz. Örneğin ülkede uzun süre tartışma konusu olan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın, PKK lideri Abdullah Öcalan’a ‘*Sayın*’ ifadesini kullanması, 6–13 Nisan 2007 tarihli gazetenin birinci sayfasında haber analiz şeklinde verilerek, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının, Başbakan hakkında verdiği takipsizlik kararını manşete taşımıştır. Bu açıdan bakıldığında gazetenin ulusal bir konuyu birinci sayfadan ve manşet haber olarak vermesi, yayın politikası açısından dikkate değerdir. Gazetenin sürmanşet diye tabir edilen logosunun üst kısmına reklam alarak, ilk sayfasının en önemli yerini bu tür ticari faaliyetler açtığı bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Kırmızı Beyaz logoyla çıkan gazetenin başyazarı ve genel yayın yönetmeni ilk sayfadan haftanın yorumunu yapmaktadır. Gazetenin ilk sayfasında kentte yeni açılan bir mağazanın haberi yer alırken, fotoğraf kullanımında önemli bir eksik olarak, insan olmayan bir kareyi kullanmış bunun yerine mağazada satılacak ürünün fotoğrafını kullanmayı tercih ederek önemli bir gazetecilik hatası yapmıştır. Gazetenin izlediğimiz söz konusu sayısındaki ilk sayfasının neredeyse 4/3’ü çeşitli ticari kuruluşların reklamlarına ayrılmıştır. Manşet haberin kullanım şekli ise; başlık, alt başlık ve haberin önemli kısmı yani flaş diye tabir edilen bölüm yer almıştır. Geri kalan kısım iç sayfada yani devam sayfasında anlatılmıştır. Birinci sayfasında genelde iç sayfadaki haberlerin anonsları yapılan gazetenin ilk sayfasında (incelediğimiz sayıya göre); 8 habere ilişkin bilgiler vardır. 8 sütun üzerinden çalışılan gazetenin iç sayfalarında ise kentle ya da ulusal konularla ilgili köşe yazıları kaleme alınmaktadır. Gazetenin iç sayfalarında haberlerin kullanımı ise fotoğraflı ve kısa kısa bilgilerden oluşmaktadır. Beyaz Kocaeli’nin ilk ve son sayfası hariç, diğerleri siyah-beyazdır.

Bahçecik'te Elit Bir Hayat Sunuyoruz.

HEMEN TAPU TESLİM
360 Aya Kadar Avantajlı
Konut Kredisi Desteği
ve Takas İmkânı

ELITUM
DARÇ

R G İİ

Örnek Bloğumuzu
Görmeye Davet Ediyoruz...

www.rygimlak.com

Elitum Park Satış Ofisi
Cengiz Toprak Cd. 290. Sk.
Bakırköy - İstanbul - Türkiye
Tic. Sic. No: 270942
F: 0 212 345 36 46
P: 0 212 345 36 37

BEYAZ KOCAELİ

Halkın Gazetesi

6 - 13 NİSAN 2007 25 Yıl

ÖM-AR

RESTAURANT & ET PAZARI

- ÇORBA DEĞİŞLERİMİZ
- YEMEK DEĞİŞLERİMİZ
- İÇİMİZ DEĞİŞLERİMİZ
- FİRİN DEĞİŞLERİMİZ
- SALATA DEĞİŞLERİMİZ
- TATLI DEĞİŞLERİMİZ

SOĞUK VE SICAK İÇECEKLERİMİZ İLE

Adres: Nispetiye Mahallesi, Nispetiye Caddesi No: 10/10 Beşiktaş / İstanbul
Telefon: 0212 345 36 46

"Sayın Öcalan" a takipsizlik kararı

Başbakan Erdoğan'ın "Sayın Öcalan" ifadesine takipsizlik kararı çıktı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "Sayın Öcalan" ifadesini kullandığı yolundaki iddiaların ardından başlatıldığı incelemeden "takipsizlik" kararı çıktı.

TAKİPSİZLİK

ANKARA Cumhuriyet Başsavcılığı Yekûn Hukuk Dairesi, Erdoğan'ın, Avusturya'da 14 Ocak 2000 tarihinde yaptığı konuşmaya ilişkin yaptığı incelemeyle takipsizlik kararı verdi. İnceleme kapsamında, konuşmaya ilişkin savcılığın incelediği Öcalan, söz konusu konuşmada "berlanga bir saç anlaşırınca buluruz" ve "kaman apım" gibi ifadeleri Erdoğan hakkında takipsizlik kararı verdi. ■ 7'de

Özdilek'in huzurevi ZİYARETİ
Özdilek Aliyevler Mezarı'na 4 Temmuz'da yapılan ziyareti duyurdu. ■ 7'de

Tatil uzaklarda değil artık yanı başımızda

İstanbul'da tatil yapmak, artık uzun süreli tatil yapmak değil, yakın ve sıcak tatil yapmak. ■ 4'de

Cepte "Bedava Alo" dönemi

Her hafta telefonla ücretsiz hizmet almak için Alo'ya ulaşın. ■ 7'de

Çiçekler Hazır Mutfak isim değiştirdi

Hazır mutfak alanında Mehmet Ali Paşa mahallesinde 7 yıldır hizmet veren Çiçekler Hazır Mutfak, isim değiştirdi. ■ 6'da

Bombe'de 62 yıllık başan

1945 yılında bu günkü Bomba'da başlayan başan, bugün 62 yıllık başan. ■ 7'de

Ecevit'in bakanından Erdoğan onayı

Ecevit'in bakanından Erdoğan onayı. ■ 7'de

BAŞYAZI

- Cumhurbaşkanı seçimi
- Bu aralar kimse ölmesin

Erol Kundura Çanta açıldı

Üniversite öğrencilerinden Erol Kundura Çanta İzmir'de ilk şubelerini açtı. Ağaçlar İstanbul Körfezine doğru yapıldı. Ağaçlar Samsun'da Belediye Başkanı Halil Yılmaz Yılmaz ve bir çok iş adamları katıldı.

ANKARA'ya ilk şubelerini açan Erol Kundura Çanta İzmir'de ilk şubelerini açtı. Ağaçlar İstanbul Körfezine doğru yapıldı. Ağaçlar Samsun'da Belediye Başkanı Halil Yılmaz Yılmaz ve bir çok iş adamları katıldı. ■ 7'de

KAYA

NATUREL SAÇ EVİ

SAÇINIZ MI DÖKÜLDÜ?

20 YILLIK TECRÜBE PROFESYONEL KADRO

Say ve Bıyıklar Saç Sorunlarınızı İstediğiniz Göl Çözebiliriz mi? Bugün Saçla konuşmak, bir İhtiyarımız. Duyularınız Tercih Ettiği Saç Protezi Kılıfı Tekniği ile Görevini Bilenek Sizleri Saça Kayıttırıyoruz.

Herkesin Bilmesi İçin
0 262 331 36 29

1 Nisan 2007 Pazartesi

DEĞİŞİM

41
Halkın Sesi
Yayın Organı
16/7 - SAYI 33

"Arkadaşlar, efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şöhret, derinlik, marifet, meşhurlar memleketi değildir. En doğru, en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır."

K. Atatürk

"Aydınlar sorumluluk almak zorundadır"

Hukuk tarihinde yüceltildi Başbakan'ın imzaları

✓ Halkın Sesi'nden itibaren yayınlanmaya başlayan Halkın Sesi'nin 41. sayısında Atatürk'ün imzaları hukuk tarihinde yüceltildi. Atatürk'ün imzaları, Halkın Sesi'nin 41. sayısında hukuk tarihinde yüceltildi. Atatürk'ün imzaları, Halkın Sesi'nin 41. sayısında hukuk tarihinde yüceltildi.

✓ Halkın Sesi'nin 41. sayısında Atatürk'ün imzaları hukuk tarihinde yüceltildi. Atatürk'ün imzaları, Halkın Sesi'nin 41. sayısında hukuk tarihinde yüceltildi.

✓ Halkın Sesi'nin 41. sayısında Atatürk'ün imzaları hukuk tarihinde yüceltildi. Atatürk'ün imzaları, Halkın Sesi'nin 41. sayısında hukuk tarihinde yüceltildi.

Değişim 41. sayısında Atatürk'ün imzaları hukuk tarihinde yüceltildi. Atatürk'ün imzaları, Halkın Sesi'nin 41. sayısında hukuk tarihinde yüceltildi.

İçişleri Bakanı Doğu Perinçek, Yangıyaz Cumhuriyet Başsavcılığı'na AKP'nin kapatılması için dava açtı

Ankara'da 684 vekillerden oluşan yürütme organı AKP'nin kapatılması için dava açılması ve yasadışı faaliyetler tespit edilmesinin ardından İçişleri Bakanlığı'nun 17 ve 100 vekillerin imzasıyla İçişleri Bakanlığı'na dava açılması.

Dava gerekçelerinin genel başlıklarını aktarıyoruz

- 1) Ocak 1977 "Borsal Corporation" raporu
- 2) Halkın Sesi'nin Davut Sultanikçe için girişimi
- 3) Halkın Sesi'nin Davut Sultanikçe için girişimi ve verilen tahminler
- 4) AKP Genel Başkanı Perinçek Tayyip Erdoğan'ın ABD Savunma Bakanı Rumsfeld'e Paul Wolfowitz'e özel kurye ile gönderdiği mektup
- 5) Türkiye'ye yapılan mesajlar: "Yüksek Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına karşı çıkıyoruz"
- 6) "Borsal"ın hukuk dışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 7) AKP'nin Halkın Sesi'ni hem de yasadışı olarak kullanması
- 8) AKP'nin Halkın Sesi'ni ABD ile ilişkilerde kullanması
- 9) AKP'nin Halkın Sesi'ni ABD ile ilişkilerde kullanması
- 10) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 11) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 12) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 13) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 14) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 15) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 16) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 17) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 18) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 19) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 20) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 21) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 22) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 23) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 24) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 25) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 26) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 27) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 28) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 29) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 30) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 31) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 32) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 33) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 34) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 35) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 36) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 37) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 38) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 39) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 40) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar
- 41) Halkın Sesi'nin yasadışı faaliyetleri hakkında yapılan raporlar

1922'DEN BUGÜNE

Yıllık 1922, Atatürk'ün Türkiye'yi birleştirme çabalarının sonucunda gerçekleşti. Atatürk'ün Türkiye'yi birleştirme çabalarının sonucunda gerçekleşti.

1922'den bugüne...

Tayyip Erdoğan

Mustafa Kemal Atatürk

3.1.4. Değişim 41: 1 Nisan 2007 tarihli 23.sayı

‘Haftalık Siyasi Gazete’ ibaresiyle yayınlanan gazetenin daha çok dergi çizgisinde olduğu, şekil olarak da tabloid (küçük gazete 36x28) boyda yayınlanması ise onun farklı bir özelliğini yansıtmaktadır. Elimizdeki 1 Nisan 2007 tarihli gazetenin incelemesi yapıldığında sayfa sayısının 24 olduğu; sinema, spor, satranç, eğitim, portreler, üniversite, dış politika, haber ve karikatür sayfaları düzenlediği tespit edilmiştir. Alanlarında uzman bilim adamı ve sivil toplum kuruluşlarının önde gelen isimlerinin görüşlerine yer verilen gazetede, laiklik konusu üzerinde duran yazılar ve haberler dikkat çekmektedir. Gazetenin logosu ise Türkiye haritası üzerine yazılmıştır.

Dergi formatındaki bu haftalık gazetenin birinci sayfasında sadece bir ya da iki haber yer alırken, başyazarı ve aynı zamanda sahibi olan Tanju Cılızoğlu’nun yazısının anonsu yapılmaktadır. Diğer yerel gazetelerde olduğu gibi yazarların vesikalık fotoğrafı kullanılmaktadır. Gazetenin logosunun yanında Mustafa Kemal Atatürk’ün bir sözü yer almaktadır. Haberden daha çok yorum ağırlıklı yazılar bulunan Değişim 41, tam bir taraflı yayın organı izlenimi vermektedir. Söz konusu sayıda Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yücel Aşkın’ın açıklamaları yer almaktadır. Aşkın, bilindiği üzere siyasal iktidarla ters düşmüş bu yüzden hapis cezasına çarptırılmış ancak daha sonra beraat etmiştir. Gazetenin geneline hâkim olan anlayış şu şekilde özetlenebilir: Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, Anti-Amerikancı, Anti-Şeriatçı. Ayrıca 23. sayısında yine birinci sayfada İşçi Partisi (İP) Genel Başkanı Doğu Perinçek’in, Adalet ve Kalkınma Partisi’nin (AKP) kapatılması için dava açtığı haberi yer almaktadır. Gazete 5 sütun üzerinden sayfa mizanpajı oluşturmaktadır. İç sayfalarda Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) öğretim üyelerinin ülke ve dünya sorunlarına ilişkin yazılar kaleme aldığı görülmektedir. Diğer gazeteler gibi Değişim 41 de logosunun yanına kulak reklamı olmaktadır. Reklam ve ilan uygulamaları bazen tam sayfaya kadar ulaşmaktadır. Dergi formatındaki bu gazetenin yerel haberlere daha az yer verdiği göze çarparken, genelde ulusal sorunlara yönelik bir çizgide yayın politikası güttüğü izlenimi doğmaktadır. Gazete birinci sayfadan verdiği haberlerin devamını içerdeki sayfalarda daha ayrıntılı bir şekilde işlemektedir. Gazetenin özellikle üniversite çevresiyle ilişkilerinin iyi olduğu bilinmektedir. Bu açıdan gerek haber gerekse makale konusunda üniversiteden destek görmektedir.

3.1.5. Özgür Kocaeli: 30 Mart 2007 tarihli 5664.sayı

1975'te Kocaeli'ye ilk ofset baskıyı getiren Dündar Çiğit'in kurduğu Koga Gazetecilik Ticaret Anonim Şirketi (A.Ş.) tarafından 1991 yılında yayın hayatına başlamıştır. Şu anda gazete 12 sayfalık ana gazete ve hafta içi 4, hafta sonu 8 sayfalık ek vermektedir. Bazen bu sayfaların sayısı artmaktadır. 'Özgür Spor' ekiyle birlikte, aynı ekte kentin sosyal yaşamına ilişkin haberler yer almaktadır. Son aylarda 'Çınar' adlı bir ek vererek, sosyal hayata ilişkin haberleri bu ekte yayımlamaktadır. 56x36 boyutlarındaki Özgür Kocaeli Gazetesi'nin birinci sayfasında özellikle güncel konulara yer verilmektedir. Haber devam sayfasıyla sıcak ve taze haberler okurun bilgisine sunulmaktadır. Özgür Kocaeli'nin kendine özgü bir mizanpaj tekniği bulunmamakla birlikte, sayfa düzenlerinde eski dönemlerden kalma bir anlayışın hakim olduğu gözlenmektedir. Haberlerde kullanılan fotoğrafların baskısı da kentteki diğer gazeteler oranla biraz daha geridir. Şehir haberleri adı altında sayfalar yapan gazetenin, ekonomi, kültür sanat vb. sayfa başlıkları bulunmamaktadır. Gazetenin logosu mavi zemin üzerine beyaz yazıyla oluşturulmuştur. Sürekli değişen bir mizanpaj tarzı vardır. Manşet haber; başlık, alt başlık ve spotlar şeklinde verilmektedir. Spot başlıkları kapital harflerle yazılmaktadır. Haber yazımında daha çok yorumlama biçimini denedikleri, bu yüzden haberlerde yetkililere seslenme tarzının başlıklarında yer aldığı görülmektedir. İncelemesini yaptığımız sayıda gazetenin birinci sayfasına reklam almadığı, bunu diğer sayfalara kaydırıldığı ortaya çıkmaktadır. Ulusal konuları ikinci plana iten gazetenin, yerel sorunların üzerine gittiği bu yolla önemli bir saygınlık elde ettiği bilinmektedir. Gazetenin birinci sayfasında fazla fotoğraf kullanımı söz konusu değildir. İç sayfalarda haber-fotoğraf, fotoğraf altı, gibi temel gazetecilik işlemlerini gerçekleştirdiği görülmektedir. Birinci sayfadan gazetenin başyazarı ve genel yayın müdürü İsmet Çiğit'in yazısının giriş kısmı yer alırken, yazının geri kalan kısmı iç sayfada verilmiştir. Gazetede diğer yazarların fotoğrafı bulunurken İsmet Çiğit'in yoktur. Fakat Internet sitesinde bulunmaktadır. Devam sayfası yapan gazetenin 3.sayfasında diğer gazeteler de olduğu gibi 'Yurttan Dünyadan' adlı sütunda kısa başlıklarla haberler verilmektedir. Gazetenin iç sayfalarında küçük ilanlarla iş, emlak, otomotiv vb. gibi duyurular yer almaktadır. Gazetenin haberlerini yapan muhabirlerin imzası mutlaka kullanılmaktadır. Fakat kurumlardan veya ajanslardan gelen haberlere ilişkin bir mahreç yer almamaktadır.

nuh
çevre dostu saklar ka
www.nuh.com.tr

Kadın aday aranıyor!

Kocaeli'de siyasi partiler kadın milletvekili adayı arıyor. Tüm siyasi partiler, efini taşın altına sokacak kadınlara kapılarını açmış durumda, ancak sayısız 10 tane kadın aday çıkmıyor

'Kadınlar çalışsın!'
AKP Milletvekili Aday Adayları, 'Kadınlar çalışsın!' sloganıyla kampanya başlattı. Kadın adayların sayısını artırmak için çalışmalarını hızlandıran AK Parti, 'Kadınlar çalışsın!' sloganıyla kampanya başlattı. Kadın adayların sayısını artırmak için çalışmalarını hızlandıran AK Parti, 'Kadınlar çalışsın!' sloganıyla kampanya başlattı.

Tek vekil beklenen
Kocaeli'de kadın adayların sayısı beklenenin çok altında kaldı. Siyasi partiler, kadın adayların sayısını artırmak için çalışmalarını hızlandırdı. Ancak sayısız kadın aday çıkmıyor. Kadın adayların sayısını artırmak için çalışmalarını hızlandıran AK Parti, 'Kadınlar çalışsın!' sloganıyla kampanya başlattı.

Başkan Kararının İçinde

Parazitler var, dikkat!
AKP Milletvekili Aday Adayları, 'Kadınlar çalışsın!' sloganıyla kampanya başlattı. Kadın adayların sayısını artırmak için çalışmalarını hızlandıran AK Parti, 'Kadınlar çalışsın!' sloganıyla kampanya başlattı.

Ön seçim olmazsa CHP oy kaybeder
CHP Milletvekili Aday Adayları, 'Ön seçim olmazsa CHP oy kaybeder' sloganıyla kampanya başlattı. Ön seçimlerin yapılmasını istemeyen CHP, 'Ön seçim olmazsa CHP oy kaybeder' sloganıyla kampanya başlattı.

11 Genel Meclis'te bugün seçim var
11 Genel Meclis'te bugün seçim var. Seçimlerin yapılmasını isteyen CHP, '11 Genel Meclis'te bugün seçim var' sloganıyla kampanya başlattı.

IMOTAŞ'ta yeniden Özkardaniz dönemi
IMOTAŞ'ta yeniden Özkardaniz dönemi. Özkardaniz'in IMOTAŞ'ta yeniden görevlendirildiği öğrenildi.

Aras: Yüzde 15 ile meclise giriyoruz
Aras, 'Yüzde 15 ile meclise giriyoruz' sloganıyla kampanya başlattı. Aras, 'Yüzde 15 ile meclise giriyoruz' sloganıyla kampanya başlattı.

Gereksiz kavga!
Gereksiz kavga! Gereksiz tartışmaların önlenmesi için çalışmalarını hızlandıran AK Parti, 'Gereksiz kavga!' sloganıyla kampanya başlattı.

Kazadan kurtuldu ecelden kaçamadı

Aracıyla köprüden Çuhane Deresi'ne uçan İlyas Şay, iyi olduğunu düşünerek eve gitti. Hastaneye götürüldü, ancak tedaviyi reddetti. Şay, hastaneden çıktıktan sonra öldü

Yeni Çay 41 NOL 917 plakalı kamyonun Çuhane Köprüsü'nde kazaya uğradığı, iyi olduğunu düşünen İlyas Şay, hastaneden çıktıktan sonra öldü.

Ülkücüler eğlendi
Kocaeli Ülkü Ocakları Akademi Spor Salonu'nda düzenlenen gürültü gecesi, binlerce kişiye eğlence sağladı. Ülkücüler, 'Ülkücüler eğlendi' sloganıyla kampanya başlattı.

Örnek Paşa: Benim sözlüğümde darbe yok
Örnek Paşa, 'Benim sözlüğümde darbe yok' sloganıyla kampanya başlattı. Örnek Paşa, 'Benim sözlüğümde darbe yok' sloganıyla kampanya başlattı.

Köktürk: Kimseyi mağdur etmeyiz
Köktürk, 'Kimseyi mağdur etmeyiz' sloganıyla kampanya başlattı. Köktürk, 'Kimseyi mağdur etmeyiz' sloganıyla kampanya başlattı.

Meliha Gazeteci hayatını kaybetti
Meliha Gazeteci hayatını kaybetti. Meliha Gazeteci'nin vefatı haberini öğrenenler çok üzüldü.

Aramızdan ayrılanlar
Aramızdan ayrılanlar. Aramızdan ayrılanların isimleri duyuldu.

SIGORTA BROKERİ
www.sigortabrokeri.com.tr

SARAY
www.saray.com.tr

3.1.6. Kocaeli (Kırmızı): 02 Nisan 2007 tarihli 11513. sayı

Halk arasında logosunun renginden dolayı ‘Kırmız Kocaeli’ diye adlandırılan gazete, (bu arada Özgür Kocaeli’ye de ‘Mavi’ dendiğini hatırlatalım) Kocaeli Gazetecilik ve Yayın A.Ş. tarafından 16 Mayıs 1974’te kurulmuştur. 56x36 ebatlarındaki gazete her gün 12 sayfalık ana gazete ve 4 sayfalık spor ekiyle (Taraftar) yayınlanmakta, periyodik sektör ekleriyle de önemli bir hizmet vermektedir. Gazetenin teknik ve mizanpaj yapısı incelendiğinde özellikle birinci sayfasında hemen her haberde fotoğraf kullanıldığı göze çarpmaktadır. Manşet haberi; başlık, alt başlık ve spotlar şeklinde ara başlıklarla duyuran gazete, haberin geri kalan kısmını devam sayfasında ayrıntılarıyla incelemektedir. Birinci sayfada başlayıp biten haber yoktur. Genelde iç sayfalardaki haberlerin anonsları yapılmaktadır. 8 sütun üzerinden çalışılan gazetenin başyazarlığını Erkan Nigiz yapmaktadır. Gazetenin genelde Kocaeli’nin sorunlarına ilişkin bir haber anlayışı takip ettiği, köşe yazarlarının da bu konularda yazılar kaleme aldığı görülmektedir. Birinci sayfadaki haberlerde yer alan fotoğraflara mutlaka foto altı yazısı iliştilererek, konuya ilişkin bir açıklama yapılmaktadır. Birinci sayfanın tamamı renklidir. Rutin haberleri takip eden muhabirlerinin isimlerinin özellikle yazıldığına tanık olduğumuz gazetenin, köşe yazarlarının ise birinci sayfadan anonsu yapılarak, yazdıkları konuya ilişkin giriş kısmı yer almaktadır. Gazetenin birinci sayfasında vefat haberlerine öncelik verildiği dikkat çekmektedir. Logosunun yanına kulak reklamı alırken, yine sayfanın alt kısmına 15x10 cm’lik bir başka reklama yer vermektedir. Birinci sayfanın en altında gazetenin web sitesinin adresi, telefon numaraları yer almaktadır. Gazetenin ikinci sayfasında lüzumlu telefonlar bölümünde il ve ilçelerdeki önemli sağlık kuruluşları, eczaneler, jandarma, polis, itfaiyenin telefon numaraları verilerek okura hizmet anlayışını taşıdığı göze çarpmaktadır. Gazetenin künyesi 3’ncü sayfadadır. Bu bölümde namaz vakitleri ve Hicri takvime göre tarih verilmiştir. Gazete iç sayfalara da çeşitli boyutlarda reklam alırken, altın fiyatlarına ilişkin Kuyumcular Derneğinin verdiği bilgiler bulunmaktadır. Gazetenin iç sayfalardan birisi tamamen iş, emlak, otomotiv ve bunun gibi ilanlara ayrılmıştır. Kırmızı Kocaeli aynı zamanda resmi ilanlara da yer vermektedir. İç sayfalardan birini tam sayfa söyleşiye ayıran Kırmızı Kocaeli’nin, Politika Kulisi, Perde Arkası gibi kentteki gelişmeleri yorumlayan köşeleri bulunmaktadır.

KAVANLAR
Grup

Yatırım ve İnşaat
Emlak ve Gayrimenkul
Ticaret ve Sanayi

Sanki cinnet geçiriyoruz!

Nermin Çelikkaya

Ali Çelikkaya

İzmit merkez ve Düzce'nin, dün gerçekleştirilen seçimlerle karşılıklı. Gittikçe zorlaşan ekonomik şartlar ve bir türü dışlanmaya ekono- mi zehası ile vatandaşlar cinnet geçirip, ölüyor veya öldürüyorlar.

İzmit merkezinde yapılan seçimler ve sonucu sonrası, Düzce'de meydana gelen cinnetler ve ölümler, 14 Mart 2007 tarihinde Barış'ta yer alan haberler ile ilgili olarak, Ali Çelikkaya ve Nermin Çelikkaya tarafından hazırlanan bir haberdir. Bu haberde, Düzce'de meydana gelen cinnetler ve ölümler, İzmit merkezinde yapılan seçimler ve sonucu sonrası, Düzce'de meydana gelen cinnetler ve ölümler, 14 Mart 2007 tarihinde Barış'ta yer alan haberler ile ilgili olarak, Ali Çelikkaya ve Nermin Çelikkaya tarafından hazırlanan bir haberdir.

Ayhan Özlü

İzmit merkezinde yapılan seçimler ve sonucu sonrası, Düzce'de meydana gelen cinnetler ve ölümler, 14 Mart 2007 tarihinde Barış'ta yer alan haberler ile ilgili olarak, Ali Çelikkaya ve Nermin Çelikkaya tarafından hazırlanan bir haberdir.

KOU'de ifade özgürlüğü tartışıldı

AKP'nin KOU'de ifade özgürlüğü tartışıldı. KOU'de ifade özgürlüğü tartışıldı. KOU'de ifade özgürlüğü tartışıldı.

İzmit merkezinde yapılan seçimler ve sonucu sonrası, Düzce'de meydana gelen cinnetler ve ölümler, 14 Mart 2007 tarihinde Barış'ta yer alan haberler ile ilgili olarak, Ali Çelikkaya ve Nermin Çelikkaya tarafından hazırlanan bir haberdir.

4 saatlik seçim süreci

4 saatlik seçim süreci. 4 saatlik seçim süreci. 4 saatlik seçim süreci.

Sakin Neyruz

Sakin Neyruz. Sakin Neyruz. Sakin Neyruz.

Araş'tan tüplü şov

Araş'tan tüplü şov. Araş'tan tüplü şov. Araş'tan tüplü şov.

Karabaş'ta 15 gün su yok

Karabaş'ta 15 gün su yok. Karabaş'ta 15 gün su yok. Karabaş'ta 15 gün su yok.

BAHÇECİ: "AKP tarihin en etkin siyasal kadrolaşmasını yapmıştır"

BAHÇECİ: "AKP tarihin en etkin siyasal kadrolaşmasını yapmıştır". BAHÇECİ: "AKP tarihin en etkin siyasal kadrolaşmasını yapmıştır".

Özcan: Sakat mantıklı iktidar

Özcan: Sakat mantıklı iktidar. Özcan: Sakat mantıklı iktidar. Özcan: Sakat mantıklı iktidar.

ÖZCAN
Ticaret ve Sanayi

ERDOĞAN
Emlak ve Gayrimenkul

ÖZCAN
Emlak ve Gayrimenkul

ÖZCAN
Emlak ve Gayrimenkul

ÖZCAN
Emlak ve Gayrimenkul

ÖZCAN
Emlak ve Gayrimenkul

ÖZCAN
Emlak ve Gayrimenkul

ÖZCAN
Emlak ve Gayrimenkul

3.1.7. Barış Işık: 18 Mart 2007 tarihli 11146.sayı

Barış Işık Gazetesi, 34 yıl önce kurulan bir gazete olma özelliğine sahiptir. Gazete uzun yıllar siyah-beyaz yayınlanırken, bir yıl önce ilk ve son sayfaları renkli geri kalan kısmı ise siyah-beyaz olarak okurlarıyla buluşmaya başlamıştır. Barış Ofset Gazetecilik Matbaacılık Ticaret ve A.Ş. tarafından yayınlanan gazete 56x36 ebatlarındadır. Bugün gazete spor ekiyle birlikte toplam 20 sayfa yayınlanmaktadır. Güncel, haber devam, ekonomi ve şehir hayatına ilişkin magazin sayfaları bulunan gazetenin www.kocaelibaris.com.tr adlı İnternet adresinden okurlarına ulaşmaktadır. Gazetenin İnternet üzerinden önemli bir okuru bulunduğu, özellikle ‘Ajans Biz’ başlıklı köşede kentteki medyadaki gelişmeleri irdeleyen yazıların büyük ilgi topladığı belirtilmektedir. Gazetenin ilk yayınlandığı tarihten bu yana olan sayıları hemen hemen muhafaza edilmiştir. Kırmızı zemin üzerine beyaz ‘Barış Işık’ logosuyla çıkan gazetede, logonun hemen yanında bir inşaat şirketinin reklamı bulunmaktadır. Gazetenin manşeti bazen birinci sayfada tamamlanırken, bazen de devam sayfasında ayrıntıları işlenmektedir. Haberler; başlık, alt başlık şeklinde fotoğraflı olarak kullanılmaktadır. Birinci sayfada ortalama anonsu yapılanlar birlikte 10 haber bulunmaktadır. Genel Yayın Müdürü Sadun Çetin’in ‘Görüş’ adlı köşesinin yanı sıra, gazetede diğer yazarlar ‘Kentten Sesler’, ‘Geyik Muhabbetleri’... gibi köşe isimleriyle kentin ve ülke gündemine ilişkin yorum ve analizleriyle okurlarına seslenmektedirler. Barış Işık Gazetesi’nin adres ve telefon numaraları diğer gazetelerde olduğu gibi birinci sayfanın alt kısmındadır. Gazetenin iç sayfalarındaki haberlerde genelde fotoğraf kullanılmakta, konuya ilişkin bilgiler ayrıntılı olarak işlenmektedir. Gazetede kentteki önemli kuruluşların telefon numaralarının yanı sıra tren saatleri, durakları ve ekspreslerin isimlerine de yer verilmektedir. Ayrıca, altın, dolar fiyatları ile şehirdeki ihalelere ilişkin bir rehber özelliği de taşıyan gazete, nöbetçi eczanelerin telefon ve adresleri konusunda bilgileri vermeye özen göstermektedir. Tam sayfa küçük ilanlar da alan gazete, bunun yanı sıra ihale ilanları da yayımlamaktadır. Şehir sinemalarında gösterimde olan filmlere ilişkin bilgilerin de verildiği gazetede, kentteki sorunlara ilişkin bilgilendirici yazıları da görmek mümkündür. Gazetenin kendi matbaası bulunmasına rağmen teknik yetersizlik nedeniyle, özellikle renkli baskı gerçekleştirilemediğinden Kocaeli Demokrat Gazetesi’nin matbaasında basılmaktadır.

3.1.8.Çağdaş Kocaeli: 16 Ocak 2007 tarihli 1.sayı

56x36 ebadındaki Çağdaş Kocaeli Gazetesi, Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye'nin önde gelen gazetecileriyle 16 Ocak 1923 tarihinde İzmit'te düzenlediği basın toplantısına atıfta bulunarak, aynı tarihte yani 16 Ocak 2007'de kentin yayın hayatına girmiştir. 16 ana sayfadan oluşan gazetenin 4 sayfalık 'Çağdaş Şampiyon' adı altında bir de spor gazetesi yayınlamaktadır. Aktüel sayfası bulunan gazetenin ülkedeki, bölgedeki ve kentteki magazin alanındaki olayları haber yaptığı gözlenirken diğer sayfaların isimleri ise şöyledir: Güncel, politika, ekonomi, gündem, sağlık, yurttandünyadan ve sanat. İnternet'te de yayınlanan gazetenin web sitesi yapım aşamasında olduğu belirtilerek, her gün bir tarz deneyerek yenilenme çalışmaları içinde oldukları gözlenmiştir. Gazetede köşe yazarlığı yapan tüm kalemlerin İnternet adresleri (mail) köşe yazılarının yanında bulunmaktadır. Gazetenin birinci sayfası incelendiğinde fotoğraf ağırlıklı düzgün hazırlanmış bir mizanpaj özelliğinin ağır bastığı göze çarpmaktadır. Elimizdeki nüsha gazetenin ilk sayısı olduğu için kendilerinin tanıtımını yaptıkları kısmın sürmanşet olarak verildiği, daha sonraki sayılarda bu tarz sürmanşet habercilik anlayışını sürdürdükleri izlenmiştir. Haberleri başlık, alt başlık ve ara spot başlıklarıyla ele alan bir yazım tarzı görülen gazetenin sayfayı renkli bölümlere ayırarak dikkat çekici farklı bir üslup oluşturma yoluna gittiği saptanmaktadır. Başyazarı ve genel koordinatörünün birinci sayfadan anonsu yapılan yazılarının giriş kısımlarının yer aldığı ilk sayfada diğer yerel gazetelerde pek göze çarpmayan karikatür kullanımının bulunduğu tespit edilmiştir. Gazetenin iç sayfalarına bakıldığında Kocaeli'ye yönelik verilen haberlerin yanı sıra, bölgedeki ve ülkedeki gelişmeleri incelediği tespit edilmektedir. Kent Rehberi bölümünde önemli telefon numaraları, tren ve vapur saatleri, nöbetçi eczaneler gibi halkı direkt ilgilendiren konularda bilgiler verilmektedir. Gazetenin elimizdeki sayısında ilk ve son dört sayfaları renklidir. İkinci sayfa magazin haberlerine ayrılmıştır. Fakat bu haberler genelde ulusal konulardadır, yerel magazine ise yer verilmediği görülmektedir. Fakat son sayfada ziyaret, düğün, sünnet gibi kentin sosyal hayatına ilişkin birkaç haber yer almaktadır. Köşe yazarlarının tamamı fotoğraflı olarak kullanılmaktadır. Televizyon kanallarındaki yayın akışı ve kentteki sinemalarda gösterimde bulunan filmlerin saatlerinin yer aldığı kültür-sanat sayfası oluşturulmuştur. Birinci sayfada fazla habere yer verilmediği görülen gazetenin 8 sütun üzerinden çalışıldığı saptanmıştır.

3.1.9. Derince Ekspres: 29 Mart-4 Nisan 2007 tarihli 168.sayı

Derince Ekspres, ilçe gazetesi olma özelliğinden öte daha çok büyükşehirlerde yayımlanan gazetelere benzemektedir. Özellikle birinci sayfasının baskı kalitesinin üst düzeyde olduğu göze çarpmaktadır. Haftalık olarak yayımlanan gazetenin incelediğimiz sayılarında genelde haber konularını ilçedeki sorunlarla sınırladığı, bu açıdan bakıldığında Derince'nin gazetesi olmayı hedeflediği ileri sürülebilir.

2002 yılında kurulan gazete haftalık olarak yayımlanmaktadır ve 56x36 ebatlarındadır. Mavi logoyla çıkan gazete daha sonra el değiştirmiş ilk ve son sayfaları renkli olarak yayımlanmaya başlamıştır. El değiştirmesi sonrası mavi logo yerini kırmızı renge bırakmıştır. Gazete çeşitli konularda yazılar yazan köşe yazarlarının neredeyse tamamının birinci sayfadan anons edildiği ve yazılarının konu başlıkları verildiği görülmektedir. Birinci sayfasına haberlerin yanı sıra çok sayıda reklam da aldığı göze çarpan gazetenin, özgün bir mizanpaj tarzı bulunmamaktadır. Her türlü biçimi denemektedir. İncelemesini yaptığımız sayıda sürmanşet alanı olarak tarif edilen logo üstüne önemli bir bilardo turnuvasının tanıtımı yapılmaktadır. Gazetenin haberlerini başlık ve spotla birinci sayfada tamamlamaktadır. Haberlerin ayrıntısı iç sayfalarda verilmektedir. Kırmızı Kocaeli'nin matbaasında basılan gazetenin, renk kullanımını da adı geçen gazetenin çizgisine benzemektedir. 12 sayfalık gazetenin birinci ve son sayfaları renkli olup, özellikle arka sayfayı reklam alanı olarak kullandığı görülmektedir. İhale ilanları da alan gazetenin küçük ilanlarla kendini finanse etme yoluna gittiği gözlenmektedir. 8 sütun üzerinden çalışılan gazetenin bol fotoğraf kullanımının yanı sıra, fotoğraf altı yazılarıyla içerik zenginleştirilmektedir. Gazetenin Internet adresi ve telefon numaraları birinci sayfanın alt kısmındadır. Bir ilçe gazetesi olmasına rağmen, kentin önemli simalarının köşe yazarlığı yaptığı gazetede Reşat Keçeci 'Derince Düşünceler', Şinasi Selçuk 'Bu Pencereden', Haluk Gezer 'Hafta Arası', Dr. Aziz Alemdar 'Ters Köşe', Lokman Tarım 'Vitrindekiler', Vahide Kesen 'Hayata Dair' ve Kamile Tuncay 'Adilce' isimli köşelerinden halka seslenmektedir. Gazetenin iç sayfalarının büyük bir kısmı küçük ilanlara ayrılmış durumdadır.

Başkan Bulut'un zor anları

İki grup öğrencinin şüphesiz ki Başkan Bulut'un zor anları yaşadı.

Öğrencilerden bir kısmının işi zorlaşmıştı. Çünkü Başkan Bulut'un bu işi için çok uğraştığını biliyorlardı. Başkan Bulut'un bu işi için çok uğraştığını biliyorlardı. Başkan Bulut'un bu işi için çok uğraştığını biliyorlardı.

Öğrenciler parklarını yeşillendirdi

Kızılcık Sokağı Mimar Sinan İlkokulu Okulu ve Çarşı İlkokulu öğrencileri Okulu bahçelerini yeşillendirdi. Öğrenciler bahçelerini yeşillendirdi. Öğrenciler bahçelerini yeşillendirdi.

Cumhurbaşkanlığı anketi ilçede de yapıldı

ANKARA, 26 Ocak (DHA) - Cumhurbaşkanlığı anketi ilçede de yapıldı. Anket ilçede de yapıldı. Anket ilçede de yapıldı.

TKY Ödülleri verildi

Kocaeli genelinde bu yıl uygulanan okulların toplam kalite yönetim alanında Derince Yamaç Enre İlköğretim Okulu ve Merkez Bankası Derince Anadolu Lisesi ilk 3'e girdi. Süleyman Demirel Kültür Merkezinde yapılan programda ilk 3'e giren okullara ödül töreni düzenlendi.

TKY KA programı kapsamında Kocaeli genelinde bu yıl uygulanan okulların toplam kalite yönetim alanında Derince Yamaç Enre İlköğretim Okulu ve Merkez Bankası Derince Anadolu Lisesi ilk 3'e girdi. Süleyman Demirel Kültür Merkezinde yapılan programda ilk 3'e giren okullara ödül töreni düzenlendi.

Turgut Reis İlköğretim Okulu'nda etkinlikler yapıyor

DERİNCE, 2 Ocak (DHA) - Turgut Reis İlköğretim Okulu'nda etkinlikler yapıyor. Okulda etkinlikler yapıyor. Okulda etkinlikler yapıyor.

Turgut Reis Masa Tenisinde Şampiyon

Turgut Reis Masa Tenisinde Şampiyon oldu. Okulda etkinlikler yapıyor. Okulda etkinlikler yapıyor.

"Biz başardık kendinize pay çıkarmayın"

2007 Derince İler Toplum Kurultayı kapsamında yapılan toplantıda konuşan Başkan Bulut, "Biz başardık kendinize pay çıkarmayın" dedi.

Mehmet Nettekaya

2007 Derince İler Toplum Kurultayı kapsamında yapılan toplantıda konuşan Başkan Bulut, "Biz başardık kendinize pay çıkarmayın" dedi. Başkan Bulut, "Biz başardık kendinize pay çıkarmayın" dedi.

Yenikent Sanat Evi'ne ilgi büyüyor

Yenikent Mahallesi Barışkent evlerinin 6 bölümünde bulunan Derince Belediyesi Sanat Merkezi, Yenikent halkı tarafından büyük ilgi görüyor.

Yenikent Sanat Evi'ne ilgi büyüyor. Çocuklar sanat atölyesinde çalışıyor. Çocuklar sanat atölyesinde çalışıyor.

Yeni sanat atölyesi

Yeni sanat atölyesi

Yeni sanat atölyesi

Yeni sanat atölyesi

3.1.10. Çağdaş Derince: 27 Mart 2007 tarihli 2.sayı

Çarşaf boydaki gazetenin ebatları 56x36'dır ve 16 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Derince ilçenin sorunlarını irdeleyen gazetenin mizanpajı ve haber anlayışı Çağdaş Kocaeli'yle hemen hemen aynıdır. 'Derince'nin Güçlü Sesi' sloganıyla okurlarıyla buluşan gazetenin haber anlayışı ilçeye sınırlı değildir. Hatta Kocaeli dışına çıkmakta, İzmit merkezde yayınlanan Çağdaş Kocaeli'yle aynı tarz bir yayın çizgisinde hareket etmektedir. Çağdaş Derince, eflatun zemin üzerine beyaz kapital logoyla, dünya küresi ile Türkiye haritası içinde Türk Bayrağı ve Atatürk fotoğrafı yer almaktadır.

Gazete birinci sayfasında az sayıda habere yer verirken, manşet haberi devam sayfasına atıp ayrıntıları içeride işlemektedir. Elimizdeki sayıda gazetenin diğer haberleri birinci sayfada sonlandırdığı görülmektedir. Bazı haberlerdeki toplu fotoğrafları küçük, tek kişilik fotoğrafları büyük görerek farklı bir mizanpaj oluşturma yöntemine gittiği tespit edilmektedir. Fakat bu durum haberin gücünü zayıflatmaktadır. Bir, iki ve son iki sayfası renkli olan gazetede birinci sayfada gündeme ilişkin bir de karikatür yer almaktadır. Bilal Sami Gökdemir'in 'Panzehir', Aynur Bilgin'in 'Çağdaş Bakış' adlı köşeleri bulunmaktadır. Yazarlar gündeme ve kente ilişkin gelişmeleri buralarda değerlendirmektedirler. Gazete, Kent Rehberi adlı köşesinde, tren ve vapur saatleri ile şehirlerarası çalışan otobüs firmalarının telefon numaralarını polis, jandarma, doğal gaz, hızır acil, itfaiye, su arıza ve cenaze işleri gibi halkın acil sorunlarına yardımcı olacak telefon numaralarını vererek, önemli bir rehber olma özelliği yaratmak istemektedir. 'İnsan' adlı bir sayfa yapan gazete burada yemek tarifleriyle birlikte günlük çengel bulmacayla biraz olsun okurlarını rahatlatma yoluna gittiği belirtilebilir. Spor sayfasında ise başta Kocaelispor olmak üzere, Derince'deki profesyonel ve amatör spor kulüplerinin müsabakalarına ilişkin gelişmelere değinmektedir. Önemli inşaat şirketlerinden tam sayfa renkli ilanlar alan gazetenin, ilk sayılarında bu tarz bir uygulamanın fazla olmadığı göze çarpmaktadır. Gazetenin haber kullanım tarzı ise; başlık, haberin flaş kısmı, ara başlıklar ve haberin ayrıntılarından oluşan kısımlar olarak ifade edilebilir. Haberlerde kullanılan punto büyüklüğü ise 11'dir. Siyaset, ekonomi, güncel, gündem, sağlık, insan, asayiş, teknoloji, yurttandünyadan, esnaf ve spor sayfaları yapan gazetenin Derince'de önemli bir okuru bulunmaktadır.

3.2. GEÇMİŞTE YAYINLANAN GAZETELER (ESKİ GAZETELER)

3.2.1. Azim: 08 Ağustos 1958 tarihli 1218. Sayı

Günlük Siyasi Müstakil Gazete, şeklinde yayınlanan gazetenin 1218.sayısını incelediğimizde ilk sayfasında hiç fotoğraf kullanılmadığını görmekteyiz. Gazete 40x56cm. 5 sütun ve 2 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) Gençlik Kollarının organizasyonu ile kurulan gazetede o dönem öğrenci avukat olan Turgut Kayı ve Şefik Güler 'in de yer aldığı bilinmektedir. ⁸⁶

Gazetenin logosu sayfanın en üst ortasında kapital (büyük) harflerle yazılmıştır. Haberlerin büyük bir kısmı birinci sayfadadır. Diğerlerinin ise giriş kısmı birinci sayfadan verilerek, ikinci sayfada devamı işlenmiştir. İncelemesini yaptığımız sayıda birinci sayfadaki haberlerin geneli siyasi haberlere ayrılmıştır. Hava durumuna ilişkin bilgilerin de yer aldığı sayıda, bürokratların atamalarından da söz edilmektedir. Gazetenin dilinin dönemine göre epey sade ve anlaşılır olduğu gözden kaçmamaktadır. Yer yer Osmanlıca terimler kullanılsa da, bugün okunduğunda herkesin anlayabileceği bir dil oluşturduğu söylenilebilir. Sedat Şimşek'in verdiği bilgiye göre CHP'liler tarafından kurulmuş olmasına rağmen, gazetenin dönemin hükümeti olan Demokrat Parti (DP) yanlısı bir çizgide yayın yapması biraz çelişki gibi görülebilir. İlk sayfasına bakıldığında gazetenin başyazarının birinci sayfada yer almadığı, bu yazıların daha çok ikinci sayfaya atıldığı göze çarpmaktadır. Gazetenin elimizdeki sayısında reklam veya ilana ilişkin bir bilgi bulunmamakla birlikte araştırmacı Sedat Şimşek, diğer sayılarda bu tür ticari faaliyetler içinde bulunulduğundan söz etmektedir. ⁸⁷

1958 yılına ilişkin ekonomik verilerini de bulabildiğimiz Azim'de, özellikle zeytinyağı konusunda bir kıtlığın yaşandığını ve fakat bunun giderildiğine ilişkin bilgilere ulaşmak mümkün olmaktadır. Gazete nüshasında görüldüğü üzere siyah-beyazdır ve 2 sayfa yayınlanmaktadır.

⁸⁶Sedat Şimşek, “Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basım Tarihi 1848-2001”, Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, İstanbul :2001, s.96.

⁸⁷Şimşek, a.g.e., s. 96.

Yeni ve Yeniler...
FIRINDORA
Samsun - Cumhuriyet Caddesi
No: 100 - Tel: 1211 - 1212
Ticari ve Banka - A.Ş.M.
Mühür

AZİM

GÜNLÜK MUSTAKİL SİYASİ GAZETE

Cuma
8 Ağustos 1958
Fiyatı 5 Kurus
KURUMSAL İZLENİMİN
14 KURUS
Yıl: 4 Sayı: 1218

D.P. Çukurbağ Ocak kongresinde

S. Yalım isterlerse partinin menfaati için istifa edebileceğini söyledi

Ömer Cebeci Vali ve Belediye Reisi Ekmel Çetiner'e hizmetleri için minnattar kaldığını bildirdi

Kongreler 20 Ağustos tarihinden sonra yeniden başlanacak

D.P. Çukurbağ Ocak Kongresi bugün bir ara tatil yapıyor. Yarın ve yarınsonra partinin kongreleri yeniden başlanacak.

Zeytinyağı sıkıntısı giderildi

Piyasaya bol zeytinyağı geldi ve satışta arz edildi

Ürün arzının artmasıyla piyasa bol zeytinyağı ile doldu. Satışta arz edildi.

Körfez Halkı memnun

Vapurlar ilave seferlere başladı

Çukurbağ'da yeni vapurların başlanması halkın memnurluğuna sebep oldu. İlave seferlere başlandı.

Hikmet Özbek Trabzona tayin edildi

Yeni vazifesine girmeyen Özbek tayin edildi.

D.P. Meclis Grubu bugün toplanıyor

Grupun B.M. Meclisini toplantıya çağıracağı sanılıyor

D.P. Meclis Grubu bugün toplantı yapacak. Grupun B.M. Meclisini toplantıya çağıracağı sanılıyor.

CHP Genel Sekreteri

Kasım Gülek bugün Karamürşede bekleniyor

CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek bugün D.P. Meclis Grubu toplantısına katılacak. Genel Sekreter Kasım Gülek bugün Karamürşede bekleniyor.

D.P. Çukurbağ Ocak kongresinde

Şehir stadına alâka gösterilmesi istendi

Ömer Cebeci yeni stadın planlarının Nafia Vekaletinde tasdikte olduğunu beklenildiğini bildirdi

D.P. Çukurbağ Ocak Kongresinde şehir stadının inşaatına başlanmasını istendi.

3.2.2. Barış Işık: 01 Mayıs 1979 tarihli 1218. sayı

Barış, Günlük Bağımsız Siyasi Gazete, olarak kendini tanımlayan gazetenin, halka seslenişi ise 'Kocaelilerin Gazetesi' şeklindedir. Gazetenin ilk sayısı 3 Ekim 1978 yılında yayınlanmıştır. Daha sonra Işık Gazetesi ile birleşerek Barış Işık ismini almıştır. İlk yayımlandığı zamanlarda 57x82cm boyutlarında 8 sayfa 7 sütun şeklindedir. Elimizdeki sayılarda ise bu boyutlar bugünkü anlamda çarşaf boy gazete ebatlarındadır ve 8 sütun üzerinden çalışılmaktadır. Ayrıca 4 sayfa olarak yayınlanırken, 250 kuruşa da satıldığını görmekteyiz.

Gazetenin o yıllarda yayınlanan Hürriyet Gazetesi'ne benzeyen bir mizanpaj anlayışına yakın bir tarzda hazırlandığı ileri sürülebilir. Elimizdeki sayı incelendiğinde gazetenin birinci sayfasında 19 Mayıs Gençlik Bayramı'na ilişkin bir haber manşet olarak verilirken, sadece bu haberde bayrama ilişkin yapılan provalardan fotoğraf kullanıldığı tespit edilmiştir. Gazetenin yine ilk sayfasında siyasi gündemi oluşturan haberlerin ağırlıkta olduğu, bunların birinci sayfada başlayıp tamamlandığı, iç sayfalarda ise başka haberlere yer verildiği dikkati çekmektedir. Öte yandan o döneme ilişkin edindiğimiz bir başka gerçeklik ise söz konusu yıllarda Kocaeli'de 4.5 milyon kilogram tütün üreten 13 bin civarında tütün üreticisinin varlığıdır.

Cumhuriyet Halk Partisi(CHP) yanlısı bir çizgide yayın yapan gazetede, partinin il başkanı Necdet Balcı'nın o dönemin gündemine ilişkin açıklamalarını görmek mümkün olmaktadır. Bazı zamanlar 8 sayfa yayınlanan gazetenin son sayfasını spor haberlerine ayırdığını, diğer sayfalarından ise kentin önemli sorunlarıyla yakından ilgilenen haberleri işlediği görülmektedir. Gazetenin abone tarifesi ise şu şekildedir: 6 aylık 450 TL, 1 yıllık ise 900 TL'dir.

3.2.3. Bizim Şehir:

En eski sayısı 1952 yılına ait olan Bizim Şehir Gazetesi'nin, 'Günlük Siyasi Müstakil Gazete' olduğu belirtilmektedir. Sami Aşkın, Metin Yüce, Feridun Özbay tarafından yayınlanan gazetenin sorumlu yazı işleri müdürlüğünü ise Saim Aşkın'ın yaptığı görülmektedir. Gazetenin Bazen Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) bazen de Demokrat Parti(DP) yanlısı olduğu anlaşılmaktadır. Yukarıdaki nüsha 1960 askeri darbesi sonrası yayınlanan bir sayıdır. 11 Ekim 1952 yılındaki en eski sayılarından birine bakıldığında ise gazetenin fiyatının 5 kuruş, 40x57 cm ölçülerinde 4 sayfa ve 5 sütun üzerinde yayımlandığı görülmektedir.⁸⁸ Gazetenin, zaman içinde çeşitli sayfalarda ve boyutlarda yayımlandığı da edinilen bilgiler arasındadır.

⁸⁸ Şimşek, a.g.e., s.90.

7 Haziran 1956 tarihli 6.sayı

3.2.4. Demiryol: 7 Haziran 1956 tarihli 6.sayı

'Siyasi, İçtimai ve Mesleki Gazete' şeklinde yayınlanan gazetenin müessisi (kurucusu) Faik Gökay'dır. Gazete ayda bir yayınlanmıştır ve İstanbul'daki Nurgök Matbaasında basılmıştır. 25 Kuruştan satılan gazetenin Türk Demiryolcular Derneği'nin yayın organı şeklinde faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Gazetenin imtiyaz sahipliğini M. Dağlar Gökay, Yazı İşleri Müdürlüğünü ise Rasih Dağlar üstlenmiştir. Gazete tabloid boyda yayınlanmıştır. Daha çok demiryolu işçileri ve çalışanlarının sorunlarına ilgi gösteren gazetede Türkiye'nin birçok bölgesine tayini çıkan TCDD (Türkiye Cumhuriyet Devlet Demir Yolları İşletmesi) memurlarının atama haberlerine yer verdiği anlaşılmaktadır. Bir çeşit kurum içi yayın olma özelliğine sahip gazetenin 6 sütun üzerinde çalışıldığı ve fotoğraflı haber anlayışına geçtiği edilen bilgiler arasındadır.

30 Mart 1982 tarihli 6255.sayı

3.2.5. Doğuş: 30 Mart 1982 tarihli 6255.sayı

'Günlük Siyasi Gazete' olarak yayınlanan gazetenin ilk sayısı 40 cm ölçüsündedir ve 2 Mayıs 1961 tarihinde Birsen Özkaya tarafından çıkarılmaya başlanmıştır. Basın İlan Kurumu'na yerel gazetelere entertip kullanma zorunluluğunun getirilmesinin ardından, ilçelere kayarak merkez dışında yayın hayatını sürdürmek zorunda kalan Doğuş Gazetesi, kendine üs olarak Gölcük'ü seçmiştir. Gazetenin ilk yayınlandığı dönemde fiyatının 15 Kuruş olduğu bilinmektedir. Fakat elimizdeki sayı yaklaşık 20 yıl sonrasına aittir. Burada gazetenin fiyatı 8 liradır ve büyük boy yayınlanan gazete 8 sütun çalışılmıştır. Gazete 1993 yılına kadar yayın hayatını sürdürmüştür. Gazetenin daha çok yazı ağırlıklı olduğu ve sayfasının zaman zaman değiştiği, araştırmamızda ulaştığımız sonuçlardan biridir. Gazetenin haberleri incelendiğinde neredeyse tamamı İzmit ve çevresine ilişkindir.

4 Haziran 1997 tarihli sayı

3.2.6. Kocaeli Halk Forum: 4 Haziran 1997 tarihli sayı

Gazete 1997 yılında yayınlanmaya başlamıştır. Çarşaf boy siyah-beyaz yayınlanan gazete çoğunlukla köşe yazısı ve haber ağırlıklıdır. 'Kocaeli'ye Özgü, Haftalık Siyasi Aktüel Gazete' tanıtımıyla yayınlanan gazete 8 sütun üzerinden çalışılmıştır. Liberal Demokrat Parti'ye (LDP) yakın çevreler tarafından yayınlanan gazetenin ömrü uzun sürmemiş bir yıl sonra yayım hayatına son vermiştir. 'Dünya, Ülke, Kent ve Çevre Üzerine Düşünenlerin Gazetesi' sloganını logosunun hemen altına yerleştiren gazetenin logosu da dikkat çekicidir. Batıda yayınlanan gazetelerin logosuna benzeyen gazetenin editörlüğünü Hakan Yağcıoğlu yapmıştır.

31 Ekim 1975 tarihli 10188.sayı

3.2.7. Hürsöz: 31 Ekim 1975 tarihli 10 188.sayı

Günlük Siyasi Müstakil Gazete olarak kendini tanımlayan Hürsöz'ün kurucusu Selahaddin Telser'dir. Tipo baskı olan gazete siyah-beyaz olarak yayınlanmıştır. Gazetenin yayın hayatına başladığı tarih olarak 31 Aralık 1947 verilmektedir. Söz konusu Yalın dönemlerde haftalık olarak yayınlanan Hürsöz bir süre sonra günlük olarak çıkmaya başlamıştır. Gazetenin 4279'uncu sayısına bakıldığında ölçülerinin 57x82 cm, 4 sayfa ve 7 sütun yayınlandığı tespit edilmiştir. Kendi matbaasında basılan gazetenin muhabir ve yazarları ise şu şekildedir: Ahmet Sonat, Mustafa İğneci, Naciye Telser, Kamil Edin, Yaşar Başar. Gazete aynı zamanda Ankara'dan da haber verdiği için bu büronun başında Gülseren Fidan bulunmaktadır. Gazetenin basıldığı matbaada aynı zamanda kartvizit, afiş, müstahsil makbuzları, perakende satış fişleri gibi piyasaya da çeşitli işlerin yapıldığı anlaşılmaktadır. Gazetenin daha çok Cumhuriyet rejiminin savunucusu olduğu, o dönemdeki manşete taşıdığı haberden anlaşılmaktadır. Yukarıdaki sayıda Cumhuriyet Bayramı kutlamalarına atıfta bulunularak, camilerin bu kutlamalar eşlik etmediği konusu işlenerek bazı noktalara dikkat çekmektedir.

31 Ekim 1975 tarihli 1224. sayı

3.2.8. Işık: 31 Ekim 1975 tarihli 1224. sayı

İlk sayısı 29 Ekim 1972 yılında Sesim şirketi tarafından yayınlanan gazetenin kurucuları Şefik Güler, İbrahim Küçükörs, Turgut Kayı, Dündar Çiğit ve Dr. Rıdvan Atay'dır. Gazete, 29 Ekim 1978 yılında Barış Gazetesi'ne devredilmiştir. Işık'ın logosu beyaz zemin üzerine çerçeve içinde kapital harflerle kırmızı olarak yazılmıştır. 8 sütun olarak çalışılan gazetede tipo baskıdır ve fotoğraf fazla kullanılmamaktadır. Günlük yayınlanan gazetenin daha çok kentteki gelişmelere yer verdiği saptananın Işık'ın 6 yıl kesintisiz olarak yayın hayatını sürdürdüğü belirtilmektedir.

13 Haziran 1977 tarihli 4020.sayı

3.2.9. Karamürsel Ekspres: 13 Haziran 1977 tarihli 4020.sayı

‘Günlük, Siyasi, Müstakil Memleket Gazetesi’ tanımıyla yayınlanan gazetenin pazar günleri dışında her gün okurlarıyla bulunduğu belirtilmektedir. Ferhan Kalyon’un sahibi olduğu gazetenin Karamürsel’de çıkarıldığını öğrenmekteyiz. 30 Kuruşa satılan ‘Karamürsel Ekspres’in logosu sayfanın en üst orta kısmında yer almaktadır. ‘Karamürsel’ yazısı kırmızı içinde bir meşale, ‘Ekspres’ yazısı ise onun altında siyah renktedir. Gazete tipo baskıyla siyah-beyaz basılmıştır. Gazetenin ilk sayısı 1 Haziran 1964 yılında yayınlanmıştır. Kalyon matbaasında basılan gazetenin 40x56 boyutlarında iki sayfa, 2.sayıdan 182’ye kadar olanlar ise tek yaprak 5 sütun olarak hazırlanmıştır. Yıllık abone bedeli 25, altı aylık 15, üç aylığı ise 10 liradır. Gazetenin 1991 yılına olan sayıları düzgün olarak muhafaza edilmiştir. Gazetenin doğum, nişan, evlenme ilanları 10, zayi ilanlarının ise 7,5 lira olduğu tespit edilirken, ilanlardan hiçbir suretle sorumlu olunmadığı ifade edilmektedir. Gazeteye gönderilen yazı ya da fotoğrafların basılsın ya da basılmasın kesinlikle geri verilmeyeceği beyan edilmektedir. Gazetenin yukarıdaki sayısında 1977 yılında yapılan seçimlerde kentten milletvekili seçilen parlamenterlere ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

10 Mart 1976 tarihli 365.sayı

3.2.10. Kocaeli: 10 Mart 1976 tarihli 365.sayı

Kendini ‘Günlük Bağımsız Siyasi Gazete’ olarak tarif eden gazete 8 sayfa üç renk olarak yayınlanmıştır. Gazetenin fiyatı 100 Kuruştur. 15 Haziran 1975 yılında yayınlanmaya başlayan gazete bugünkü Kırmızı Kocaeli’nin ilk halidir denilebilir. Gazetenin logosu lacivert zemin üzerine sarı renklidir ve kapital harflerle yazılmıştır. Ofset baskı tekniğiyle kentte yayınlanan ilk gazete olma özelliğine de sahip olan Kocaeli Gazetesi yayınlandığı tarihler göz önünde bulundurulduğunda kaliteli bir baskı gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Geçmişte söz konusu gazetenin yönetiminde olup ayrılan Cevat Çetin, Nazif Çanakçılı, Hazım Özbay, İsmet ve Nahit Çiğit kardeşler, 1991 yılında Tanzer Ünal’dan ayrılarak Özgür Kocaeli Gazetesi’ni kurmuşlardır. Bu ayrışmadan sonra bu günkü Özgür ve Kırmızı Kocaeli gazeteleri ortaya çıkmıştır. Geçmişte Kocaeli isminde birden fazla gazete yayınlandığı için, eldeki verilerden hareketle değerlendirme yapmak gerekmektedir. 1963 yılında yayınlanan bir başka Kocaeli gazetesi daha vardır: Bu gazeteyi gördüğünü söyleyen Sedat Şimşek, “Gördüğümüz 4.sayı 12 Haziran 1963 tarihli, ‘müstakil siyasi gazete’ tanımıyla günlük ve 47cm ölçüsünde”⁸⁹ demektedir.

⁸⁹ Şimşek, a.g.e, s.108.

27 Haziran 1938 tarihli 7.sayı

3.2.11. Körfez: 27 Haziran 1938 tarihli 7.sayı

1938 yılında yayın hayatına başlayan gazetenin 4 sayfa olduğu anlaşılmaktadır. Kapital harflerle yazılan logosunun yanında gazetenin basıldığı ve idare edildiği yere ilişkin kısa bilgiler verilmiştir. İzmit Adliye karşısındaki hususi (özel) bir daireden yönetilen gazetenin imtiyaz sahibi Sedat Pek'tir. Gazetenin nüshası 3 Kuruşta satılmaktadır ve haftalık bir yayın periyoduna sahiptir. Pazartesi günleri çıktığı belirtilen Körfez'in 'Cumhuriyetçi ve Halkçı' olduğu vurgulanmaktadır. Gazetenin sahibi Pek'in, CHP'de 7. ve 8. dönem Kocaeli milletvekili olarak görev yaptığı bilinmektedir. Gazetenin Kocaeli Dokümantasyon Merkezi'nden (KDM) edindiğimiz yukarıdaki sayınının 76x54 ebatlarında olduğu görülmektedir. Gazetenin siyah-beyaz olduğu ve 8 sütun üzerinden çalışıldığı ve İzmit'te entertiple basılan ilk gazete olduğu edinilen bilgiler arasındır.⁹⁰ Gazete önceleri İstanbul'da daha sonra İzmit'te basılmaya başlanmış fakat 39 sayı yayımlandıktan sonra basımını durdurmuştur. Gazetenin aboneliği yıllık 160, alt aylığı ise 80 kuruştur. Gazetenin yukarıdaki sayısına bakıldığında siyasi konuları incelediği, genel anlamda ülke ve dünya sorunlarına ağırlık verdiği anlaşılmaktadır.

⁹⁰ Kocaeli Valiliği 1973 Kocaeli İl Yıllığı, s. 139

RESMİ KOCAELİ

YERİSİ TARİHİ
1918

Faydalı yazılara sayfelerimiz açıktır.

Yazı ve İlanat için Matbaa müdürlüğüne müracaat olunur.

ABUNE: Senelik [110] Altı aylık [60] kuruş.

İDAREYİ ANESİ: İsmiyle hükümet konağındadır.

NÜSHASI 100 PARADIR

SAYI: 521

Perşembe günleri çıkar

YIL: 12

Tedariki vesaiti nakliye komisyonlarının sureti teşekkülü hakkındaki 703 numaralı kanunun muaddil Kanun

Kanun No: 1506

Madde 1 — Tedariki vesaiti nakliye komisyonları kazalarda kaymakamlar ve vilâyet merkezlerinde valinin riyasetinde olmak üzere mahallî en büyük maliye ve ziraat memurları ile askerlik şube reisi ve şube olmiyan yerlerde şubeden bir zabıt ve bir baytardan ve belediye meclisi ile ve ziraat, ticaret odalarından seçilecek birer (ziraat ve ticaret odaları bulunmayan yerlerde belediye heyetinin halktan inthap edeceği iki) Azadan mürekkeptir.

Askerlik şube ve mülhaki bulunmayan kazalarda şube zabiti yerine mahallî jandarma zabıtlarından birisi bulundurulur. Her komisyona ciheti askeriden daimî bir kâtip ve ya efrattan bir yazıcı memur edilir. Motörlü vesaiti çok olan yerlerdeki komisyonlara askeri ve bulunmadığı takdirde sivil bir makine mütehasısı ilâve edilir.

Madde 2 — Vali komisyonda bulunmadığı takdirde yerine azazadan birinci reis inthap ve tayin eder.

Kaza kaymakamı hazır bulunmadığı surette komisyona şube reisi riyaset eder.

Madde 3 — Tedariki vesaiti nakliye komisyonları senede birdafa cıradın son yoklamaları zamanında merkeze gelen mahallerle ve köyler ihtiyar heyetlerini komisyona davet ederek vesaiti nakliye kayıt delterlerini tanzim ederler.

Köyleri çok ve birer birer dolaşması mümkün olmiyan kazaları merkez komisyonu icabına göre bir ve ya müteaddit mntikalara ayrılarak (mntika merkezine) en uzak köy ile mntika merkezi arasındaki mesafe 4 saat te-cavüz edemez) lâakal üç senede bir defa ve milli müdafaa vekâletince tasnip edilecek zamanlara vesaiti nakliyeyi aşağıdaki heyetler marifetile tetkik ve tasnif ettirir

A — Şube reisi veya şubeden bir zabıt,

B — Bir baytar.

C — Alâkanar köy veya mahallelerin muhtarı.

D — İcap ederse bir makina mütehasısı

Madde 4 — Tedariki vesaiti nakliye komisyonlarına o mahalde bulunan askeri baytar memur edilir. Askeri baytar bulunmadığı takdirde mevcut ise hükümet, belediye veya idarei hususiyeye baytarları istihdam olunur. Bunlarda bulunmadığı takdirde yalnız tahrir zamanlarına münhasır olmak üzere hariçten bir baytar alınır. Hariçten alınacak bu baytarla sivil motörlü vesaiti nakliye mütehasıslarına ifayı vazife ettikleri müddetçe milli müdafaa vekâleti bütçesinden vekâletçe tespit edilecek miktarda ücret verilir.

Madde 5 — Tedariki vesaiti nakliye komisyonlarına müktazi evrakı usulü millî müdafaa vekâletinde aynen gönderilir ve ayrıca mezkûr vekâlet bütçesinden münasip miktar kırtasiye tahsisati verilir.

Madde 6 — Tahrir heyetlerine memur zavata harcirah kararnameyi mucibince milli müdafaa vekâleti bütçesinden harcirah verilir.

Madde 7 — Tedariki vesaiti nakliye komisyonlarının sureti teşekkül ve vazaihi hakkındaki 703 numaralı ve 31 Kanunvevel 1341 tarihli kanun ile 28 Ağustos 1305 tarihli tedariki vesaiti nakliye kanunnamesinin 26

Zürraımızın Nazarı dilekatına

Vilâyet İdâliğinde tevzi edilecek olan Asma' dut fidanları hakkındaki bu talimatnameyi evvelce nesretmiştik. Fakat bunun lâyıkile işidilmediğini öğrendik. Zürraımızın menfaatını düşünerek mezkûr talimatınmenin bir suretini yeniden nesrediyoruz.

Madde 1 — Fidanlıklarda yetiştirilen hernevi fidan ve ağı kalemleri geraiti atıye dairesinde parasız dağıtılır.

2 — Kökleştirilmeyen Amerika asma çeliklerinin tevzii memnudur.

3 — Fidanlıktan fidan veya ağı kalemi istiyecek olan her hangi bir kimse evvel emirde arazisini icabatı fenniye dairesinde ve nihayet Mart ortasına kadar işleyüp hazırlamağa mecburdur.

4 — Arazisini ihzar eden kimselerin merkezi vilâyette fidanlık fen memuruna ve kazalarda ziraat memurlarına müracaatla hazırladığı yerleri gösterip matluba muvaffak olduğuna ve dikilecek fidanın çims ve neville arazisinin kuvei inbatıye ve teşekkülâtı tûrabiyesine göre hakiki ihtiyac miktarına dair bir rapor almağa ve tahakkuk eden ihtiyacı raporla beraber nihayet Mart ortasına kadar ziraat dairelerindeki defteri mahsusuna kayıt ettirmeleri lâzımdır mahalline azimet edecek ziraat memurunun yal-

mer maddesile 22 Nisan 1341 tarihli muaddil 18 inci maddeyi mülğadır.

Madde 8 — İşbu kanunun ahkâmı 1 Haziran 1929 tarihinden itibaren muteberdir.

Madde — İşbu kanunun icrasına Milli müdafaa, Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

3.2.12. Resmi Kocaeli: 1930 tarihli 521.sayı

Söz konusu gazete elimize geçen en eski gazetelerden biridir. Gazetenin 1930 tarihli 521.sayısında 1918 yılında tesis (kuruluş) edildiği belirtilmektedir. İzmit Hükümet Konağı'ndan idare edildiği belirtilen gazetenin o dönem 100 paraya satıldığı duyurulmaktadır. Gazete tamamıyla çıkarılan kanunlarla ilgili bilgileri içermektedir. Bazı araştırmacılar gazetenin Harf Devrimi sonrası yayınlandığını ileri sürmektedirler. Haftalık olarak yayınlanan gazetenin Perşembe günleri okurlarının huzuruna çıktığı anlaşılmaktadır. Gazetenin elimizdeki nüshasında 55x79cm ebatlarında bir sayfa boyutuna sahip olduğu görülmektedir. 4 sayfa ve üç sütun olarak yayınlanan gazetede fotoğraf yer almamaktadır. Faydalı yazılara sayfalarının açık olduğu duyurusunda bulunan gazetenin, sadece adının resmi olduğu anlaşılmaktadır. Bugünkü anlamda bir resmi gazete hüviyetinde değildir. Gazete aynı zamanda kamu kurumlarının ilanlarının yanı sıra özel ilanlarla da yayınlamaktadır.

Elimizdeki sayıya bakıldığında gazetede; İl Genel Meclisi Kararları, resmi ilanlar, dünyadan haberler ve Cumhuriyet Yasalarına ilişkin duyurular yer almaktadır. Gazete o tarihlerde yayınlanan diğer yayın organları gibi siyah-beyazdır ve fotoğraf kullanımı söz konusu değildir.

Resmi Kocaeli Gazetesi'nin abonelik fiyatları sayfanın başında logonun hemen yanında yer almaktadır. Buna göre bir yıllığı 110 kuruş, 6 aylığı ise 60 kuruştur. Gazetenin dili Osmanlıca ifadelerle doludur bu yüzden günümüzde anlaşılması epey zordur.

BÜYÜK
Hükümet Otokolü
rahatsızlığı anıyorsunuz.
(Yazın 2. sayısında)

SEKA POSTASI

15 GÜNDE BİR ÇIKAR, İŞLETME GAZETESİ 15 Temmuz 1971 Pazartesi - Sayı 1 Kr

Seyim Sanayi ve Ticaret Bakanı Ayhan Çilingiroğlu, Kâğıt Sanayiine

yeniden
2,5 milyar
liralık
yatırım
yapılacağını
söyledi

Seyim Sanayi ve Ticaret Bakanı Ayhan Çilingiroğlu, Kararlar Seyim Fuarının açılış töreninde Seyim Tâli, Doğanlı Seyim, Fuar Tâli-leri ve Genel Müdürlükte Akın Güneş ile birlikte.

Genel Müdürlükte Çilingiroğlu, bir yıl önceki başarılarını kutlayan Seyim çalışanlarıyla birlikte.

Seyim Sanayi ve Ticaret Bakanımız Ayhan Çilingiroğlu, 3. Plan döneminde kamu sektörünün Kâğıt Sanayiine 2 milyar

liralık yatırımını ve kamu sektörünün Kâğıt Sanayiine 2 milyar

liralık yatırımını ve kamu sektörünün Kâğıt Sanayiine 2 milyar

Tercüman Gazetesi Sahibi Sayın Kemal Ilıcak'ın Genel Müdürlüğümüze mektubu
"AKSU Tesisimizin Kâğıdı her yönü ile mükemmel."

İkramiye alan
İşçilerimiz
Altın SEKA
Madalyalarını
14 Ağustosta

PAZARTESİ
15 Şubat 1965

Yıl : 9 Sayı : 200
Fiyat : 1 Kurus

SEKA POSTASI

15 GÜNDE BİR ÇIKAR

İŞLETME GAZETESİ

Sahibi: TÜRKİYE SEĞİRCİ VE KÂĞIT FABRİKALARI İŞLETMENİ GENEL MÜD. Yürütme Kurulu: İsmail Hakkı Nihal Özdalga İdari ve Basın Sorumlusu: İsmail Hakkı Nihal Özdalga

Çaycuma Tesislerimiz yapıldıca bu şekli alacak

CEMAL KÖSTEM
Türkiye Kemalistler Derneği Teşkilatı Şeref Üyeliğine Seçildi
Türkiye Kemalistler Derneği Teşkilatı, Genel Müdürlüğümüze Köstem'i, teşkilatın şeref üyeliğine seçmiş ve şeref üyeliği plakasını kendisine sade bir törenle vermiştir.

Yeni Tesislerimizin Temel Atma Töreni 21 Şubat Pazar günü yapılıyor

Törende Devlet büyükleri ile senatör, milletvekilleri, basın temsilcileri ve diğer davetliler de bulunacak

15 Şubat 1965 tarihli 200.sayı(2) ve 15 Temmuz 1971 sayılı 354.sayı(1)

3.2.13. Seka Postası: 200 ve 354.sayılar

İlk sayısı 1956 yılında çıkan ‘Siyasetten bahsetmez, meslek ve işletme’ gazetesi Seka Postası, Naci Girginsoy’un yayın müdürlüğünü yaptığı, Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün yayın organı olarak tarihteki yerini almıştır. 41x57,5 cm ebatlarında 4 ve bazen 6 sayfa, 5 sütun üzerinde yayınlanan gazetenin mesul (sorumlu) müdürlüğünü Nihat Önür üstlenmiştir.

Fiyatı 1 kuruş olan gazete 15 günde yayınlanan bir periyoda sahiptir. Gazetenin, işletme gazetesi olma özelliğinden olsa gerek 1965 yılındaki 200.sayısındaki fiyatı da, 1971 yılındaki fiyatı da 1 kuruştur. 1980 yılında askeri rejimin yönetime devralmasıyla yayın hayatına bir süre ara veren gazete, 1981 yeniden yayınlanmaya başlamış fakat Naci Girginsoy’un vefatından sonra tamamen kapanmıştır. Gazetenin 7 bin civarında baskı yaptığı belirtilmektedir. Kendi sektörüyle ilgili haberlerin yanı sıra şehir hayatına, kültür-sanat konularına da eğildiği incelemelerden anlaşılmaktadır.

Siyah-beyaz yayınlanan gazetenin dönemine göre iyi bir baskı kalitesi yakaladığı belirtilebilir. Logosu kapital harflerle kırmızı renktedir. 354.sayıda logonun üst kısmına bobin resmi yerleştirilmiştir. Böylece gazetenin mesleki içerikli olduğuna vurgu yapılmak istendiği sanılmaktadır.

Mizanpajı incelediğimizde her iki nüshada da fotoğraf kullanımına önem verildiği, haberlerin birinci sayfada önemli kısımlarının duyurusunun yapıldığı görülmektedir. Haberlerin flaş kısımları öne çıkarılarak spotlar kullanılan gazetede, fotoğraf baskılarının da kaliteli olduğu göze çarpmaktadır.

1965 yılında yayınlanan gazetenin söz konusu nüshasında daha çok bir okul gazetesi hüviyeti mevcutken, aradan geçen 6 yıl içinde gazetenin şeklinin ve yayın anlayışının, biçimsel olarak büyük bir değişiklik yaşadığı gözlemlenmektedir.

SESİM

RESİMİN ANTIKALİTE DERGİSİ

20 Sayı / 199
1991-1992 / Sayı 12
Fiyat: 12 TL

Güçlü birlekle dolu ilk yarı yıl...

BİRİNCİ CİLT TAMAMLANDI!...

3.2.14. Sesim:(Dergi)

Yukarıda geçmiş yıllara ilişkin verilen gazete örneklerinin yanı sıra gazete formatında dergilerin de kent basın hayatında yer aldığını söylemeliyiz. Bunlardan en önemlisi ‘Sesim’ dergisidir. Daha çok gazete havasındaki dergiye ilişkin biraz bilgi verme zorunluluğu hissedilmiştir.

5 Eylül 1968 yılında yayınlanmaya başlamıştır. ‘Bağımsız Aktüalite Dergisi’ tanımıyla çıkan derginin sahipliğini Dünder Çiğit ve Şefik Güler yapmıştır. 36 sayfa olarak 19,5x26 ölçülerinde 3 sütun çalışılan derginin bir süre aylık olarak yayımlandıktan sonra 1976 yılında yayın hayatına son verdiği öğrenilmiştir.

Derginin fotoğraf editörlüğünü Cemal Turgay, Halit Atmaca, Arif Sinopluoğlu, Özkan Ağar ve Eyüp Esen yapmıştır. Bu isimler bu günde çeşitli gazetelerde çalışmaktadır. Bazıları ise fotoğrafçılık işlerini ticari olarak sürdürmektedir.

Dergi söz konusu yıllarda 150 Kuruşa satılmaktadır. Abone şartları ise bir yıllık; 24 sayı 30 TL’dir. İlan fiyatları uygulamasında arka kapak:1000 TL, kapak içleri 700 TL, iç sayfalarda kapak içi sütun santiminin ise 10 TL olduğu belirtilmektedir.

Derginin elimizdeki sayısına bakıldığında ilk sayfada künye verilmekte, ayrıca ‘Dergiden Okura’ başlıklı editör yazısı yer almaktadır.2, 3 ve 4. Sayfalarda ise yurtta olup bitenler, 5. Sayfada ise ‘Dünden Bugüne ‘ başlıklı bir yazı bulunmaktadır. Naci Girginsoy’un 6 ve 7.sayfalarda ‘Eskihisar’dan Sevgilerle’ başlıklı yazısı, 8.sayfada ise ‘Kısa Kısa’ haberlere yer verilmiştir.

Sanat, politika ve foto-haber tarzı haberlere yer verilen derginin son sayfaları Kocaeli genelindeki spor olaylarındaki gelişmelere ayrılmıştır. Dergi siyah-beyazdır. Fakat kapak tasarımında kırmızı renk kullanılmıştır. İdare edildiği yer ise İstiklal Caddesi Halıcılar Sokak No:7-B İzmit’tir.

kuruştan satılan gazetenin yıllık abone fiyatları ise 60, 6 aylık 30 ve 3 aylık 15 TL'dir. Resmi ilanlarının tek sütununu 10 liradan satan gazete, mahkeme ve icra ilanlarının tek sütununu ise 4 lira olduğunu belirtmektedir. Gazetenin haber ilan ağırlıklı bir yayın politikası izlediğini yukarıdaki sayısında yerel seçimlerdeki belediye başkanlığı yarışını manşete taşıdığını görmekteyiz. Erol Köse'nin İzmit Belediye Başkanlığına yüksek bir oy alarak seçildiğini ifade eden gazetede çok fazla fotoğraf kullanılmadığını, birinci sayfa haberlerinin devamının iç sayfalara aktarıldığını şahit olunmaktadır. Gazetede, röportaj (söyleşi), dizi yazılarının yer aldığı saptanırken, son sayfanın (6.sayfa) spor haberlerine ayrıldığı anlaşılmaktadır. Türkyolu BizimŞehir Gazetesi'nin künyesindeki 'Bu gazete basın ahlak yasasına uymayı taahhüt eder' ibaresini kullanması da dikkat çekici bir başka unsurdur. Gazetenin zaman içinde birçok yayın yönetmeni değiştirdiği edinilen bilgiler arasındadır. Yine zamanla gerek satış fiyatında, gerekse ilan ve reklam fiyatlarında önemli artışların olduğu ortaya çıkmaktadır. Örneğin 1971 yılındaki gazetenin fiyatının 25 Kuruş olduğu, yıllık abone fiyatının ise 150 TL'ye çıktığı görülmektedir. Gazetenin dizgi ve baskı işleri Türkyolu Bizim Şehir Kollektif Şirketi'nde yapıldığı, İstiklal Caddesi Feridun Özbay Sokak No:1-1/A'dan yönetildiği ifade edilmektedir. Gazetede Tacettin Değir, Cemal Turgay, Ferihan Erbaş, M.Sabri Yalım, Şükrü Yüksel, Fethiye Müftügil, Hülya Kezer; Haluk Koyuncu, Necmettin Girit, Tahsin Bilengilin ve Altan Süral'ın yazıları, şiirleri ve hikâyelerde imzaları bulunmaktadır. Gazetenin küçük ilanlar olarak Kocaeli'de bir ilki gerçekleştirdiği de edinilen bilgiler arasındadır. Gazetenin baskı tekniğindeki teknolojik gelişme sayfa düzenine de yansımıştır. Logosu en üst orta kısımda yer alan gazetenin, solunda kendini ifade eden niteliğiyle ilgili 'Gündelik Siyasi Gazete' ibaresi, sağında ise fiyatı, kaçınıcı sayı olduğu ve günün tarihi yer almaktadır. Haber işlenişi ise; ana başlık, alt başlık ve haberin önemli kısmını ifade eden spot verilmiştir. Haberın ayrıntılarına ilişkin uzun bir giriş yapılarak, diğer kısımları devam sayfasına aktarılmıştır.

3.2.16. Türk Yolu: 27 Ağustos 1934 tarihli 300.sayı

13 Eylül 1924 tarihinde kurulan gazete, yerel bir gazete olmaktan daha çok ulusal bir yayın çizgisindedir. Gazetenin elimizdeki sayısına bakıldığında fiyatının 5 Kuruş olduğu ve 9 yıldan beri yayında olduğu anlaşılmaktadır. 4 sayfa, 5 sütun üzerinden ve 28,5x56 cm ölçülerinde çalışıldığı görülen gazetenin, dönemin önemli olaylarını halka duyurmayı hedeflediği söylenebilir. Gazetenin hangi tarihte kurulduğuna ilişkin çeşitli ihtilaflar (anlaşmazlık) bulunmaktadır. KİY' in verilerine göre gazete, 1921 yılında Tevfik Noyan, Eczacı Behçet Diker, Mustafa Hulusi, Ali Rasih, Sıtkı Özer ve Rifat Yüce'nin kurdukları şirket tarafından yayınlanmaktadır. ⁹³ Haftada iki kez çıkan gazete, şirket 1923 yılında faaliyete son verince elle yapılarak 1925 yılında yayınlanmaya devam etmiştir. Rifat Yüce'nin sahipliğinde, parti (CHP) yayın organı olarak hayatını sürdüren gazete 1943 yılında günlük olmuştur. 1965 yılında ise yukarıda sözünü ettiğimiz 'entertip' kullanma zorunluluğu yüzünden 'BizimŞehir' gazetesiyile birleşerek, 'Türk Yolu BizimŞehir' ismini almıştır. Gazetenin en eski sayısının Milli Kütüphane'de (MK) bulunduğunu belirten araştırmacı Sedat Şimşek, "Gazetenin 1962 SC 278 fiş numarası ile kayıtlı en eski sayısı MK' dedir. Bu sayı 24.sayı olup 23 Şubat 1926 tarihlidir. Durum böyle olunca haftalık olarak yayınlanan gazetenin kuruluş tarihi 9 Eylül 1925 olduğu anlaşılmaktadır" demektedir.⁹⁴ Özellikle Cumhuriyet Devrimleri'nden olan Türk Dil Kurultayı'na ilişkin gelişmeleri sütunlarına taşıyan gazetenin, dış haberleri de işlediği anlaşılmaktadır. Bu konuda, haftalık olarak uluslar arası gelişmeler irdelenmektedir. Örneğin, 2. Dünya Savaşı'nın patlak verme olasılığı okurlara duyurulurken, Yunanistan'da gerçekleştirilen ziraat kongresine ilişkin ayrıntılar işlenmektedir. Ekonomik kalkınmanın devlet eliyle gerçekleştirildiğine ilişkin bir haberi okurlarına aktaran gazete, aynı zamanda İzmit'te tesis (kurulacak) edilecek kağıt fabrikası konusundaki gelişmeleri de duyurmaktadır. Haberlerinde mahreç de kullanan Türk Yolu'nun, özellikle dönemin tek haber ajansı olan Anadolu Ajansı'ndan yararlandığı anlaşılmaktadır. Gazetenin eski sayılarında 'Cumhuriyetçi Türkçü Halk Gazetesi' ibaresinin bulunduğu aktarılmaktadır. ⁹⁵

⁹¹ 1973 İl Yıllığı, a.g.e., s.139.

⁹² Sedat Şimşek, "Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basın Tarihi 1848-2001", Kabul Edilmiş Yüksek lisans Tezi, İstanbul 2001, s.77.

⁹³ Şimşek, a.g.e., ss.78-79.

Gazetenin elimizdeki sayısında ise ‘Türkyolu: Cumhuriyetçi, inkılapçı, siyasi, iktisadi, edebi, haftalık Türk gazetesi’ ifadesi bulunmaktadır. Neşir (basılan) edilmeyen evrakın iade edilmeyeceği duyurulan gazetenin, Kocaeli Vilayeti matbaasında basıldığı edinilen bilgiler arasındadır.

05 Ocak 1959 sayılı 107.sayı

3.2.17. Yaman: 05 Ocak 1959 sayılı 107.sayı

Yaman, 'Günlük müstakil gazete' olarak yayım hayatına 8 Eylül 1958 yılında başlamıştır ve başyazarı aynı zamanda sahibi olan M.İhsan Yazman'dır. Gazetenin ilk sayılarının Yaman İzmit şeklinde yayımlandığı ve 1953 yılında çıktığı da edinilen bilgiler arasındadır. Fakat elimizdeki nüshada 'İzmit' ismi kullanılmamaktadır. 48x33,5.cm ölçülerinde 2 sayfa 6 sütun üzerinden çalışılan gazetenin ilk dizgisinin Yavuz matbaasında yapıldığı, o dönemler 5 Kuruşa satıldığı ifade edilirken, elimizdeki sayıda fiyatının 10 kuruş ve kendi matbaasında, yani Yaman Matbaasında basıldığı duyurulmaktadır. İlk sayılarında muhabir ismi kullanmayan gazete daha sonraki sayılarında Kerim Sertöz., Cevdet Tont, Doğan Toros ve İhsan Yazman imzalı yazı ve haberler görmek mümkün olmaktadır. Gazetenin logosu kapital harflerle kırmızı renktedir. Gazetenin demokrasi yolunda müstakil günlük gazete olduğuna vurgu yapılırken, söz konusu sayıda Ankara merkezli bir yayın anlayışı olduğu saptanmaktadır. Gazetenin bazı haberlerini telefaks yardımıyla okuruna duyurduğunu görmekteyiz. Mizanpajı oldukça geri olan gazetenin Demokrat Parti'yle' (DP) ilgili bir haberi manşete taşıdığı ve ilk sayfasını bu partiye ayırdığı yapılan incelemelerden anlaşılmaktadır. Gazetenin ilk sayfasında fotoğraf kullanılmadığı ve punto büyüklüklerini ayarlama acemilik olduğu ilk göz çarpan özellikler arasındadır. Gazetenin birinci sayfadan verdiği haberlerin ayrıntılarını devam sayfasında işlediği saptanmıştır.

3.2. 18. Yavuz

Demokrasi Yolunda Günlük Demokrat Gazete’ olarak kendini tarif eden, gazetenin sahibi ve başyazarı İhsan Yazman’dır. Yazı işlerini fiilen yürüten sorumlu müdür Sefer Göksel ve Dursun Erol’dur. Erol Demokrat Parti (DP) il kurulu üyesidir. Bu yüzden gazetenin bu partiye eğilimli bir yayın çizgisi takip ettiği ileri sürülmektedir. 49x67 santim ölçülerinde 4 sayfa ve 5 sütun olarak yayınlandığı tespit edilen Yavuz’un kendi matbaasında dizilip basıldığı bilinmektedir. Gazetenin yazarları arasında yer alan Hikmet Ökem ‘Yavuz’un anlamına ilişkin bilgi verirken, ‘Türk Basın Tarihine Bir Bakış’ adlı yazısı dikkat çekmektedir. Okuyuculardan gelen yazıların yayınlandığını anladığımız gazetenin satış fiyatının 10 Kuruş olduğu, idarehanesinin ise İstiklal Caddesi 25 numarada bulunduğu duyurulmaktadır. Gazetenin 29 Ekim 1952 tarihli 38.sayıdan sonra 2 sayfaya düştüğü fakat daha sonraki yıllarda sayfa sayısını yine 4’e çıkardığı edinilen bilgiler arasındadır.⁹⁴

⁹⁴ Şimşek, a.g.e., s.92.

22 Haziran 1977 tarihli 9.sayı

3.2.19. Yenidoğan: 22 Haziran 1977 tarihli 9.sayı

Haftalık Bağımsız Siyasi Gazete olarak kendini tanımlayan Yenidoğan Gazetesi'nin ilk sayısı 27 Nisan 1977 tarihinde çıkmıştır. Gazetenin sahibi Hikmet Baykuş, sorumlu müdürü Metin Sancaktutan ve genel yayın müdürü ise Azmi Yağcıoğlu'dur. 41x57 santim ölçülerinde 5 sütun çalışılan gazetenin ilk sayısı 4, 3.ve 8. sayıları 6 sayfa olarak yayınlanmıştır. 9.sayıdan itibaren gazetenin 50x78cm boyutlarında yayınlandığı bilinmektedir. Gazetenin o yıllarda 100 Kuruş'a satıldığı abone bedelinin ise yıllık 50, 6 aylık ise 25 Lira olduğu öğrenilmiştir. Gazetenin şehir basın hayatında yer aldığına ilişkin kaleme alınan yazıda, o dönemlerdeki baskı teknolojisine ilişkin bilgiler de bulmak mümkündür: 'Şehrimizde 4 günlük gazete, Kocaeli ve 3 tipo gazete ve de 'yenidoğan' var olacaktır...' denilmektedir. Gazetenin logosu kırmızı ve küçük harflerle yazılmıştır. Yenidoğan semtinden ismini alan gazetenin elimizdeki sayısında bu semtin sorunlarına yönelik haberler yaptığı görülmektedir. Örneğin, 'Yenidoğanlılar Belediye Başkanı Erol Köse'nin verdiği sözü unuttuğunu söylüyorlar' diye haber yapabilmektedir. Gazete siyah-beyazdır, fakat haberlerinde fotoğraf kullanmaya özen göstermektedir. Yapılan araştırmalar gazetenin 15 Şubat 1978 tarihinde çıkan 38.sayıya kadar tüm sayılarının Milli Kütüphane'de muhafaza edildiği yönündedir.

20. Teşrin 1943 tarihli 17. sayı

3.2.20. Yeşil İzmit: 1943 tarihli 17. sayı

Gazetenin kurucusu Hakkı Gündüz ve Cevdet Baykal'dır. 'Siyasi Halkçı Gazete' olarak kendisinin tanımlayan Yeşil İzmit, 1943 yılında çıkmaya başlamış ve yayın hayatını 2 yıl sürdürmüştür. Gazetenin elimizdeki sayısını incelendiğinde imtiyaz sahipliğini Hakkı Gündüz'ün yaptığını ve Demiryolu Caddesi No:35'ten idare edildiğini anlıyoruz. Ahmet Fevzi Matbaasında basılan gazete 47x65 santim ölçülerindedir. Cumartesi ve Çarşamba günleri olmak üzere haftada iki kere yayınlanmaktadır. 5 Kuruş'tan satılan gazetenin yıllık abonelik ücreti 500, 6 aylığı ise 300 kuruştur. Ayrıca gazeteye gönderilen yazıların geri verilmeyeceği duyurusunda bulunmaktadır. Siyah-beyaz yayınlanan gazetenin logosu sayfanın baş tarafında ve orta yerindedir. Logo kapital harflerle yazılmıştır. Elimizdeki sayının 1. Sayfasına bakıldığında Hakkı Gündüz'ün 'Yeşil İzmit'ten' adlı editör yazısı yer göze çarpmaktadır. Cevdet Baykal'ın 'Suya Sabuna Dokunmak' adlı makalesi de birinci sayfadan verilmiştir. Gazetenin ilan toplamak için yazılar yazarak halka duyurularda bulunduğu gözlenen bir başka olgudur. Böylesi anonsların birinde şöyle denilmektedir: "Yeşil İzmit Gazetesi Kocaeli'nin en çok okunan biricik varlığıdır. Yeşil İzmit sizin gazetenizdir. Yeşil İzmit Gazetesi'nin maksadı maddi kazançtan

ziyade ‘6 Ok’ istikameti üzerinden memleket ve millete hizmettir...Yeşil İzmit’e abone olmak Kocaeli halkı için bir ödevdir.”

Gazetenin 3. Sayfasında spor haberlerine yer verilmektedir. Yeşil İzmit’in CHP’ye yakın olan isimler tarafından yayınlandığı anlaşılırken, İsmet İnönü için logonun hemen yanında bulunan ‘İsmet İnönü Türk birliğinin ta kendisidir.’ sözü dikkat çekicidir.

Gazete bugünkü Sakarya’nın merkez ilçesi olan Adapazarı’ndan da haber vermektedir. Bilindiği üzere uzun bir dönem Adapazarı İzmit’e bağlı olarak yönetilmiştir. Gazetede hiç fotoğraf bulunmaması dönemine uygun bir tarzdır. Çağdaş olan birçok gazete gibi teknolojisi oldukça geri olan gazetenin habercilik anlayışı ise daha çok yoruma dayalıdır.

IV. BÖLÜM

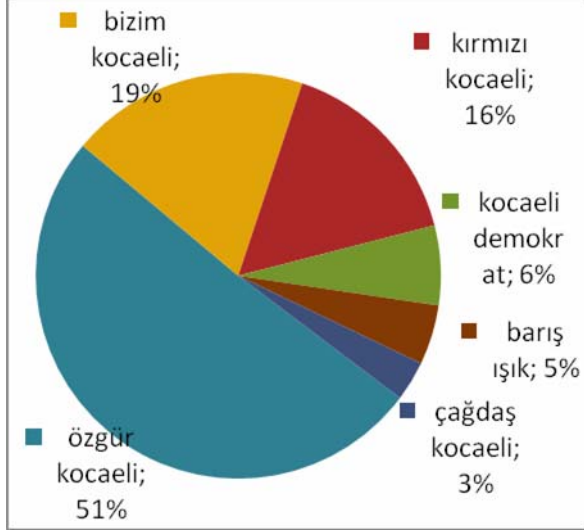
KOCAELİ'DE GÜNÜMÜZDE YAYINLANAN GAZETELERİN OKURLA İLİŞKİSİ: ANKET ÇALIŞMASI

4.1. ANKET ÇALIŞMASININ GEREKLİLİĞİ

Kocaeli'de (İzmit) yayınlanan gazetelerin okur profilini çıkarmak amacıyla, 01 Ocak-01 Şubat 2007 tarihleri arasında bir aylık süreye kapsayan dönemde yapılan ankete ilişkin sorular aşağıdadır. Anket birebir görüşme yöntemiyle yapılmış, okuryazar oranı göz önünde bulundurularak toplumun hemen her kesiminden bireylerin görüşleri esas alınmıştır. Ankete katılanların sayısı 1000(bin) kişidir ve cinsiyet farkı gözetilmemiştir. Dünyada ve ülkemizde kitle iletişiminin en temel araçları Televizyon kanalları, radyolar, gazeteler, dergiler ve son zamanlarda onlara eklenen ve etkisi her geçen gün daha da artan Internet'tir. Bu açıdan insanların, toplulukların siyasal tercihlerini, tüketim şekillerini ve alışkanlıklarını belirleyen geleneksellik dışında yukarıda saydığımız araçlardır. Günlük yaşamda birçok kararın kitle iletişim araçlarının gündemi belirleme etkisi ile alındığı bir dünyada, düşünen insanlar kendileri ve başkaları hakkındaki düşüncelerinin nasıl ve neye göre oluştuğunu bilmek zorundadırlar. Bu zorunluluk iletişim profesyonelleri ve öğrenciler için göz ardı edilemez bir gerçektir. Çünkü kitle iletişimi sistemini biçimlendirenler ve yürütenlerin neyi, ne zaman, neden yaptıkları ve yapılanların sonuçları kendimizi ve dünyamızı anlamlandırmamızla yakından ilişkilidir.⁹⁴ Kocaeli'deki yayın organları da kentteki toplulukların davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Kitle iletişim araçları anlamında kentteki en güçlü gazeteler İzmit merkezde yer almaktadır. Bu bakımdan söz konusu yayın organlarının kamuoyu belirlemede ve kitleleri yönlendirme de ne derece etkili olduğunu saptamak bir zorunluluktur. Biz de bu metodu deneyerek, kentteki yerel medya ile okur arasındaki ilişkiyi saptamak ve insanların davranışlarına yön vermede gazetelerin etkisinin varlığını araştırdık. Yerel gazetelerin gittikçe güç kazandığı kentimizde, hatta ülkemizde bunun bir gereklilik olduğu artık yadsınamaz bir gerçekliktir. Bu bölümü sadece anket çalışmamıza ayırdık.

⁹⁴ İrfan Erdoğan ve Korkmaz Alemdar, **Öteki Kuram: Kitle İletişimine Yaklaşımların Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi**, 1. b., Ankara: Erk Yayınevi, 2002, s.15.

4.1.1.Okurların En Fazla Tercih Ettiği Gazete

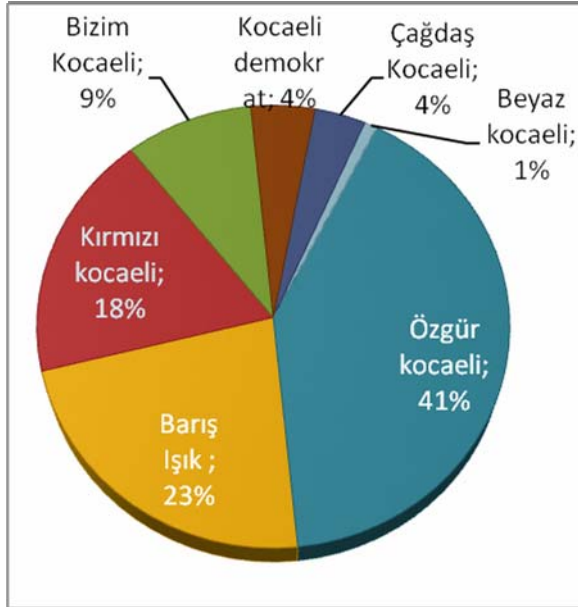
(ŞEKİL-1)

Hangi gazeteyi okuyorsunuz?

Kocaeli şehir merkezini baz (temel) olarak yaptığımız ankette, YAY-SAT verilerine paralel olarak bir okur profilinin ortaya çıktığını saptadık. Kentin merkezinde genelde, Özgür Kocaeli Gazetesi'nin *en çok okunan gazete* olduğunu gördük. Yerel gazetelerin günlük toplam satışının (tiraj) 15 bin düzeylerinde seyrettiği kentte okurun % 51'e varan bir oranda Özgür Kocaeli'yi tercih ettiğini, Bizim Kocaeli'nin ise %19, Kocaeli (Kırmızı) %16, onu % 6'yla Kocaeli Demokrat, %5'le Barış Işık ve kent basın camiasına yeni katılan Çağdaş Kocaeli'nin ise % 3 civarında olduğunu gördük. (Şekil-1)

4.1.2. Okur Gazete İlişkisi

Genelde yerel gazetelerle yayımlandığı şehrin insanı arasında doğrudan bir ilişki olduğu saptanır. En küçük bir sorunu iletip, bu konuda söz konusu basın kuruluşlarında çalışan gazetecilerin bu durumla ilgileneceğini bilirler. Bu açıdan Kocaeli’de yayımlanan gazeteleri halkın sahiplenme noktasındaki düşüncelerini ve durumunu saptamak istedik. Kendi gazeteleri kahvehanelerde, esnaf ziyaretlerinde, çay ocaklarında, mağazalarda hatta parklarda oturan ve dinlenen kent sakinlerinin çoğunlukla Özgür Kocaeli Gazetesini okuduğunu gördük. Burada gerek gazetenin eski olması gerekse güvenilirliğinin esas alındığını saptadık. Aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi daha önceki yıllarda yayın hayatına başlamış gazetelerin daha çok okunduğunu ve okurun onlara kendini daha yakın hissettiğine şahit olduk.

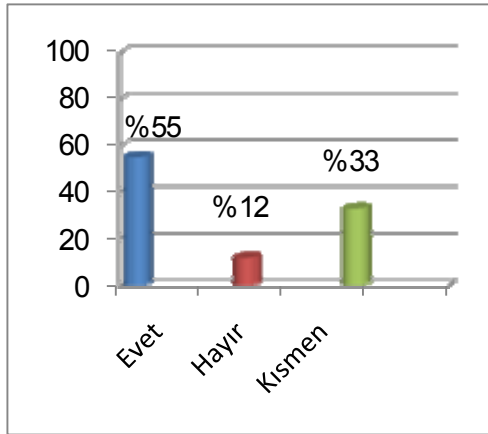
(ŞEKİL-2)

Size en yakın gazete olarak hangisini hissediyorsunuz?

Ankete katılanlar yandaki şekilde olduğu gibi yanıt verilmiştir. Bu oranlarda gösterdiği gibi kentin en çok satan gazetesi Özgür Kocaeli % 41’le ilk sırayı almıştır. Bunu, Barış Işık % 23’lük bir oranla takip etti. Diğer sıralamalar ise şu şekilde oluşmuştur: Kırmızı Kocaeli % 18, Bizim Kocaeli % 9, Kocaeli Demokrat ve Çağdaş Kocaeli % 4’er ve haftalık olarak yayımlanan Beyaz Kocaeli ise % 1 civarında seyretmiştir. (Şekil-2)

4.1.3. Kent Sorunlarına İlgili Düzeyi

Kocaeli'deki yerel gazetelere okurun büyük bir güveninin olduğu tespit edilmiştir. Su, elektrik, yol ve belediye hizmetleri gibi temel konularda basının ilgili olduğunu belirten şehir sakinleri, yüksek bir oranda yerel gazetelerin sorunlara duyarlı olduğunu vurgulamıştır. Aşağıdaki grafik konuya ilişkin bilgileri yansıtmaktadır. Özellikle vefat, düğün, cenaze, nişan ve doğum günü kutlamaları gibi rutin olayları gazetelerin sayfalarına taşındığını gördüğümüz Kocaeli basınında, okur ve kent sakinleri kendilerine ilişkin haberlerin gazetelerde yer almasının önemli olduğunu belirtmektedirler. Bu tarz bir yayıncılık anlayışının kişiler üzerinde olumlu etki yaptığı gözlenirken, sokaklarındaki bir kanalizasyon çukurunun varlığı konusunda belediyenin görev başına çağrılmasında, elektrik kesintilerinde ilgili kurumun uyarılması konusunda yerel gazetelerin büyük bir işlevi olduğunu düşünmektedirler.

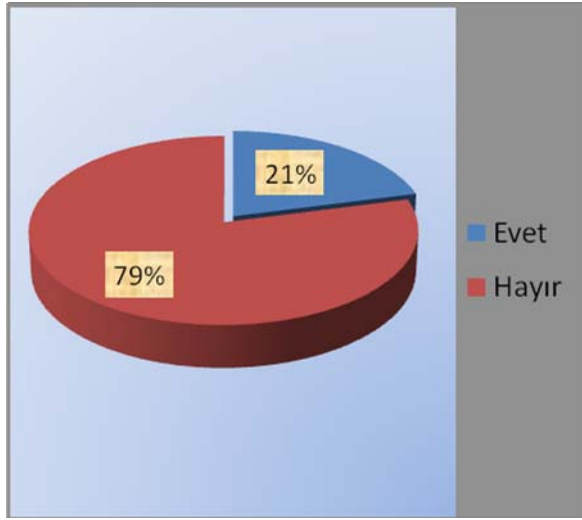
(ŞEKİL-3)

Yerel Gazeteler Kentteki Sorunlarla İlgili midir?

Şeklindeki anket sorusunda tahmin edilen yanıtlar verilmiştir. Kocaeli genelindeki sorunlara ilişkin, halkı bilgilendirme konusunda yerel gazetelerin önemli bir işlevi olduğuna inanan okurun % 55'i 'Evet, yerel gazeteler sorunlara ilgilidir' derken, % 12'si 'Hayır' yanıtını vermiştir. % 33'ü ise soruyu 'Kısmen' şeklinde yanıtlamıştır. (Şekil-3)

4.1.4. Okurların Abone Eğilimleri

Kocaeli’de yayınlanan gazetelerin genelde bayi ve akşam satışlarının olduğu bilinmektedir. Bunun yanı sıra gazeteler özellikle esnaftan büyük oranda aboneli okur kitlesine de sahiptir. Akşam satışlarının fazla rakamlara ulaşmadığını belirten gazete yöneticileri buna rağmen bu alışkanlığı sürdürme taraftarı olduklarını söylemektedirler. Öte yandan sabit ve belli bir süre aralığında gazete satışını garanti altına almak isteyen basın işletmeleri abone konusuna çok fazla önem vermektedirler. Söz konusu gazeteler özellikle reklam servislerinden bir elamanı gazeteye abone kazandırmak için görevlendirdiği de edinilen bilgiler arasındadır. Buna rağmen ankete katılanlar arasında herhangi bir yerel gazeteye abone olan okur sayısının yüzdeler dilim içinde yerinin oldukça düşük olduğu görülmüştür. Aşağıdaki grafikte söz konusu oranlar konuya ilişkin bilgileri yansıtmaktadır.

(ŞEKİL-4)

Kocaeli’de yayınlanan yerel gazetelerden herhangi birine abone misiniz?

Şeklinde yönetilen soruya % 79’luk büyük bir oran ‘Hayır’ yanıtı vermiştir. Gazete satışları göz önünde bulundurulduğunda abone sayısının ise % 21 civarında kaldığı görülmüştür. Bilgiler, basın kuruluşları tarafından da doğrulanmıştır. (Şekil-4)

4.1.5. Yerel Gazetelerin Gerekliliği

Ülkemizde son yıllarda önemli bir sıçrama gösteren yerel medyanın kentteki durumuna ilişkin bilgilere ulaşmak için bir başka soru daha yönelttik. Buradaki amaç, ‘Yerel basın gücü’ olgusunu ankete nasıl yansıyacağı idi. Kocaeli’de genelde kabul gören ve önemsenen yerel basının gerekliliği konusunda aşağıdaki grafik bu konuya ilişkin bilgileri yansıtmaktadır. Okurlardan birçoğu ulusal medyadan da gazeteler takip ettiklerini ancak kentte yerel basının olmazsa olmaz koşul olduğunu düşünmektedirler. Türkiye’de son yıllarda yerel medyanın gücünün ulusal basın kadar olmasa da arttığını ve her geçen gün daha da güçlü medya kuruluşları ortaya çıktığı ifade edilirken, Kocaeli’de de bu durumun halkın önemli bir kesimi tarafından desteklendiğini gördük. Okurların ve kent sakinlerinin birçoğu yerel medyanın gerekliliği konusunun önemine vurgu yapmıştır.

Sizce yerel gazeteler gerekli mi?

Sorusuna kentten % 85 gibi büyük bir oranda ‘Evet’ yanıtı geldi. % 5 oranında ‘Hayır’ yanıtı veren okurların yanı sıra %10’luk bir kesim ise ‘Olsa da olur olmasa da olur’ şeklinde bir üçüncü şıkkı işaretledi.

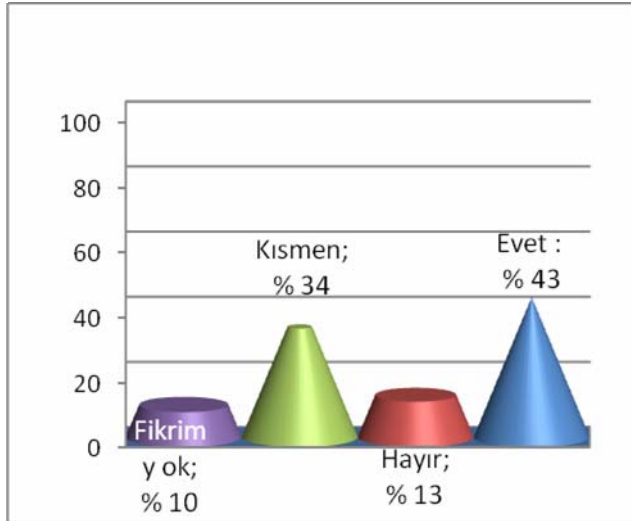
(Şekil-5)

(ŞEKİL-5)

4.1.6. Gazetelerin Kent Siyasetine Etkisi

Kocaeli'deki gazetelerin ve genel anlamda yerel basının kent siyasetine yön vermek istediği yapılan gözlemler arasında yer almaktadır. Ankete katılanların da bu yönde görüş bildirdikleri görülmüştür. Gerek Türkiye sanayisinin çok önemli kentlerinden biri olması, gerekse önemli bir eğitim merkezi haline gelmesi Kocaeli'de büyük bir oy potansiyelini de beraberinde getirmiştir. Yerel gazetelerin kentin siyasetinde etkili olduğunu düşünüyor musunuz, şeklinde kendilerine yöneltilen sorulara diyagramdaki oranlarda yanıt vermişlerdir.

(ŞEKİL-6)

Yerel gazetelerin kentin siyasetinde etkili olduğunu düşünüyor musunuz?

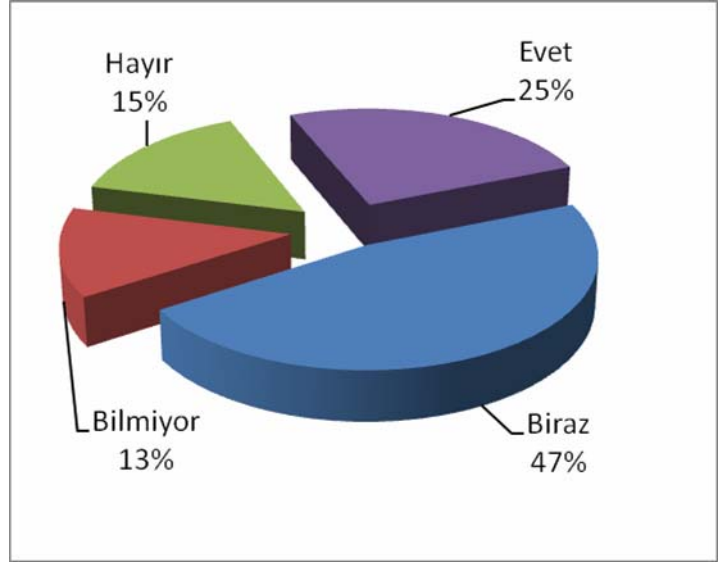
Kocaeli'deki yerel gazete okurları, basının kent siyasetinde etkili olduğunu düşünüyor. Bu yönde sorulan sorulara %43 oranında bir kitle 'Evet' yanıtını verirken, %34'lük bir kesim ise 'Kısmen' etkili olduğunu düşünüyor. Hayır diyenlerin oranı ise %13 civarında kalırken, 'Fikrim Yok' şikkını işaretleyenlerin yüzdelerdeki rakamsal ifadesi ise %10. (Şekil-6)

4.1.7. İlçelerdeki Sorunlara İlgisi

İldeki gazetelerin ve araştırmamıza temel olan yazılı basının Kocaeli'nin kent merkezi olarak kabul edilen İzmit'te yayınlanması, aşağıdaki soruyu yöneltmemizi gerekli kıldı. Sorudaki temel amaç, Kocaeli'nin 7 ilçesindeki gelişmeleri gazete okurlarının öğrenip öğrenemediğini ölçmekti. İzmit merkezli gazetelerin gerektiğinde ilçe sayfaları yapmalarına rağmen, veriler bu konuda eksiklerinin olduğunu göstermektedir.

Yerel Gazeteler İlçelerdeki Sorunlara Duyarlı mı ?

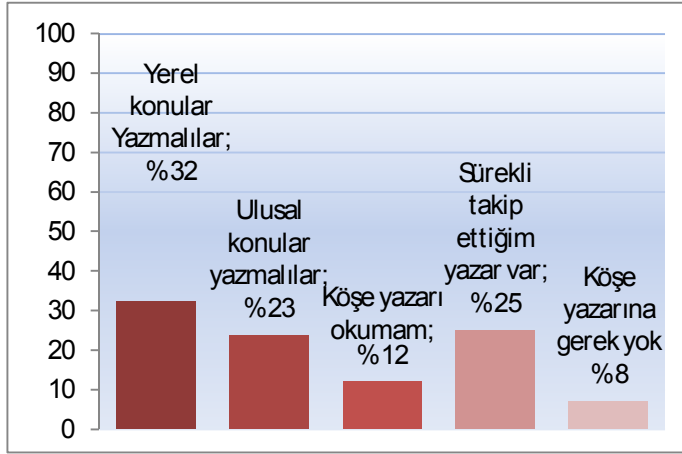
Şeklindeki soruya, % 47'lik bir kesim 'Biraz' yanıtını verirken, 'Hayır' diyenlerin oranı %15. Gazetelerin bu konuya ilişkin duyarlı olduklarını düşünenlerin oranı ise % 25 düzeyinde seyrederken, 'Bilmiyorum' diyenlerin yüzdelerdeki yeri ise % 13. (Şekil-7)

(ŞEKİL-7)

4.1.8. Köşe Yazarları

Kocaeli’de kamuoyu oluşturmada yerel gazetelerin köşe yazarlarının etkili olduğu bilinmektedir. Özellikle yayın yönetmenleri manşete taşıdıkları haberle ilgili yorum yazıları yazmaktadırlar. Bunun yanı sıra, diğer konularda konularının uzmanları halkı bilgilendirme konusunda makaleler yazıp, konuyu köşelerinde tartışmaktadırlar. Anketimizde okurların yerel gazetelerdeki köşe yazarlarına bakışını ortaya çıkarmak çalıştık.

(ŞEKİL-8)

Gazetelerdeki köşe yazarları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Kocaeli’deki yerel basın okurları gazetelerdeki konulara ilişkin %32’lik bir oranda ‘Yerel Konularda Yazmaları’ istendiği saptanmıştır. Okurların % 23’ü köşe yazarlarından ‘ulusal’ konularda yazmalarını isterken, köşe yazarı takip edenlerin oranının ise %25 olduğu ortaya çıkmıştır. Köşe yazarı okumayanların %12, Köşe yazarına gerek yok diyenlerin ise % 8 civarında kaldığı tespit edilmiştir. (Şekil-8)

4.1.9. Türkçe'nin Kullanılması Konusu

Türkiye genelindeki yerel basında yetişmiş elaman sorunu yaşandığı için 'imla' konusu da temel sorunlar arasında yer alıyor. Özellikle haber yazımı sırasında yeterli düzeyde dilbilgisi hâkimiyeti bulunmayan muhabirler Türkçe'yi kullanmada eksik kalabildikleri ortaya çıkmaktadır. Fakat buna rağmen Kocaeli'deki okurlar gazetelerdeki Türkçe'yi ve dili anlaşılır bulmaktadır.

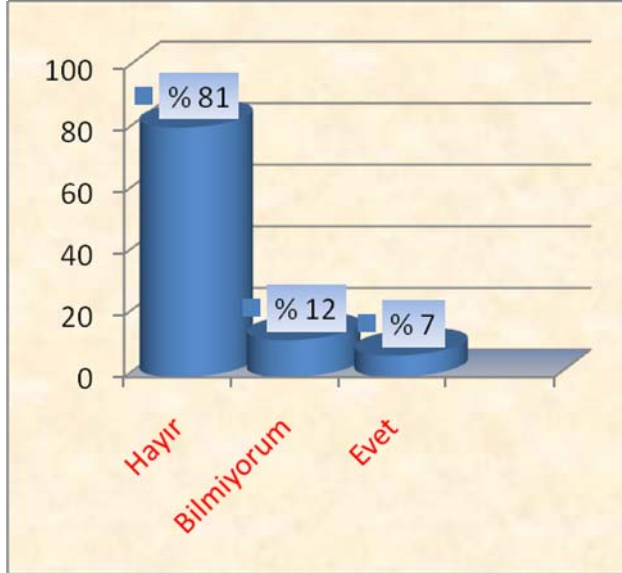
(ŞEKİL-9)

Yerel gazeteler sizce Türkçe'yi nasıl kullanıyor, haberleri anlamakta zorluk çekiyor musunuz?

Kocaeli'deki yerel basın okurlarının % 75'i gazetelerdeki okudukları haberleri anladıklarını, %15'i zorluk çektiklerini söylemektedirler. % 10'luk bir kesim ise Türkçe'nin yerel basında iyi kullanılmadığını düşünmektedir. (Şekil-9)

4.1.10. Gazetelerin İdeolojik Yayını

Yerel gazetelerin ideolojik yayın yapması genelde düşünülemez. Fakat biz okur anketinde böylesi bir eğilimin varlığı ve yokluğu konusunda da araştırma yapmak istedik. Aşağıdaki grafikte ankete muhatap olanların verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Okurlar yerel gazetelerde ideolojik bir çizginin bulunmasını genelde doğru bulmamaktadır.

(ŞEKİL-10)

Kocaeli'de yerel basının ideolojik yayın yapıyor mu?

Kocaeli'deki yerel basın okurlarının % 81'i kentteki gazetelerin ideolojik yayın yapmasını istememektedir ve söz konusu gazetelerin bu tür bir yayın yapmadığını düşünmektedir. %12'lik bir kesim ise bu konuda bir yargılarının bulunmadığını ifade etmişlerdir. % 7'lik bir kesim ise gazetelerin ideolojik yayın yapmakta olduğunu düşünmektedir.

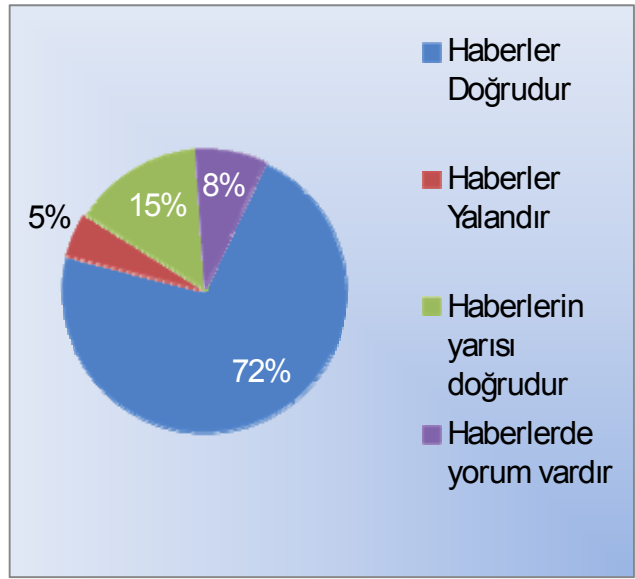
(Şekil-10)

4.1.11. Haberlerin İnanırlılığı

Dünya medyasında olduğu Türkiye’de de asparagas (şişirme haber) haber tarzı, basının inanırlılığı ve güvenilirliğine büyük darbe vurmaktadır. Yerel basının bu tür habercilik anlayışının neresinde olduğunu kavramak için okurlara kendi kentlerinde yayınlanan gazetelerin haberlerine güvenip güvenmediğini sorduk. Gazeteleri takip edenlerin büyük çoğunluğu haberlerin doğruluğuna inandıklarını söylemektedirler.

Yerel gazetelerdeki haberlerin doğru olduğuna inanıyor musunuz?

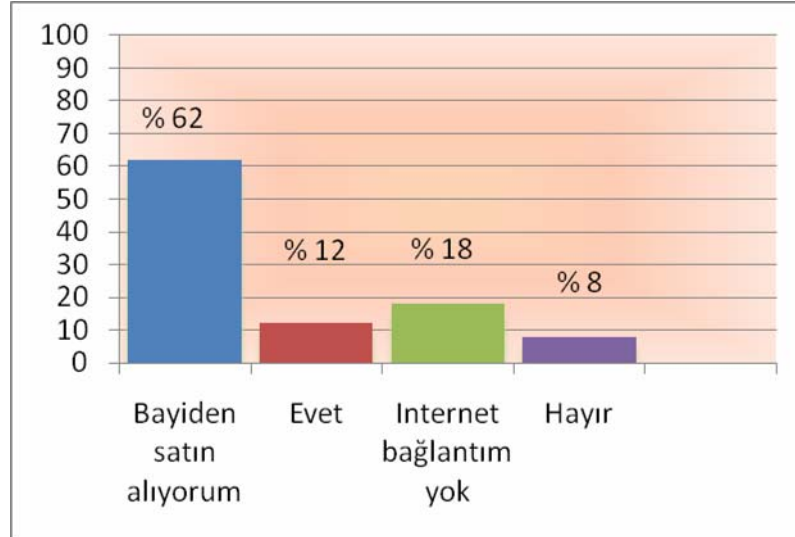
Kentteki gazete okurlarının % 72’i haberlerin kesin olarak doğru olduğunu inanmaktadır. Asparagas olduğunu düşünenlerin oranı ise % 5 civarında kalırken, % 15’lik bir kesim ise haberlerin yarısının doğru olduğu kanaatindedir. % 8’lik okur kitlesi ise haberlerde yorum olduğunu düşünmektedir. (Şekil-11)

(ŞEKİL-11)

4.1.12. İnternet Kullanımı

Son yıllarda yapılan araştırmalar izleyicinin bilgisayar ekranındaki uzun uzadıya verilen haberleri okumak istemediğini göstermektedir.⁹⁵ Haberleşmenin ve bilişim teknolojisinin gelişmesiyle birlikte, gazetecilik mesleğinde önemli adımlar atıldı. Özellikle İnternet'in kullanılması haberciliğe yeni açılımlar sundu. Yerel gazetelerde bu olanaklardan yararlanmasını bildi. Kocaeli'deki yerel basın kuruluşlarının hemen hepsi web siteleri kurarak haberlerini sanal ortama taşıdı. Okurun belli bir kesimi de bu olanaklardan yararlanıp yerel haberleri İnternet'ten takip ederek gelişmeler hakkında bilgi almaya başladı.

(ŞEKİL-12)

Yerel gazeteleri İnternet'ten mi yoksa bayiden mi takip ediyorsunuz?

Kocaeli'deki yerel gazete okurlarının sadece % 12'si gazeteleri İnternet ortamından takip ediyor. % 18'nin ise İnternet bağlantısı bulunmuyor. Bu konuya ilgi göstermeyenlerin oranı ise %8.

% 62'lik bir oran ise okuyacağı gazeteleri bayiden satın almayı tercih ediyor.

(Şekil-12)

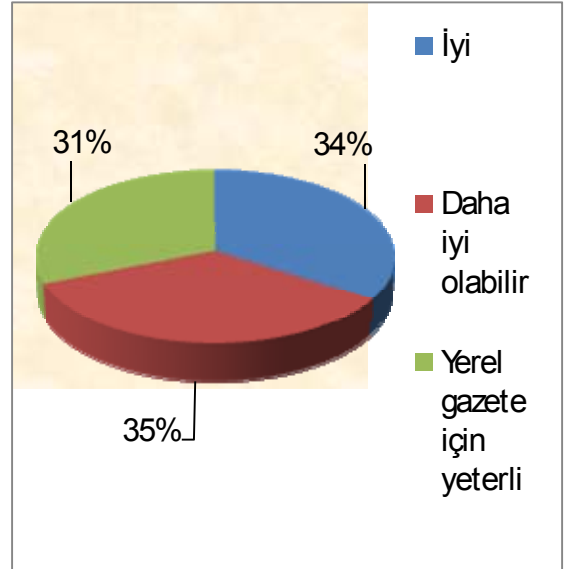
⁹⁵ Bülent aplı, **Medya ve Etik**, 1.b., Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, Ekim 2002, s.171.

4.1.13. Gazetelerin Baskı Kalitesi

Yerel gazeteler son yıllardaki atılımları ve teknolojik gelişmeleri saymazsak, oldukça geri bir teknolojiyle basılmaktaydı. Özellikle kullanılan kâğıdın kalitesinin düşük olması, baskı kalitesini etkiliyordu. Web ofset teknolojisinin gelişmesi ve bu teknolojinin yerel gazetelere transfer olması, yerel basının kalitesini ulusal basının kalitesi düzeyinde olmasa da büyük bir sıçrama yapmasını sağladı. Kocaeli’de son yıllarda yayın hayatına giren gazetelerin renkli baskıları önemli düzeyde bir kaliteyi yakalamış durumda. Basının bu niteliği okur sayısının artmasına katkıda bulunduğu edinilen bilgiler arasında. Okuyucu genel anlamda gazetelerin baskısından memnun görünmektedir.

Yerel gazetelerin baskı kalitesini nasıl buluyorsunuz?

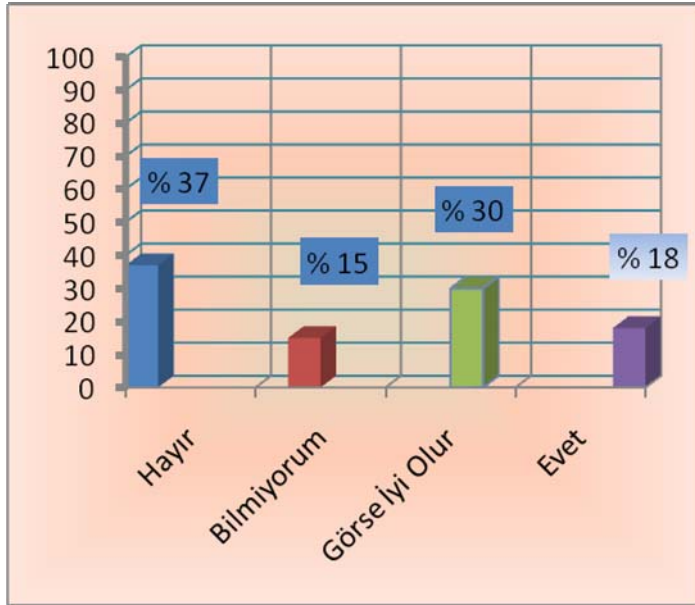
Ankete katılan okurlar genel anlamda gazetelerin baskı kalitesinin iyi düzeyde olduğunu düşünüyor. Baskı kalitesine % 34’ü iyi derken, % 35’i daha iyi olabilir şeklinde görüş beyan etmiştir. Baskı kalitesinin yerel gazete için yeterli olduğunu düşünenlerin oranı ise % 31’le hiç de azımsanmayacak bir rakama ulaşmaktadır. (Şekil-13)

(ŞEKİL-13)

4.1.14. Üniversite (KOÜ) Yerel Basın İşbirliği

Kocaeli Üniversitesi'nin(KOÜ) özellikle son yıllarda kente olan ilgisinin artması, bu ilginin gerek akademisyenlerin makaleleriyle gerekse İletişim Fakültesi (İF) öğrencilerinin çeşitli basın kuruluşlarında çalışmaya başlaması önemli bir dayanışmayı gündeme getirmiştir. Kentin deneyimli gazetecilerinin İF'de derslere girerek genç gazeteci adaylarını yönlendirmesiyle birlikte kent basını da akademik düzeyde eğitim almış gazetecilerle çalışmaya başlamıştır. Üniversitenin gerek abone bazında gerekse reklamlarla desteklemesine karşın, yerel basın okurunun bu tür gelişmelerden habersiz olduğu ortaya çıkmaktadır. Çünkü ankete katılanların çoğunluğunda KOÜ' nün yerel basına yeterli desteği vermediği düşüncesi ağır basmaktadır. (Şekil-15)'de konuya ilişkin anket sonuçlarının ayrıntıları bulunmaktadır.

(ŞEKİL-14)

Yerel basının Kocaeli Üniversitesi'nden(KOÜ) destek gördüğünü düşünüyor musunuz?

KOÜ' nün ilgili fakültelerinin ya da bölümlerinin yerel basınla dayanışma içinde olmadığını düşünenlerin oranı % 37 olurken görse iyi olur diyenlerin sayısı ise %30. Böyle bir işbirliği konusunda fikri olmayanların rakamsal ifadesi ise % 15. Yerel basına üniversitenin destek verdiğini gözlemlediklerini söyleyenler ise ankette %18 düzeyinde kalmıştır.

(Şekil-14)

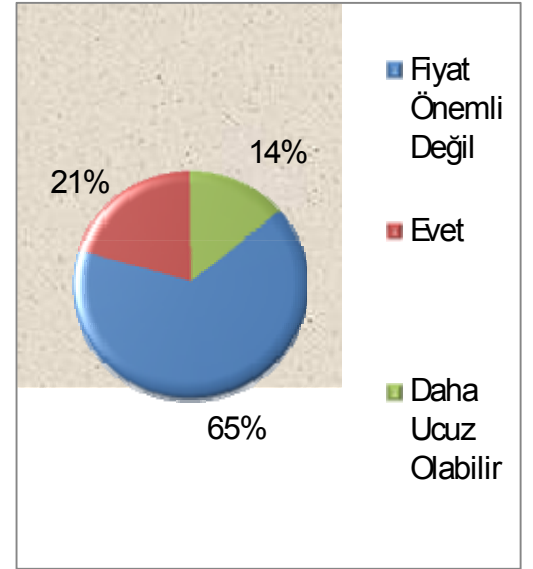
4.1.15. Yerel Gazetelerin Fiyatları

Yerel gazetelerin satış fiyatları konusunda okurlara yöneltilen sorularda ise, genelde ücretlendirmenin makul (normal) olduğu kanaatindedir. Gazetelerin söz konusu tirajları göz önüne alındığında satışlarından önemli bir gelir elde etmeleri düşünülemezse de rakamlar ulusal gazetelerin fiyatlarıyla aynı düzeydedir. Ulusal basınla aynı fiyatlara satılan gazeteler hakkında ankete katılan okur kitlesinin geneli bu durumun önemli olmadığını vurgulamaktadır.

Yerel gazetelerin satış fiyatları sizce yüksek mi?

Yerel gazetelerin temel gelirleri arasında gösterilen satış fiyatlarının okurlar tarafından makul olduğu söylenmektedir. Fiyat önemli değil diyenlerin oranı % 65, pahalı bulanların rakamsal ifadesi ise % 21'dir. Gazete fiyatlarını makul bulmakla birlikte daha ucuz olabilir diyenlerin ise %14'te kaldığını görmekteyiz.

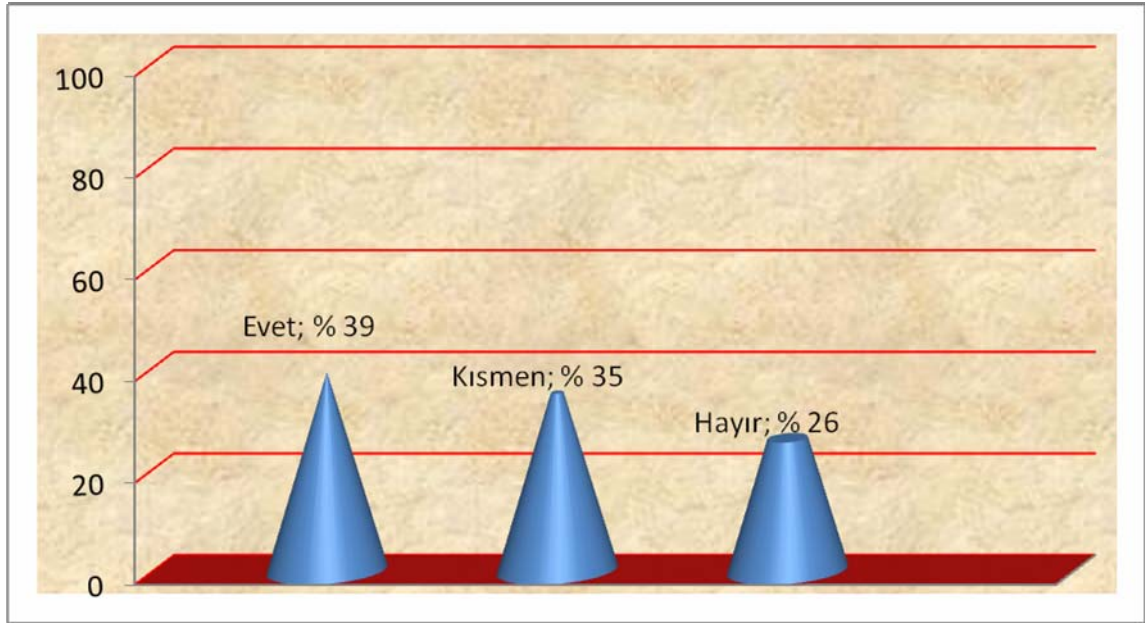
(Şekil-15)

(ŞEKİL-15)

4.1.16. Gazete Sayılarının Artmasının Kamuoyu Yaratması Arasındaki İlişki

Kocaeli’de özellikle son yıllarda günlük gazete sayısında önemli bir artışın yaşandığı görülmüştür. Örneğin, 2002’den yayınlanmaya başlanan Bizim Kocaeli’nin ardından, Kocaeli Demokrat, Beyaz Kocaeli ve Çağdaş Kocaeli gazeteleri kent yayın hayatına girmiştir. Barış Işık Gazetesi de kendini yenileyerek bu süreçte bir çıkış yapmıştır. Haftalık yayınlanan Değişim 41 Gazetesi de son yayınlanan gazeteler arasına katıldığında, yayın hayatına daha önceki yıllarda başlamış olan Özgür Kocaeli ve Kırmızı Kocaeli’yle birlikte kentte önemli bir basın ortamının oluştuğunu söyleyebiliriz. Anketimizde gazete sayılarının artmasının kentte kamuoyu baskısının yaratıp yaratamayacağını öğrenmek istedik. Sonuçta okurların gazete sayısını yeterli görmekte birlikte, kent kamuoyunda önemli bir baskı unsuru olduğunu düşündükleri ortaya çıktı.

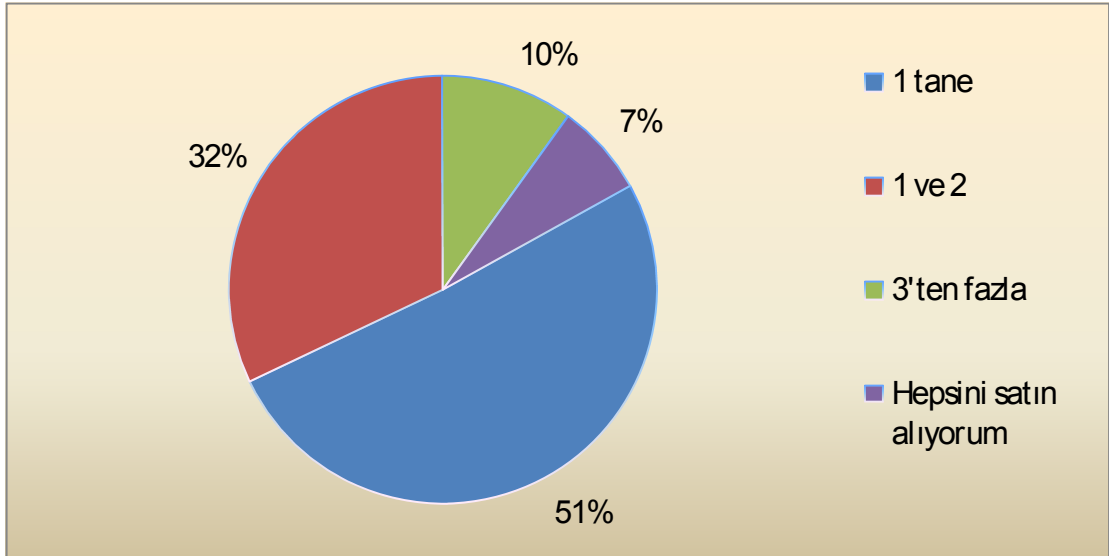
(ŞEKİL-16)

Yerel gazete sayılarının artması kamuoyu baskısı yaratır mı?

Yukarıdaki diyagramda da görüldüğü üzere gazete sayısının artması halinde kamuoyu baskısı olacağını düşünenlerin oranı genel toplam içinde % 39. Kısmen böyle bir etkisi olur diyenler ise % 35 civarında seyrederken, sayının artmasının kamuoyu baskısı yaratmayacağı şeklinde beyanda bulunanların oranı ise % 26. (Şekil-16)

4.1.17. Gazete Satın Alma Alışkanlığı

Kocaeli’de yayınlanan günlük gazetelerdeki haberlerin genelde aynı merkezli olması, gazeteler arasında fazla bir farkın ortaya çıkmasını engellediği gözlenmiştir. Bunun yanı sıra arada sırada yapılan özel haberler, gazetelerin tirajına etki ederken, birinde bulunmayan haberin diğer gazetede yer alması birden fazla gazetenin satın alınmasına vesile olmaktadır. Anketimizde kentteki okurun genelde birden fazla yerel gazete satın aldığını saptadık. Bu açıdan sadece tek bir gazeteyi satın alanların oranı yüksek olsa da 1’den fazla gazete satın alanların oranı yarısı kadar bir rakama ulaşmaktadır. Bunun nedeni yerel gazetelerin sayıca fazlalığıyla birlikte, gazete yöneticileriyle okurlar arasında kurulan birincil ilişkilerin belirleyiciliğidir. Öte yandan bir başka tespit ise birden fazla gazete satın alanların genelde esnaf ya da kamu kuruluşlarında çalışan kişiler olduğu gerçeği de gözden kaçırılmamalıdır.

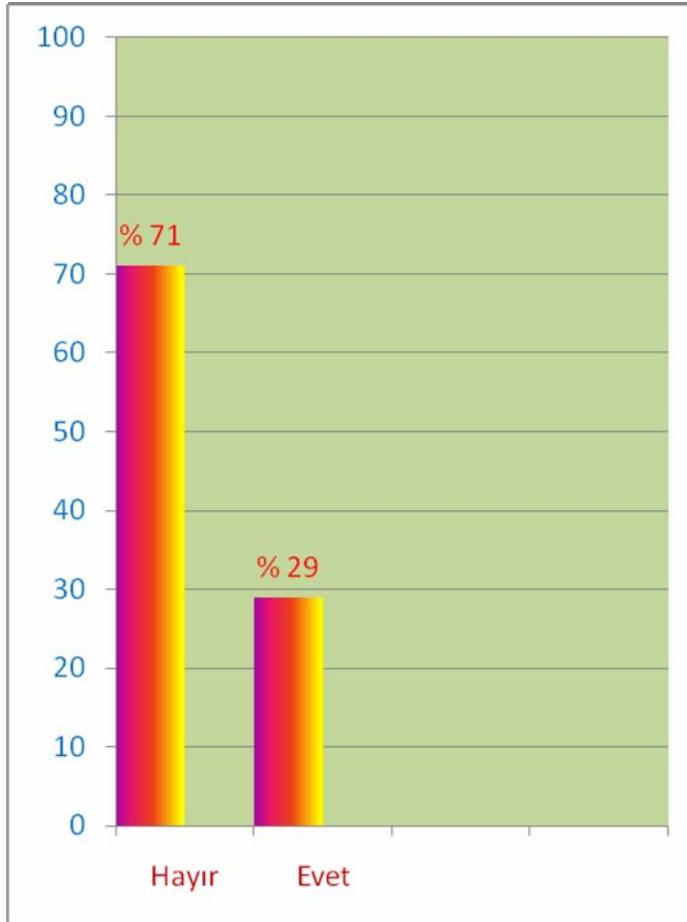
(ŞEKİL-17)

Günde kaç tane gazete satın alıyorsunuz?

Yukarıdaki soruya ankete katılan okurların % 51’i bir tane yanıtını verirken, 1 ve 2 tane satın alıyorum diyenlerin oranı ise %32’i olmuştur. 3’ten fazla gazete satın alanların ankete yansımaya şekli % 10, hepsini alıyorum diyen okur sayısı % 7 civarındadır. (Şekil-17)

4.1.18. Okurlar ve Gazetelerin Baskı Tesisleri

Yerel gazeteler genelde halkla iç içe olmasının getirdiği birçok avantajı yaşarken, okur için gazetelerin herhangi bir esnafla kurdukları ilişkiye benzer birincil ilişki içinde olduğunu belirtmiştik. Fakat bu tür ilişkilere rağmen birçok okurun gerek yerel gazete binalarına gerekse matbaalarına yani baskı tesislerine yönelik ilgisinin fazla olmadığını saptadık. Ankete katılanların büyük çoğunluğu bir yerel gazetenin tesisini gezmediğini belirtirken, gene de kentte yayınlanan gazetelerin nerede basıldığına ilişkin bilgilerinin olduğunu gördük. Ulusal medyanın aşırı güvenlik önlemlerine karşın yerel medya kuruluşlarına ‘çatı kapı’ girilebiliyor olması okurun bu tür merakı olmadığı düşüncesini uyandırmaktadır. Okurun genelde ‘iş düşüşünde’ kendilerine geldiğini belirten gazete yöneticileri bunun dışında ilköğretim okullarından gelen gezi ve inceleme taleplerine kapılarının açık olduğunu belirtmektedirler.

(ŞEKİL-18)

Yerel gazetelerin binalarını ve tesislerinden herhangi birini gezip incelemede buldunuz mu?

Yandaki diyagramda da görüldüğü gibi yerel gazete okurlarının % 71 söz konusu gazetelerin binalarını ya da baskı tesislerini hiç gezmediklerini ifade ederken, % 29'luk bir kesim ise bu tür bir ziyaret gerçekleştirdiğini belirtmiştir. (Şekil-18)

V. BÖLÜM

KOCAELİ'DEKİ (İZMİT) AZINLIK BASINI

5.1. AZINLIKLARIN (ERMENİLERİN) MATBAA FAALİYETLERİ VE YAYINLADIKLARI GAZETELER

Kocaeli'de yayıncılık faaliyetlerini başlatanlar, batıdaki gelişmeleri yakından takip eden azınlıklar olmuştur. Özellikle dini eksenli cemaatlerin çalışmaları olarak ortaya çıkan bu yayınların sayfa sayıları ve periyotları sürekli değişmektedir. Türkiye'de sayılı Ermeni yerleşim yerlerinden biri olarak görülen İzmit'teki bu yayıncılık faaliyetlerine ilişkin çeşitli bilgiler bulunmakla birlikte, yaptığımız birçok araştırmada sadece kaynaklardaki bilgilere dayanmaktadır. Elimizde o döneme dair gazeteler ya da yayınlara ilişkin herhangi bir nüsha bulunmamaktadır. Bu yayınların daha çok Avrupa'da ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki çeşitli kütüphanelerde bulunduğu ileri sürülmektedir.

Yaptığımız araştırmalarda İzmitli tarihçilerin ve araştırmacıların da söz konusu gazetelere ilişkin nüshalara ulaşamadıklarını öğrendik. Elbette ki yurt dışında önemli kütüphanelerde bunlara ilişkin bilgilere ulaşmak mümkün olabilmektedir. Fakat gerek Kocaeli Dokümantasyon Merkezi'nde (KDM) gerekse yerel tarih araştırmacılarının arşivlerinde yaptığımız incelemelerde ve edindiğimiz bilgilerde ellerinde bu tür bir nüshanın yani örneğin bulunmadığı tarafımıza bildirilmiştir.

Buna rağmen, bizden önce bu konuda bir araştırma yapan Sedat Şimşek'in yaptığı çalışmaları kaynak göstererek tezimizin bu bölümüne bilgi olması bakımından aldık. Fakat bunlara dair fazla kaynak bulunmadığı için konuyu daha da derinleştiremedik. Kaldı ki Azınlık Basını konusu başlı başına bir tezi oluşturacak boyuttadır. Bu nedenle İzmit basınının tarihsel gelişmesine ilişkin bilgileri verirken, önemli bir yer tutan ve başlangıçta yer aldığı için Ermeniler'in yayınladıkları gazeteleri bir bölüm olarak incelemeyi ve kısa bilgiler vermeyi gerekli ve bir zorunluluk olarak gördük Osmanlı ülkesinde 19. yüzyıldaki inanca göre, mal ve para ticareti imparatorluğun gayrimüslim tebaasına özgü işlerdir.

Rumlar ticaretle, Ermenilerin ise borç para vermekle uğraştığı bir iş bölümünün olduğu varsayılır.⁹⁶ Osmanlı İmparatorluğu'nda teknolojik gelişmeleri yakından takip eden genelde gayrimüslim kesimler olmuştur. Matbaa işleri ve gazete basım işleri de yine onların çabalarıyla ülkede kurulmuştur. 1567'de Ermeni ve hayli gecikmeyle 1627'de de Rum-Osmanlı yurttaşlar ilk baskı makinelerini çalıştırdılar.⁹⁷

İzmit'e de ilk matbaayı getiren ve ilk gazeteyi çıkaranlar yine azınlıklar, Ermeniler olmuştur. İran'dan Sivas'a oradan da İzmit'e gelen Ermeniler, şehirde Akmeşe, Aslanbey, Bahçecik ve İzmit merkezine yerleştiler. İzmit'teki yerleşim yeri olarak belirledikleri Akmeşe'de Çarhapan Meryem Ana Manastırını kurarlar.⁹⁸

İzmit'te Mardros Mevyan tarafından 1860 yılında kurulan matbaa söz konusu manastırın kitap ve evrak işlerini basmaktaydı. Akmeşe'de kurulan bu matbaadan sonra İzmit'te Maryan adlı bir Ermeni vatandaş da bir başka matbaa kurmuş, taşbaskı olan bu tesis I.Dünya Savaşı yıllarında mutasarrıflığa geçmiştir. Üç kişiyle çalışan taşbaskı makinede Kocaeli'nin ilk gazetesi çıkarılmıştır. Kocaeli isimli bu gazete, 1933 yılına kadar yayın hayatını sürdürmüştür.⁹⁹

Öte yandan Kocaeli'de geçmiş dönemlerde yaşamış azınlıklardan Rumlar ve Yahudilerin matbaacılık ya da yayıncılık konusunda faaliyette bulduklarına ilişkin bir bilginin bulunmadığı belirtilmektedir.¹⁰⁰ Bu yüzden incelenmesi gereken azınlık basını olarak elimizde kalan sadece Ermenilerin yayınladığı gazetelerdir.

⁹⁶ Çağlar Keyder, **Türkiye'de Devlet ve Sınıflar**, 2.b., İstanbul: İletişim Yayınları, 1990, s.23.

⁹⁷ Bursa Gazeteciler Cemiyeti web sitesi, http://www.bgc.org.tr/b_text.htm.(25 Nisan 2007).

⁹⁸ Bekir Günay, **Ermeni Meselesi ve Tehcir**, 1.b., İzmit: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları:2, Aralık 2006, s.33.

⁹⁹ **Kocaeli Valiliği 2001 Kocaeli İl Yıllığı**, s.172.

¹⁰⁰ Sedat Şimşek, **"Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basım Tarihi 1848-2001"**, Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2001, s.50.

Tibudar Teotik (1912) isimli araştırmacı İzmit'teki matbaacılık faaliyetlerini başlatan milletin Ermeniler olduğunu belirterek ayrıntılı bilgi vermektedir. Yazara göre Akmeşe'de doğan Abraham Muradyan (1883-1903) kentin ilk matbaacısıdır. ¹⁰¹

Bir başka araştırmacı Pars Tuğlacı ise 1565-1923 yılları arasında Kocaeli'deki matbaaların yeri ve buralarda basılan Ermenice gazete, dergi ve kitap sayıları hakkında bilgi vermektedir. Yazara göre o dönemler İzmit Sancağına bağlı olan Adapazarı'nda 2 matbaa, 2 gazete-dergi, 5 kitap, Akmeşe'de (Armaş) 11 matbaa, 15 gazete-dergi, 1864 yılında ise 79 kitap, Bahçecik'te 2 matbaa, 7 gazete-dergi, İzmit de ise 2 matbaa, 3 gazete-dergi yayın hayatını sürdürmektedir. ¹⁰²

Ermeni araştırmacı Haytos Barpergan Mamuli'nin 'Ermeni Süreli Basını Başlangıcından Günümüze Tam Listesi' adlı eserinde ise, İzmit'te yayınlanan ilk yayın organının Harpartsum Keropyan'ın elle hazırlayıp dağıttı 'Surhantag' (Ulak) mizah dergisi olduğu kaydedilmektedir. ¹⁰³

İzmit'te Ermenilerin yerleşim bölgesi 10 bin nüfuslu Bahçecik'te diğer bir yayın olarak 'Panper Bardızagyan'ın çıkartılmaya başlandığı belirtilmektedir. Bu iki yayın organından sonra İzmit'te basılı olarak ilk dergi 'Hayrenaser' adlı ilk matbaayı kuran Abraham Muradyan'ın çıkardığı ve ilk sayısını 1 Mayıs 1850 yılında okuyucularıyla buluşturduğu matbaasıyla aynı ismi taşıyan dergisi oluşturmaktadır. Araştırmacıların elde ettiği bilgilere göre bu dergi 3 yıl yayın hayatını sürdürmüştür. Araştırmacı Sedat şimşek'in Pars Tuğlacı'dan aktardığı verilere baktığımızda İzmit, Bahçecik ve Adapazarı'nda Ermenice süreli yayınları şu şekildedir:

5.1.1. Hayrenaser (Vatansever): Haftalık olarak yayınlanan siyasi araştırma dergisidir. 77 sayı yayınlanan derginin 22x30 cm boyutlarında olduğu ve 2 veya 4 sayfa çıktığı belirtilmektedir. ¹⁰⁴

¹⁰¹ Sedat şimşek, "**Başlangıcından Günümüze Kocaeli Basın Tarihi 1848-2001**", Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2001, s.49.

¹⁰² şimşek, **a.g.e.**, s.50.

¹⁰³ şimşek, **a.g.e.**, s.51.

¹⁰⁴ şimşek, **a.g.e.**, s.51.

1.2.Huys (Ümit): 1864-1878 yılları arasında çıkan cemaat, dini, ahlaki ve felsefi araştırma dergisi olduğu kaydedilen ve Akmeşe'de basıldığı, rahipler topluluğunun yayını olduğu aktarılıyor. Başyazarının Horen Aşıkyan isimli bir papazın yaptığı kaydedilen yayının 64 sayfa ve 14x23 ebatlarında olduğu belirtiliyor.¹⁰⁵

5.1.3. Pütania (Bitinya): Cemaate ait edebi, siyasi ve ticari dergidir. 15 günlük olarak 1910-1911 yılları arasında Nicomedia'da (İzmit) yayınlandığı belirtilen derginin sahibinin Simon Sarkisyan, sorumlu müdürünün ise Hagop Sarkisyan olduğu ifade edilmektedir. Sonradan el değiştirerek Krikor Kayyan tarafından çıkarılan dergi ilk önce 12 sayfa ve 24x32cm, sonra ise 25x37cm boyutlarında yayınlanmıştır.¹⁰⁶

5.1.4. Panper Bardızagyan (Bahçecik Sözcüsü): Tarihçi Mamuli, 1848'de çıkmaya başladığını ifade ettiği yayın organı hakkında etraflıca bir bilgiye ulaşamadığını kaydetmektedir.¹⁰⁷

5.1.5. Kişer (Gece): Edebi, vatansever, bağımsız dergidir. 1908-1910 yılları arasında yayınlanmıştır.¹⁰⁸

5.1.6. Paros (Fener): Aylık olarak yayınlanan bir dergi olan Paros'un cemaate ait sosyal, edebi ve ahlaki bir çizgisi olduğu belirtilmektedir. İstanbul'da Nişan Babikyan matbaasında basılan dergi, 1910-1912 tarihleri arasında 35 sayı yayınlanmıştır. 16 sayfa olarak çıkan derginin, 19x25 boyutlarında olduğu ifade edilmektedir. Sahibi Krikor Saraydaryan, Başyazarı Hagop Alociyan ve Sorumlu Müdürü Misak Tataryan'dır.¹⁰⁹

5.1.7. Bardızag (Bahçecik): Bahçecik'te okul derneğinin yayın organı olarak 6 ayda bir yayınlanan dergi, 1908-1912 yılları arasında çıkmıştır. Editörlüğünü ise Dr. II.Deristepanyan yapmıştır.¹¹⁰

¹⁰⁵ Şimşek, a.g.e., s.52.

¹⁰⁶ a.g.e., s.52.

¹⁰⁷ a.g.e., s.52.

¹⁰⁸ a.g.e., s.52.

¹⁰⁹ a.g.e., s.52.

¹¹⁰ a.g.e., s.53.

5.1.8. Meğu (Arı): 1912-1914 yılları arasında yayınlanan derginin sahipliğini Hagop Çalıkyan'ın yaptığı belirlenmiştir.¹¹¹

5.1.9. Baykar (Mücadele): Hıncak Partisi'nin yayın organı olarak 6 ayda bir yayınlanan derginin çıkış yılı olarak 1914 görölmektedir. Sahibi ise M. Zakaryan'dır. Her sayısı 4 sayfa olan derginin boyutları ise 28x40 cm'dir. Ulaşılan bilgilere göre dergi, Caryan adında bir şahsa ait olan Kraser matbaasında basılmaktadır.¹¹²

¹¹¹ şimşek, a.g.e., s.53.

¹¹² şimşek, a.g.e., s.53.

SONUÇ

Kocaeli'deki yerel basının Türkiye'nin önemli medya ortamlarından birini oluşturduğunu, kentin başta siyasal olmak üzere sosyal hayatına da etkisini büyük olduğunu söylemek gerekir. Basının en temel işlevlerinden biri olan kamu yararı olgusunun kentteki gazeteciler tarafından gözetildiğini, sektöre ilişkin dernek ve cemiyetlerin oluşturulmasında titiz davranıldığını yapılan gözlemler ortaya koymaktadır.

Kocaeli yerel medyası, buna daha çok İzmit merkezli gazetelerin faaliyetleri ve yayıncılığı olarak bakmak gerekir; gerek habercilik anlayışı gerekse teknolojik gelişimiyle Türkiye'de sayılı medya ortamlarından birini yaratmıştır. Özellikle son yıllarda teknoloji ve insana yapılan yatırımlarla kentteki gazete sayısı artmış, tirajlarında belirgin bir sıçrama gerçekleştirildiği görülmüştür. İzmitli Ermenilerin başlattığı ve taş baskı ile yayıncılık gerçekleştirilen tek sayfalı, haftalık, 15 günlük hatta bir aylık periyotlarla yayınlanan gazetelerden bugün akşam baskılarına yetişen gazeteler ve yayın organlarının varlığına şahit olunmaktadır.

Gazetelerde çalışan personelin geçmişte olduğu gibi esnaf kökenli ya da alaylı diye tabir edilen kesimden değil, eğitim düzeyi yüksek, çoğunluğu üniversite mezunu, hatta iletişim fakültelerinin gazetecilik, halkla ilişkiler, radyo televizyon mezunlarının çalıştığı kurumlara dönüşmeleri, Kocaeli'deki yerel basının ulaştığı aşamayı göstermektedir.

Gazetelerin ilk dönemlerdeki sayfa sayılarını teknolojinin gelişimiyle birlikte artırdığını, bugün elimizde bulunan gazetelerin büyük çoğunluğunda bu sayının 16 ila 20 arasında değiştiğine şahit olunmaktadır. Taş baskı, tipo, web ofset ardından film çıktısı ve bilgisayarla yapılma aşamasına gelen gazetelerin mutfak diye ifade edilen yazı işleri ve haber merkezlerinde ulusal basın kuruluşlarında kullanılan teknolojiyle aynı düzeyde bir tekniğin olduğunu saptamış bulunmaktayız. Gerek muhabir kadrosunun gerekse yazı işleri ve haber merkezlerinde çalışan personelin bilgisayar kullanımı, fotoğraf çekimi, İnternet aracılığı ile gerçekleştirilen iletişimde çağdaş uygulamaları hayata geçirdikleri tespit edilmiştir.

Gazetelerin hemen hepsinin İnternet'te web sitesinin bulunduğu, bunların günlük olarak yenilendiği ve günlük yayınlanan haberlerin, köşe yazılarının ve ilanların da bu sitelerde yer aldığı dikkat çeken bir başka unsurdur. 2000'li yıllardan

sonra, kentteki iki gazetenin (Özgür Kocaeli ve Kırmızı Kocaeli) tekelinin kırılması ve onlara 4 yeni gazetenin katılması hem çalışan sayısını artırmış hem de gazetelerin ve gazetecilerin kalitesini önemli oranda pozitif yönde etkilemiştir.

Tüm bunlara rağmen, yeni gazeteler beklenen ölçüde bir tiraj artışı yaratamamıştır. Özgür Kocaeli'nin bu konudaki bariz üstünlüğü sürmektedir. Tezimizdeki bilgilere göre, yeni yayınlanan gazetelerin toplam tirajı bu gazeteyle ancak yarışabilmektedir.

Daha önce yeterli teknolojik destek bulunmaması nedeniyle, İstanbul ve Bursa'ya götürülen gazetelerin zamanla kendi matbaalarına kurarak bu işlemleri kendi tesislerinde gerçekleştirmesi, bunun da önemli bir külfeti ortadan kaldırması sektöre dikkate değer yatırımların yapıldığının önemli bir göstergesidir.

Gittikçe gelişen basın ortamı, çalışan sayısında artışı da beraberinde getirmiş, bugün kentteki basın kuruluşlarında 1000'e yakın personelin çalıştığı saptanmıştır. Çalışanların sosyal güvencesinin ise daha çok sektöre ilişkin sigorta kanunu olan 212. Maddeye bağlı olmadığı, fakat yine de SSK'nın güvencesinde olduğunu ifade etmek gerekmektedir.

Gazetelerin kurumsal olarak yeni yeni yapılandığını, iş bölümü ve servis sisteminin buna bağlı olarak yeni yeni oluşturulduğu yapılan gözlemler arasındadır. Örneğin istihbarat, haber merkezi, yazı işleri gibi silsile tarzı işleyişin yeni yayınlanan gazetelerde; Bizim Kocaeli, Kocaeli Demokrat, Barış Gazetesi, Çağdaş Kocaeli vb. medya kuruluşlarında varlığı tespit edilmiştir.

Gazetelerin özellikle Kocaelispor'a büyük önem verdiği, tiraj konusunda kulübe ilişkin verilen haberlerin etkisi olduğu bilinmektedir. Bu yüzden yerel gazetelerin hemen hepsinde gazeteleriyle birlikte verdikleri spor eklerinde temel haber konusu olarak Kocaelispor'u işledikleri saptanmıştır. Okurun çoğunlukla ana gazeteyi satın almak yerine söz konusu spor eklerini satın aldıkları yapılan gözlemler arasındadır.

Kocaeli yerel medyası özellikle konum bakımından ulusal basına yakın olması nedeniyle, kentteki ulusal medya kuruluşlarının temsilcileriyle doğrudan ilişki içindedir. Bazen yerel gazetelerde yer alan haberleri bir gün sonra ulusal bir gazetede görmek mümkün olmaktadır. Bu yüzden Kocaeli (İzmit) medyasının, ulusal medyanın ayaklarında birini oluşturduğunu söylemek yanlış olmaz.

Gazetelerin sayfa düzeni konusunda ise ulusal gazetelerle yarışacak düzeyde çalışıldığı ileri sürülebilir. Renkli basılan gazetelerde matbaa ustalarından ve kâğıt kalitesinden kaynaklanan bir takım renk kaymaları görülse de yine de gazeteler önemli

ölçüde iyi basılmaktadır. Tez içinde verilen örnek gazetelerde bunları saptamak mümkündür.

Genelleştirmek biraz sakıncalı olsa da kentteki yerel gazetelerde tek adam yönetiminin hâkim olduğunu söylemek gerekmektedir. Gazete sahiplerinin genelde yayın müdürlüğü ve gazetenin genel çizgisine yöne verdiği saptanırken, bu konudaki profesyonelliğin daha zaman alacağı belirtilebilir. Büyükşehir olması ve Türkiye'nin çok önemli sanayi kuruluşlarının kentte faaliyet göstermesi, kadın emeğinin de pazarda yer almasını sağlamıştır. Böylece Kocaeli'de özellikle medya kuruluşlarında çalışan kadının sayısında önemli bir artış olduğu tespit edilmiştir. Bazı yerel gazetelerde müdürlük düzeyinde görev alan kadın çalışanlar bulunmaktadır.

Kocaeli Üniversitesi'nin (KOÜ) kentteki yerel gazeteler üzerinde olumlu bir etkisi bulunmaktadır. Gerek İletişim Fakültesi öğrencilerinin gerekse diğer fakültelerde ve meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin medya ortamına personel açısından ve bilgi birikimi konusunda önemli desteği bulunmaktadır. Üniversitenin öğretim üyeleri ve görevlileri gazetelerde bilimsel köşe yazıları ya da gündeme ilişkin bilgi birikimlerini kentteki yerel gazeteler aracılığıyla halka duyurabilmektedir. Bu bakımdan yerel gazeteler ve üniversite arasında sembiyotik (birlikte yaşam) bir ilişkinin varlığından söz edilebilir. Ayrıca yerel gazeteciler üniversitenin iletişim fakültesi ve çeşitli meslek yüksekokullarında uzmanlık alanlarıyla ilgili bilgi birikimlerini öğrencilere ders vererek paylaşmaktadırlar.

Gazetelerde çalışan muhabirlerin hepsi dijital fotoğraf makinesine sahiptir. Çoğunlukla bu makineler personelin kendine aittir. Ancak bu makinelerin satın alınmasına gazete yönetimi öncülük etmektedir. Muhabirlerin İnternet kullanımı konusunda kendilerini yetiştirdikleri bu konuda gazete yönetimlerinin onlara tam destek sağladığını ifade etmek gerekmektedir.

Gazetelerin yazı işlerinde çalışan personelin bazı ufak tefek hataları bulunsa da Türkçe'ye hâkim olduğu, haber yazımı konusunda temel bir sorunlarının bulunmadığı saptanmıştır. Editörlerin bir yandan haber redakte (düzelttikleri) ettikleri aynı zamanda da sayfa yaptıkları öğrenilmiştir. Bazı gazetelerde ise emekli Türkçe öğretmenleri imla ve redaksiyon yapma görevi üstlendikleri edinilen bilgiler arasında yer almaktadır.

Gazetelerin şehrin en işlek yerlerinde merkez oluşturdukları bu yüzden halkla ilişki kurmada direkt bir temas halinde oldukları gözlenmektedir.

Kendilerine merkez olarak İzmit'i seçen Kocaeli yerel medyasının, özellikle uzak ilçelerde temsilcilikler kurdukları, buralarda gönüllü muhabirler aracılığıyla haber akışı sağladıkları tespit edilmiştir. Bu bakımdan yarı profesyonel muhabirlerin haberlerin detaylandırılması konusunda bazı eksiklikleri bulunduğu öne sürülebilir. Kocaeli'ye bağlı 7 ilçede önemli bir okur oranına sahip İzmit merkezli gazetelerin Gebze ilçesinde fazla bir okuru bulunmamaktadır. Gebze'nin kendine özgü bir medya ortamının bulunmasının yanı sıra İstanbul gibi büyük bir metropolle iç içe yaşamasının bu durum üzerinde etkisi olduğu düşünülmektedir.

(EK-1)

ANKET

Kocaeli’de(İzmit) yayınlanan gazetelerin okur profili çıkarmak amacıyla, 01 Ocak-01 Şubat 2007 tarihleri arasında bir aylık süreye kapsayan dönemde yapılan ankete ilişkin sorular aşağıdadır. Anket birebir görüşme yöntemiyle yapılmış, okuryazar oranı göz önünde bulundurularak toplumun hemen her kesiminden bireylerin görüşleri esas alınmıştır. Ankete katılanların sayısı 1001 kişidir ve cinsiyet farkı gözetilmemiştir.

1-Hangi gazeteyi okuyorsunuz?

- a) Özgür Kocaeli
- b)Kocaeli
- c)Bizim Kocaeli
- d) Barış Işık
- e) Çağdaş Kocaeli
- f) Kocaeli Demokrat
- g) hepsi

2-Size en yakın yerel gazete hangisi?

- a) Özgür Kocaeli
- b) Kocaeli
- c) Bizim Kocaeli
- d) Barış Işık
- e) Çağdaş Kocaeli
- f) Kocaeli Demokrat
- g) Hepsi

3-Yerel gazeteler halkın sorunlarına yeterince yer veriyor mu?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Kısmen

4- Kocaeli’de (İzmit) yayınlanan yerel bir gazeteye abone misiniz?

- a)Evet
- b) Hayır

5-Sizce yerel gazete gerekli mi?

- a) Evet
- b) Hayır
- c)Olsa da olur olmasa da olur

6-Kocaeli’deki yerel gazetelerin kentin siyasetinde etkili olduğunu düşünüyor musunuz?

- a)Evet
- b)Hayır
- c) Kısmen

7-Yerel gazeteler Kocaeli'deki ilçelerin sorunlarına ilgi gösteriyor mu?

- a)Bilmiyorum
- b) Evet
- c)Hayır
- d) biraz

8-Sizce Kocaeli'de en çok okunan gazete sizce hangisidir?

- a) Özgür Kocaeli
- b) Kocaeli
- c) Bizim Kocaeli
- d) Kocaeli Demokrat
- e) Barış Işık
- f) Çağdaş Kocaeli

9-Sürekli okuduğunuz bir köşe yazarı var mı?

- a)Evet
- b) hayır

10-Yerel gazeteleri okuduğunuzda anlama sorunu yaşıyor musunuz?

- a)Evet
- b) Hayır
- c) Türkçe iyi kullanılmıyor

11-Sizce yerel gazeteler ideolojik yayın yapıyor mu?

- a)Evet
- b)Hayır
- c) Bilmiyorum

12- Yerel gazetelerdeki haberlerin doğruluk derecesi sizce nedir?

- a)yüzde/100
- b)yüzde/75
- c) yüzde 50
- d)yüzde/25
- e) gerçek değil

13-Yerel gazeteleri İnternet'ten takip edebiliyor musunuz?

- a)Evet
- b)Hayır
- c) İnternet bağlantım yok
- d) bayiden satın alıyorum

14-Yerel gazetelerin baskı kalitesini nasıl buluyorsunuz?

- a)İyi
- b) Daha iyi olabilir

c) yerel gazeteler için yeterli

15- Yerel gazeteler Kocaeli Üniversitesi'nden destek gördüğünü düşünüyor musunuz?

- a)Bilmiyorum
- b) Görse iyi olur
- c)Evet
- d)Hayır

16-Yerel gazetelerin fiyatlarını uygun buluyor musunuz?

- a)Evet
- b)Daha ucuz olabilir
- c) Fiyat önemli değil

17-Yerel gazetelerin binalarını ve tesislerinden herhangi birini gezip incelemede buldunuz mu?

- a)Evet
- b)Hayır

18-Yerel gazetelerinin sayısının artması kentte kamuoyu baskısı yaratır mı?

- a)Evet
- b)Hayır
- c)Kısmen

19-Günde kaç tane yerel gazete satın alıyorsunuz?

- a)1
- b) 1 ve 2
- c)3'ten fazla
- d)Hepsini satın alıyorum

20-Kocaeli'de (İzmit) yayınlanan gazetelerin sayılarının fazla olduğunu düşünüyor musunuz?

- a)Evet
- b)sayı yeterli
- c) daha fazla olmalı
- d) hayır

YARARLANILAN KAYNAKLAR

BASIN Sözlüğü. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yay. İstanbul: 1998.

ÇAPLI, Bülent. Medya ve Etik, 1.Baskı, Ankara: İmge Kitabevi, Ekim 2002.

DEMİRKENT, Nezih. Yerel Basın Üzerine Konuşmalar. 1997–2000, Yerel Basın Eğitim Seminerleri Özel Yayını, 2.Basım, İstanbul: Erdini Basım ve Yayınevi, 2000.

DEMİRKENT, Nezih. Medya Medya, 2.Baskı, İstanbul: Dünya Gazetesi Yayınları, Temmuz 2000.

ERDOĞAN, İ ve K. ALEMDAR. Öteki Kuram: Kitle İletişimine Yaklaşımların Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi, Ankara: Erk Yayınları, 2002.

GİRGİN, Atilla. Türk Basınında Yerel Gazetecilik, 2. Baskı, Ankara: İnkılâp Yayınevi, 2001.

GÜNAY, Bekir. Ermeni Meselesi ve Tehcir, 1.Baskı, İzmit: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları: 2, Aralık 2006.

İNÜĞUR, Nuri. Türk Basın Tarihi, 1.Baskı, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, 1992.

IŞIK, Metin. İletişimden Kitle İletişimine, 1.Baskı, Konya: Mikro Yayınları, 2000.

KAYA, Burcu. Basın Kartı Yönetmeliği Bağlamında Türkiye’de Gazeteciler ve Basını Temsil Edenler, 1.Baskı, İstanbul: İ.Ü. İ. F Yayınları, 2005.

KEYDER, Çağlar. Türkiye’de Devlet ve Sınıflar, 2.Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları, 1990.

KOCAELİ Valiliği İl Yıllıkları; 1967, 2001 ve 2003.

KOCELİ Dokümantasyon Merkezi.

KOLCU, Hasan. Kent Kültüründe Dil Kirlenmesi, Kocaeli Üniversitesi Yayınları. No:139, İzmit, 2004.

KÜÇÜK, Mehmet. Medya, İktidar, İdeoloji, (Çeviri-Derleme), 1.Basım, Ankara: Ark Yayınevi, Nisan 1994

ÖZKAYA, Yücel. Milli Mücadelede Atatürk ve Basın I-II, 1.Baskı, İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi Yayınları, 2001.

ÖZTÜRE, Avni. Nicomedia Yöresindeki Yeni Bulgularla İzmit Tarihi, 2.Baskı, İstanbul; Çeltüt Matbaacılık Koll.Şti.,1981.

SARIOĞLU, Mehmet ve TORUN, Esmâ-AKSU, Şener ve ÇELİK, Kazım. Atatürk'ün Kocaeli Ziyaretleri, Fotoğraflarla Kent ve Konuğu, 1.Baskı, İzmit: Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2003.

SHNEİDER, Wolf ve JOSEF RAUE, Paul. Gazetecinin El Kitabı, Çev. Aygün, Işık;1.Baskı, Ankara: Konrad Adenauer Vakfı Yayınları, 2000.

ŞİMŞEK, Sedat. Başlangıcından Bugüne Kocaeli Basın Tarihi 1848–2001, Kabul Edilmiş Yüksek Lisan Tezi, 2001.

VARLI, Ali Murat. Kocaeli'de Yerel Televizyonlar, Sorunları ve Çözüm Önerileri, İstanbul, Kabul Edilmiş Yüksek Lisans Tezi, 2003.

VURAL, Ali Murat. Yerel Basın ve Kamuoyu, Yerel Basın Seminerleri Dizisi: 16, 1.Baskı, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, 2003.

İNTERNET KAYNAKLARI

Atilla Girgin.net.

<http://www.atillagirgin.net>, 04 Haziran 2007.

Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü gov.tr

http://www.bygem.gov.tr/SEMİNER/Erzincan_v/erzincan-4htm, 03 Mart 2007.

http://www.byegm.gov.tr/seminerler/adana-xii/adana_20.htm, 23 Nisan 2007.

Bursa Gazeteciler Cemiyeti, http://www.bgc.org.tr/b_text.htm.(25 Nisan 2007).

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı gov.tr

http://www.csgeb.gov.tr/mevzuat/5953_basin_is_kununu.htm, 25 Nisan 2007.

Gazeteler com.

<http://www.sevgiliye.com/gazeteler/gazeteler-yerel-basinin-sorunlari.php>, 10 Haziran 2007.

İnsan Kaynakları.com

<http://www.insankaynaklari.com/ikdotnet/icerikdetay.aspx?KayitNo=5815>, 01 Mayıs 2007.

GAZETELER

BEYAZ Kocaeli Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

BİZİM Kocaeli Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

BARIŞ Işık Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

ÇAĞDAŞ Kocaeli Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

ÇAĞDAŞ Derince Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

DERİNCE Ekspres Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

ÖZGÜR Kocaeli Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

KOCAELİ Demokrat Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

KOCAELİ Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

DEĞİŞİM 41 Gazetesi: 01 Mart-01Mayıs 2007

ÖZGEÇMİŞ

1970'te Trabzon'un Akçaabat ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini sırasıyla; Eskiköy Merkez İlkokulu, Akçaabat Ortaokulu ve Akçaabat Lisesi'nde tamamladı. 1989 yılında girdiği Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden 1996 yılında mezun oldu. 1994 yılında okurken başladığı gazetecilik mesleğine 1999-2000 yıllarında ara verdi. Bir yıl Karadeniz Ereğli Endüstri Meslek ve Teknik Lisesi'nde sözleşmeli felsefe öğretmenliği yaptı. 2001 yılında geldiği Kocaeli'de yeni yayımlanacak olan Bizim Kocaeli Gazetesi'nin kuruluşunda yer aldı. Burada bir yıl çalıştıktan sonra Kocaeli Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünde 2002'nin sonunda Uzman olarak göreve başladı. 4 yıl süreyle yerel ve ulusal basına haber servisi yapan birimin sorumluluğunu alan Bayram Çağlar, halen KOÜ Kandıra Meslek Yüksekokulu'nda görev yapmaktadır. Çağlar, evli ve iki kız çocuğu babasıdır.